

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO PRAVOSUĐA**

NACRT

PRIJEDLOG

**ZAKONA O DRŽAVNOM ODVJETNIŠTVU
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, lipanj 2009.

PRIJEDLOG

ZAKONA O DRŽAVNOM ODVJETNIŠTVU S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o državnom odvjetništvu nalazi se u odredbama članka 124. stavak 6, i 7. Ustava Republike Hrvatske («Narodne novine», broj 41/01 – pročišćeni tekst i 55/01).

II. OCJENA STANJA I OSNOVANA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Zakonom o kaznenom postupku („Narodne novine“, broj 152/08) ukinuta je sudska istraga i uvedena državnoodvjetnička istraga. Kontradiktornom postupku, prema vladajućem stajalištu u teoriji i poredbenom zakonodavstvu, prikladnija je struktura u kojoj se okrivljenik suprotstavlja tužitelju, a ne sudu (istražnom sucu). Uslijed ove značajne koncepcijske izmjene kaznenog postupka izmijenjene su odredbe o pravima i dužnostima državnog odvjetnika. Državni odvjetnik je subjekt koji vodi istragu (članak 38. stavak 2. točke 3. i 4.ZKP). On postaje *dominus litis* prethodnog postupka. Državni odvjetnik preuzima prava i dužnosti prikupljanja dokaza za optužnicu. Takav položaj državnog odvjetnika smatra se bolje usklađenim sa stranačkom strukturom kaznenog postupka. Prema Zakonu o kaznenom postupku sud više niti u jednoj fazi postupanja ne kumulira funkcije istraživanja i odlučivanja koje je imao istražni sudac. Dakako, takav ustroj postavlja bitno drukčije i složenije zadatke pred državnog odvjetnika. Iskustva europskih zemalja pokazuju da se tužiteljska (državno odvjetnička) istraga često u praksi svodi na policijsko istraživanje. Cilj je donošenja novih odredbi u Zakonu o državnom odvjetništvu koje se odnose na ovlasti i dužnosti državnog odvjetnika u kaznenom postupku da i u situaciji u kojoj dokazne radnje provodi istražitelj, državni odvjetnik zadrži stvarni nadzor, odnosno da je za provođenje istraživanja odgovoran državni odvjetnik.

2. Takav položaj državnog odvjetnika nije novina, već je on uobičajen u romanskim sustavima u kojima istražni magistrat (tj. državni odvjetnik), ne samo da rukovodi istragom nego ima izravnu nalogodavnu (i stegovnu) vlast nad istražiteljskom tj. kriminalističkom policijom. U Italiji se naime, jedinice sudske policije detaširaju uredu generalnog tužitelja koji nad policijskim osobljem ima nalogodavnu i stegovnu vlast.

Prema njemačkom Kaznenom postupovnom redu (*Strafprozessordnung* v. 1 II 1877, RGBI 253 s brojnim izmjenama i dopunama), policija po prijemu prijave provodi prve istražne radnje, a zatim rezultate dostavlja državnom odvjetniku, koji vodi i usmjerava istraživanje. Istraživanje ima za cilj prikupiti podatke za odluku državnog odvjetnika o podizanju optužnice ili obustavi postupka. Državni odvjetnik ima široke ovlasti započinjanja kaznenog progona, usmjeravanja policijskog djelovanja, izdavanja naloga za određene prisilne radnje, zastupanja optužbe itd. Za određene radnje državni odvjetnik mora imati odobrenje suda. On je u normativnom smislu gospodar prethodnog postupka (*Die Herrin des Vorverfahrens*). U stvarnosti međutim, središnja je uloga policije.

Austrija je još 1975. godine značajno izmijenila pravila kaznenog postupka (tzv. *Diversionsnovelle*). Suštinske novosti unesene su 2004. godine Zakonom o izmjenama Zakona o kaznenom postupku (*Strafprozessreformgesetz*, BGBl I 2004/19), koji temeljito mijenja sustav istrage. Taj zakon se primjenjuje od 1. 1. 2008. godine. Sudska istraga posve se ukida (u praksi je „nestajala“ dulje vrijeme). Prethodni postupak koordinira i vodi državni odvjetnik koji u tom smislu surađuje s policijom.

U susjednim zemljama koje su u jugoslavenskoj državi do 1990. godine imale zajednički savezni zakonski izvor kaznenog postupka također su uslijedile značajne izmjene. Slovenija priprema novi Zakon o kaznenom postupku. U toj zemlji na snazi je *Zakon o kazenskem postopku* iz 1994. godine (s kasnijim izmjenama i dopunama). U Srbiji je na snazi *Zakon o krivičnom postupku* iz 2001. godine. U Makedoniji važi *Zakon za krivična postapka* iz 1997. godine. U Crnoj Gori je na snazi *Zakon o krivičnom postupku* iz 2003. godine. U Bosni i Hercegovini više izvora uređuje kazneni postupak. To su zakoni o kaznenom/krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Distrikta Brčko iz 2003. godine. Zajedničke značajke spomenutih izvora su naglašeni elementi akuzatornosti, ali unutar strukture mješovitog postupka, jamstvenost radnji i nadzor suda.

3. Kada se raspravlja o položaju i ulozi državnog odvjetništva posebno su značajna načela iz Preporuke Ovlasti i dužnosti državnog odvjetnika u kaznenim postupcima valjalo je urediti kako na osnovu odredbi novog Zakona o kaznenom postupku, ali i na osnovu Preporuke Rec (2000)19 koja je prihvaćena od strane odbora ministara Vijeća Europe 6. listopada 2000. Ova Preporuka Vijeća Europe sadrži ključne odredbe o položaju i ulozi državnog odvjetnika općenito, a posebno o njegovim pravima i dužnostima u kaznenom postupku, te u odnosima u samom državnom odvjetništvu u cijelosti. Odredbe navedene Preporuke ugrađene su u Zakon o državnom odvjetništvu, kako u sadašnji postojeći tekst i to što se tiče odnosa između državnog odvjetnika i suda, odnosa između višeg i nižeg državnog odvjetnika, te odnosa državnog odvjetnika prema tijelima izvršne vlasti. Sada se kroz pojedine nove odredbe koje se odnose na ovlasti i dužnosti državnog odvjetnika u kaznenom postupku u Zakon ugrađuju i oni dijelovi preporuke koji od državnih odvjetnika koji provode i naređuju ili nadgledaju istrage traži pružanje učinkovite pravne pomoći žrtvama, te odlučivanje o alternativama u kaznenom postupku. Ta pitanja se uređuju u Zakonu o državnom odvjetništvu u dijelu u kojem nisu uređena Zakonom o kaznenom postupku.

Stoga se u dijelu koji se odnosi na dužnosti i ovlasti državnog odvjetnika u kaznenom postupku postupanje državnog odvjetnika usklađuje s Preporukom Rec (2000)19. Prema Preporuci broj 21. državni odvjetnici nadgledaju zakonitost policijskih istraga, odlučuju o započinjanju ili nastavku kaznenog progona i dužni su nadzirati i poštivanje ljudskih prava od strane policije. Preporuka broj 22. posebno upućuje da u državama gdje je policija stavljena pod nadzor državnog odvjetnika ili tamo gdje su policijske istrage vođene i nadgledane od strane državnog odvjetnika države trebaju poduzeti učinkovite mjere kako bi zajamčile da državni odvjetnik može dati prikladne upute policiji u svezi učinkovitog provođenja kriminalističko policijskih prioriteta, u svezi duljine istrage, osobama iz policije koje provode istragu itd., Državni odvjetnici moraju imati ovlasti nadzirati rad policije kada postupa po njegovim uputama i nadzirati zakonitost u njihovom provođenju. Preporuka broj 24 odnosi se na dužnosti državnih odvjetnika prema građanima u kaznenom postupku. Državni odvjetnici svoju funkciju moraju vršiti na pravedan način nezavisno i objektivno, oni moraju poštivati i tražiti da se poštuju ljudska prava kako je to navedeno u Konvenciji o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda. Državni odvjetnici također su odgovorni za što je

moguće ekspeditivnije funkcioniranje sustava kaznenog sudovanja, i dužni su otkloniti svaku diskriminaciju.

Također odredbe ove Preporuke upućuju na to kako je državni odvjetnik dužan zahtijevati da se poštuje načelo jednakosti pozicija, posebno prilikom davanja podataka od utjecaja na tijek sudskog postupka drugoj stranci u postupku, da državni odvjetnik ne može koristiti nezakonite dokaze, niti nastaviti progon u slučajevima kada rezultati nepristrane istrage pokazuju da za nju nema utemeljenja, te da su dužni držati povjerljivom svaku informaciju koju su dobili od trećega, posebno u slučajevima gdje se radi o presumpciji nevinosti osim ako bi otkrivanje bilo u interesu pravde ili utemeljeno na zakonu (Preporuka broj 30).

Odredbe ovih preporuka ugrađene su prvenstveno u dio treći Zakona koji se odnosi na ovlasti, dužnosti i postupanje državnih odvjetnika, a posebno u Glavu VII u kojoj se razrađuju ovlasti i dužnosti državnog odvjetnika u kaznenom postupku. Zakon je u cijelosti usklađen s navedenim preporukama, bilo kroz usklađivanje u dosadašnjim odredbama, a sada posebno u dijelu koji se odnosi na kazneni postupak.

4. Zakon o kaznenom postupku u pojedinim dijelovima upućuje kako će se određena pitanja ili ovlasti urediti posebnim zakonom. Na niz mjesta Zakon o kaznenom postupku upućuje na odredbe posebnog zakona misleći pri tome na zakon kojim se uređuju prava i ovlasti državnog odvjetnika. Tako primjerice u članku 39. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku određuje se kako se stalna nadležnost državnog odvjetnika u kaznenom postupku propisuje posebnim zakonom. Članak 42. Zakona o kaznenom postupku upućuje što se tiče odustanka od kaznenog progona uz Zakon o kaznenom postupku i na posebni zakon, a pored toga pojedine odredbe Zakona o kaznenom postupku koje se odnose na rad državnog odvjetnika u prethodnom postupku traže dodatno uređivanje položaja i ovlasti državnog odvjetnika, posebno u odnosu na policiju i druga državna tijela koja se bave otkrivanjem i prijavljivanjem kaznenih djela, tako da bez izmjene Zakona o državnom odvjetništvu u praksi provođenje novog zakona o kaznenom postupku ne bi bilo moguće. Upravo je to razlog što se u konačnom prijedlogu Zakona o kaznenom postupku u njegovom obrazloženju navodi kako je potrebno donijeti cijeli niz "doticajnih zakona", od kojih su sasvim sigurno najvažniji Zakon o policijskim ovlastima i Zakona o državnom odvjetništvu. To je bio osnovni razlog zbog kojeg je trebalo donijeti odredbe kojima se uređuju ovlasti i dužnosti državnog odvjetnika u kaznenim postupcima, jer u sadašnjem Zakonu takvih odredbi nema, a kao što je navedeno Zakon o kaznenom postupku nije moguće provesti bez uređenja položaja državnog odvjetnika, njegove dužnosti i ovlasti, ali i uređenja odnosa između državnog odvjetnika i policije prvenstveno.

5. Sve gore navedeno zahtijevalo je donošenje novih odredbi kojima se dopunjuje ili mijenja postojeći Zakon o državnom odvjetništvu. Uz navedeno, prilikom razmatranja dosadašnjeg teksta Zakona uočeno je kako je potrebno mijenjati pojedine odredbe, koje nisu usuglašene s Ustavom Republike Hrvatske, praskom Ustavnog suda Republike Hrvatske, te odredbama nekih drugih zakona. Tako je bilo nužno u članku 1. sadašnjeg Zakona o državnom odvjetništvu nadopuniti izričaj što se tiče ravnopravnosti spolova. Članak 7. koji je davao puni imunitet Glavnom državnom odvjetniku, a dijelom procesni imunitet državnim odvjetnicima je brisan osim upućujuće odredbe prema kojoj državni odvjetnik ne može odgovarati za izraženo mišljenje u predmetu, naravno ukoliko time nije počinio kazneno djelo ili drugo kazneno djelo. Dopunjen je sadašnji članak 67. Zakona o državnom odvjetništvu koji se odnosi na ovlasti kolegija državnog odvjetništva, a posebno je dopunjen članak 68.

sadašnjeg Zakona, (novi članak 13.) koji se odnosi na ovlasti kolegija Državnog odvjetništva Republike Hrvatske kojim je uređen rad kolegija u svezi davanja mišljenja i očitovanja u postupcima pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske jer to nije bilo riješeno dosadašnjim propisima. Kako su odredbama novih zakona koji se odnose na zaštitu osobnih podataka i na zaštitu tajnosti podataka u bitnom drukčije uređene dužnosti pojedinih državnih tijela u svezi čuvanja zaštite osobnih podataka, te klasificiranja i čuvanja tajnosti podataka, bilo je nužno izmijeniti postojeće odredbe Zakona o državnom odvjetništvu koje se odnose na ovu materiju.

6. Novi položaj i uloga državnog odvjetnika u kaznenom postupku, te odredbe pojedinih zakona kojima se na bitno različit način od načina kako je to uređeno sadašnjim Zakonom o kaznenom postupku uređuju pojedina pitanja (tajnost podataka, zaštita osobnih podataka) zahtijevalo je dopune i izmjene postojećih odredbi Zakona o državnom odvjetništvu.

Kako je Zakon do sada mijenjan više puta i kako su u značajnoj mjeri izmijenjene pojedine njegove odredbe, postavilo se pitanje da li važeći Zakon o državnom odvjetništvu, koji je donesen 2001. godine ponovo dopunjavati ili predložiti novi zakon. Zakon o državnom odvjetništvu značajno je mijenjan i dopunjen 2007. i 2008. godine. Tim izmjenama Zakona promijenjeno je preko polovice njegovih odredbi, pa cijeneći promjene koje je trebalo unijeti sadašnjom izmjenom, posebno zbog uređenja novog položaja i uloge državnog odvjetnika zaključeno je na radnoj skupini, kako je radi jasnoće teksta Zakona, nužno donijeti novi zakon.

7. Prijedlog Zakona o državnom odvjetništvu kao što je rečeno bitne novine donosi u dijelu koji se odnosi na ovlasti i dužnosti državnog odvjetnika u kaznenom postupku, uz to su još značajno mijenjane odredbe koje se odnose na zaštitu tajnosti podataka, a brisane su odredbe koje se odnose na imunitet državnih odvjetnika, te članova Državnoodvjetničkog vijeća.

Cijeneći značajnu promjenu u položaju i ulozi državnog odvjetnika u kaznenom postupku, te potrebu da se u ovom Zakonu kao „doticajnom“ zakonu urede pojedina pitanja u svezi postupanja državnog odvjetnika i odnosa s drugim državnim tijelima u prethodnom postupku. Zakon o državnom odvjetništvu više nije samo zakon kojim se uređuje unutarnje ustrojstvo i organizacija državnog odvjetništva, već i u značajnoj mjeri i ovlasti državnog odvjetnika u pojedinim postupcima. Upravo to je razlog za konceptijsko mijenjanje samog Zakona, uređenje njegovog sadržaja i pojedinih odredbi Zakona, kako bi se na jasan način razdvojili dijelovi Zakona koji se odnose na ustrojstvo i organizaciju državnog odvjetništva, ovlasti državnog odvjetnika kao državnog tijela u pojedinim postupcima, te način imenovanja prava i dužnosti državnih odvjetnika i rad Državnoodvjetničkog vijeća.

Stoga novi Zakon o državnom odvjetništvu ima pet cjelina. Dio prvi su opće odredbe, dio drugi odnosi se na ustrojstvo, nadležnost i rad državnog odvjetništva, dio treći uređuje ovlasti, dužnosti i postupanje državnih odvjetnika, dio četvrti odnosi se na imenovanje i razrješenja državnoodvjetničkih dužnosnika, te na službenike i namještenike državnog odvjetništva, dok su u petom dijelu prijelazne i završne odredbe.

Drugi dio Zakona pod nazivom Ustrojstvo, nadležnost i rad ima slijedeće cjeline: ustrojstvo, poslovi državnoodvjetničke i pravosudne uprave, nadležnost i rad, izvješća te sredstva za rad i imovina državnih odvjetništava.

Dio treći odnosi se na opće ovlasti državnog odvjetnika u odnosu na niža državna odvjetništva prilikom rada na bilo kojim poslovima, ovlasti i dužnosti državnog odvjetnika u kaznenim postupcima, te ovlasti i dužnosti državnih odvjetništava u građanskim i upravnim postupcima.

Dio četvrti odnosi se imenovanja i razrješenja državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika, imenovanje i rad Državnoodvjetničkog vijeća, te na odredbe koje se odnose na državnoodvjetničke službenike i namještenike. U ovom dijelu Zakona također su kao novina ugrađene odredbe koje se odnose na imenovanje zamjenika državnih odvjetnika u općinskim državnim odvjetništvima koji će se imenovati za zamjenike nakon uspješno završene Državne škole za pravosudne dužnosnike. Vlada Republike Hrvatske donijela je Stratešku studiju za izradu jedinstvenih, objektivnih i transparentnih kriterija za ulazak u sudačku i državnoodvjetničku profesiju i osnivanje Državne škole za pravosudne dužnosnike, prema kojoj je bilo nužno u Zakon o državnom odvjetništvu ugraditi i odredbe kojima se određuju uvjeti za imenovanje zamjenika državnih odvjetnika sukladno uvjetima koji će biti propisani za pohađanje Državne škole. S obzirom da Državna škola traje dvije godine i da će prva generacija polaznika Državne škole za pravosudne dužnosnike istu završiti tek tijekom 2013. godine, odredbe ovoga Zakona koje se odnose na nove uvjete imenovanja zamjenika državnih odvjetnika primjenjivat će se od 1. siječnja 2014. godine, a do tada će se primjenjivati odredbe sada važećeg Zakona o državnom odvjetništvu („Narodne novine“, broj 51/01, 58/06, 16/07, 20/08 i 146/08).

Slijedom svega iznijetog bilo je potrebno izraditi novi Zakon o državnom odvjetništvu, a njegovim donošenjem ostvarit će se pretpostavke za primjenu novog Zakona o kaznenom postupku s jedne strane, a s druge pojedine odredbe sadašnjeg Zakona usklađene su s odredbama drugih zakona koji se odnose na rad državnog odvjetništva.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona neće trebati osigurati posebna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske za 2009. godinu, jer su sredstva kontinuirano osigurana za redovno poslovanje državnih odvjetništava u državnom proračunu. Aktivnosti koje se planiraju ovim Zakonom financiraju se iz redovnih sredstava na programu progon počinitelja kaznenih i kažnjivih djela, zaštita imovine RH i podnošenje pravnih sredstava za zaštitu zakonitosti.

IV. OBRAZLOŽENJE ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 159. Poslovnika Hrvatskog sabora predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku, s obzirom da se radi o osobito opravdanim državnim razlozima i to radi stupanja na snagu Zakona o kaznenom postupku 1. srpnja 2009. godine i postupanja državnih odvjetništava sukladno ovome Zakonu.

V. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA O DRŽAVOM ODVJETNIŠTVU

Prilaže se tekst prijedloga Zakona o državnom odvjetništvu s konačnim prijedlogom Zakona.

PRIJEDLOG

ZAKONA O DRŽAVNOM ODVJETNIŠTVU S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

DIO PRVI

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuju: ustrojstvo i nadležnost državnih odvjetništava, uvjeti i postupak za imenovanje i razrješenje državnih odvjetnika i njihovih zamjenika, njihove ovlasti, prava i dužnosti, kao i njihova stegovna odgovornost, obavljanje poslova pravosudne uprave i državnoodvjetničke uprave u državnim odvjetništvima, uvjeti za prijam službenika i namještenika, čuvanje službene tajne i osiguranje sredstava za rad državnih odvjetništava, te druga pitanja od važnosti za njihov rad.

(2) Ovim se Zakonom uređuje i ustroj, rad Državnoodvjetničkog vijeća, uvjeti i postupak za izbor njegova predsjednika i članova, te druga pitanja važna za rad Državnoodvjetničkog vijeća.

(3) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, za osobe u muškom rodu, uporabljeni su neutralno i odnose se na muške i ženske osobe (državni odvjetnik/državna odvjetnica; istražitelj/istražiteljica; savjetnik/savjetnica, sudac/sutkinja i dr.).

Članak 2.

(1) Državno odvjetništvo je samostalno i neovisno pravosudno tijelo ovlašteno i dužno postupati protiv počinitelja kaznenih djela i drugih kažnjivih djela, poduzimati pravne radnje radi zaštite imovine Republike Hrvatske, te podnositi pravna sredstva za zaštitu Ustava i zakona.

(2) Državno odvjetništvo obavlja svoje ovlasti na osnovi Ustava, zakona, međunarodnih ugovora, koji su dio pravnog poretka Republike Hrvatske i drugih propisa koji su donijeti sukladno Ustavu, međunarodnom ugovoru i zakonu Republike Hrvatske.

(3) Zabranjen je svaki oblik utjecaja, a posebno svaki oblik prisile prema državnim odvjetnicima, zlouporaba javnih ovlasti i osobnog utjecaja te korištenje medija i javnih istupanja u predmetima kaznenih djela za koja se progoni po službenoj dužnosti, kao i u predmetima u kojima državni odvjetnik zakonito izvršava svoja prava i dužnosti u zaštiti imovine Republike Hrvatske.

Članak 3.

Državno odvjetništvo se ustanovljava kao jedinstveno pravosudno tijelo čiji se djelokrug, ovlasti i nadležnost utvrđuju zakonom.

Članak 4.

Državni odvjetnik je odgovoran za obavljanje poslova iz djelokruga državnog odvjetništva kojeg zastupa i kojim upravlja.

Članak 5.

Svatko ima pravo ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa ili nadležnom državnim odvjetniku slati predstavke i pritužbe na rad njegova ili nižega državnog odvjetništva, i na njih

u primjerenom roku dobiti odgovor.

Članak 6.

Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Glavni državni odvjetnik), državni odvjetnik te zamjenik Glavnoga državnog odvjetnika ili zamjenik državnog odvjetnika (u daljnjem tekstu: zamjenik državnog odvjetnika) ne smije biti pozvan na odgovornost za izraženo pravno mišljenje u predmetu koji mu je dodijeljen u rad, osim ako se radi o kršenju zakona od strane Glavnoga državnog odvjetnika, državnog odvjetnika ili zamjenika državnog odvjetnika koje je kažnjivo djelo.

Članak 7.

(1) Državno odvjetništvo ima pečat koji sadrži naziv državnog odvjetništva te naziv i grb Republike Hrvatske.

(2) Na zgradi u kojoj je smješteno državno odvjetništvo moraju biti istaknuti naziv državnog odvjetništva, grb i zastava Republike Hrvatske.

(3) Državno odvjetništvo ima svoj znak čiji se oblik i sadržaj utvrđuje Pravilnikom o unutarnjem redu.

DIO DRUGI

USTROJSTVO, NADLEŽNOST I RAD

Glava I.

USTROJSTVO

1. Ustrojstvo državnih odvjetništava

Članak 8.

(1) Državno odvjetništvo Republike Hrvatske ustanovljuje se za cijelo područje Republike Hrvatske.

(2) U Republici Hrvatskoj može se ustrojiti

- za područje jednog ili više općinskih sudova – općinsko državno odvjetništvo,
- za područje županijskog, odnosno trgovačkog suda – županijsko državno odvjetništvo.

Članak 9.

(1) Svako državno odvjetništvo postupa u skladu sa svojom stvarnom i mjesnom nadležnosti, ako zakonom nije drukčije određeno.

(2) Općinska državna odvjetništva podređena su županijskim državnim odvjetništvima, a ova Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

Članak 10.

(1) U okviru državnog odvjetništva zakonom se mogu predvidjeti drugi ustrojstveni oblici za kazneni progon počinitelja određenih kaznenih djela. Njihova nadležnost, ovlasti, ustrojstvo i položaj uređuje se zakonom.

(2) U skladu sa stavkom 1. ovoga članka može se ustanoviti posebno državno odvjetništvo za postupanje protiv počinitelja zakonom određenih kaznenih djela za čiji je progon

Republika Hrvatska obvezana prema međunarodnom pravu.

2. Kolegij državnog odvjetništva

Članak 11.

(1) Kolegij državnog odvjetništva sačinjavaju državni odvjetnik i svi zamjenici državnog odvjetnika u tom državnom odvjetništvu.

(2) Kad državno odvjetništvo nema zamjenika ili ima manje od tri zamjenika tada o pitanjima iz članka 12. ovoga Zakona odlučuje kolegij višega državnog odvjetništva u kojem ravnopravno sudjeluju i glasuju državni odvjetnik i zamjenici nižega državnog odvjetništva.

Članak 12.

Kolegij državnog odvjetništva:

- daje mišljenje o obnašanju državnoodvjetničke dužnosti povodom prigovora u postupku ocjenjivanja,
- daje mišljenje o kandidatima za zamjenike državnog odvjetnika u svom ili neposredno nižem državnom odvjetništvu,
- daje mišljenje o kandidatima za državne odvjetnike u neposredno nižem državnom odvjetništvu,
- daje mišljenje o godišnjem rasporedu poslova,
- obavlja i druge poslove određene ovim Zakonom.

Članak 13.

(1) Kolegij Državnog odvjetništva Republike Hrvatske sačinjavaju Glavni državni odvjetnik i svi zamjenici toga državnog odvjetništva.

(2) Kolegij Državnog odvjetništva Republike Hrvatske odlučuje o izuzeću Glavnoga državnog odvjetnika.

(3) Uz poslove navedene u članku 12. ovoga Zakona i stavku 2. ovoga članka Kolegij Državnog odvjetništva Republike Hrvatske:

- daje mišljenje o nacrtima zakona ili drugog propisa važnog za rad državnog odvjetništva ili obavljanje državnoodvjetničke dužnosti,
- daje mišljenja i očitovanja u postupcima pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske,
- utvrđuje opće upute državnim odvjetništvima,
- razmatra izvješća koja se upućuju Hrvatskom saboru i Vladi Republike Hrvatske,
- daje mišljenje o postojanju osnova za razrješenje županijskog, odnosno općinskoga državnog odvjetnika (članak 102. stavak 3.),
- donosi odluku o prigovoru protiv ocjene obnašanja dužnosti kojeg je podnio županijski državni odvjetnik ili zamjenik Glavnoga državnog odvjetnika.
- obavlja i druge poslove prema Poslovniku državnog odvjetništva.

(4) Odluku iz stavka 2. ovoga članka Kolegij Državnog odvjetništva Republike Hrvatske donosi natpolovičnom većinom prisutnih članova.

(5) Mišljenje o pitanjima iz stavka 3. ovoga članka Kolegij daje na sjednici većinom glasova svih članova kolegija.

Članak 14.

(1) Glavni državni odvjetnik može sazvati i prošireni kolegij Državnog odvjetništva Republike Hrvatske. Prošireni kolegij čine svi zamjenici Glavnoga državnog odvjetnika, županijski državni odvjetnici, te čelnici posebnih državnih odvjetništava.

(2) Na proširenom kolegiju razmatraju se nacrti zakona ili drugog propisa kad se njima utvrđuje ovlast državnog odvjetništva ili uređuje drugo pitanje važno za rad državnog odvjetništva ili obavljanje državnoodvjetničke dužnosti.

Članak 15.

(1) Sjednicu kolegija saziva Glavni državni odvjetnik, odnosno državni odvjetnik ili zamjenik koji ga zamjenjuje.

(2) Glavni državni odvjetnik, odnosno državni odvjetnici sudjeluju bez prava glasa u radu kolegija kod davanja mišljenja o obnašanju državnoodvjetničke dužnosti, davanja mišljenja o kandidatima za zamjenike državnih odvjetnika i davanja mišljenja o kandidatima za nižega državnog odvjetnika.

(3) Kad daje mišljenje o pitanjima iz stavka 2. ovoga članka kolegij odlučuje na sjednici većinom glasova svih članova kolegija koji imaju pravo glasa.

(4) O radu kolegija vodi se zapisnik.

3. Odjeli i odsjeci

Članak 16.

(1) U državnim odvjetništvima ustanovljava se kazneni odjel za kaznene predmete i građansko-upravni odjel za građanske i upravne predmete.

(2) Glavni državni odvjetnik može za županijsko ili općinsko državno odvjetništvo odrediti osnivanje istražnog odjela.

(3) Državni odvjetnik imenuje voditelja istražnog odjela, vodeći računa o njegovim sposobnostima vođenja prethodnog kaznenog postupka i ostvarivanja u tom dijelu postupka prava i dužnosti državnog odvjetnika, propisanih u članku 38. stavku 2. Zakona o kaznenom postupku.

(4) U istražni odjel raspoređuju se zamjenici državnog odvjetnika i savjetnici koji imaju izražene sklonosti i sposobnosti za istraživanje kaznenih djela te za suradnju s drugim državnim tijelima koja sudjeluju u kaznenom progonu.

Članak 17.

(1) Unutar odjela mogu se osnovati odsjeci kao stručna tijela od najmanje tri zamjenika državnog odvjetnika specijalizirana za određenu vrstu predmeta.

(2) Raspored zamjenika državnog odvjetnika u odjele i odsjeke, kao i njihovi voditelji odredit će se godišnjim rasporedom poslova.

Članak 18.

(1) Ako je u državnom odvjetništvu osnovan poseban istražni odjel, zamjenici u tom odjelu;

- provode dokazne radnje za koje postoji opasnost od odgode;
- na prijedlog državnog odvjetnika ili zamjenika koji je zadužen spisom provode pojedine dokazne radnje u predmetima u kojima se ne provodi istraga;
- po odluci državnog odvjetnika i uz dogovor sa zamjenikom državnog odvjetnika koji je zadužen za predmet provode pojedine dokazne radnje tijekom istrage;

- pružaju pravnu pomoć drugim državnim odvjetništvima i sudjeluju u postupcima međunarodne pravne pomoći.

(2) Državni odvjetnik ili zamjenik koji je zadužen s predmetom može uvijek odlučiti da će sam provesti dokazne radnje iz točke 2. i 3. ovog članka.

(3) Glavni državni odvjetnik može propisati i druga pitanja iz djelokruga istražnog odjela Poslovníkom državnog odvjetništva.

Članak 19.

Na sjednicama kaznenih i građansko-upravnih odjela razmatraju se pitanja od interesa za rad odjela, a posebice praćenje rada, raspravljanje o spornim pravnim pitanjima, ujednačavanje postupanja i druga pitanja predviđena Poslovníkom državnog odvjetništva.

Glava II.

POSLOVI DRŽAVNOODVJETNIČKE I PRAVOSUDNE UPRAVE

1. Poslovi državnoodvjetničke uprave

Članak 20.

(1) Poslovi državnoodvjetničke uprave obuhvaćaju osiguranje uvjeta za pravilan rad i poslovanje državnog odvjetništva, a posebice: ustrojstvo unutarnjeg poslovanja u državnom odvjetništvu, skrb o urednom i pravodobnom obavljanju poslova u državnom odvjetništvu, poslove u svezi s predstavkama i pritužbama na rad državnog odvjetništva, stručne poslove u svezi s ostvarivanjem dužnosti i prava službenika i namještenika u državnom odvjetništvu, skrb o stručnom usavršavanju državnih odvjetnika, zamjenika državnih odvjetnika, savjetnika, vježbenika i drugih službenika i namještenika u državnom odvjetništvu, vođenje statistike, financijsko i materijalno poslovanje državnog odvjetništva te druge poslove propisane zakonom i Poslovníkom državnog odvjetništva.

(2) Radi lakšeg ostvarivanja poslova iz stavka 1. ovog članka, a posebno radi upisa kaznenih prijava, praćenja kretanja i strukture kaznenih i drugih vrsta predmeta, praćenja rada državnih odvjetništava i pojedinih dužnosnika u državnim odvjetništvima i njihovog ocjenjivanja Glavni državni odvjetnik ustanovljava i nadzire Informacijski sustav Državnog odvjetništva, kao interaktivnu bazu podataka u realnom vremenu.

Članak 21.

(1) Državni odvjetnik obavlja poslove državnoodvjetničke uprave sukladno zakonu i Poslovníku državnog odvjetništva.

(2) Državnog odvjetnika u slučaju njegove spriječenosti ili odsutnosti u obavljanju poslova državnoodvjetničke uprave i drugih poslova koje povjeri, zamjenjuje zamjenik državnog odvjetnika određen godišnjim rasporedom poslova.

(3) U slučaju odsutnosti ili spriječenosti državnog odvjetnika u državnom odvjetništvu u kojem nema zamjenika državnog odvjetnika kao i kad državni odvjetnik nije imenovan, državni odvjetnik neposredno višega državnog odvjetništva može odrediti zamjenika državnog odvjetnika iz toga državnog odvjetništva ili državnog odvjetnika, odnosno zamjenika državnog odvjetnika područnoga državnog odvjetništva, da privremeno ali najdulje šest mjeseci u jednoj godini obavlja poslove državnog odvjetnika, odnosno zamjenika državnog odvjetnika.

(4) U slučaju odsutnosti ili spriječenosti Glavnoga državnog odvjetnika, kao i kad Glavni državni odvjetnik nije imenovan, privremeno njegove poslove obavlja zamjenik određen

godišnjim rasporedom poslova.

(5) Glavnom državnom odvjetniku u poslovima državnoodvjetničke uprave pomažu zamjenici - voditelji odjela i tajnik državnog odvjetništva, a u drugim državnim odvjetništvima državnom odvjetniku pomažu zamjenici - voditelji odjela, tajnik državnog odvjetništva ili službenik kojeg odredi državni odvjetnik.

Članak 22.

(1) Radi nadzora nad radom državnih odvjetništava, pregleda cjelokupnog rada područnih državnih odvjetništava, vođenja mjesečne i godišnje statistike i skrbi o stručnom usavršavanju državnih odvjetnika, zamjenika državnih odvjetnika, savjetnika, vježbenika i drugih službenika i namještenika u Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske ustanovljuje se Odjel za unutarnji nadzor.

(2) Radi usmjeravanja međunarodne suradnje, pružanja pravne pomoći i rada u tijelima međunarodnih i regionalnih organizacija kojih je Republika Hrvatska član ili s kojima surađuje na temelju posebnog sporazuma ustanovljuje se Odjel za međunarodnu pravnu pomoć i suradnju.

(3) Pitanja koja se odnose na rad Odjela za unutarnji nadzor i Odjela za međunarodnu pravnu pomoć i suradnju uređuju se Poslovníkom državnog odvjetništva.

2. Pravosudna uprava

Članak 23.

(1) Poslove pravosudne uprave obavlja ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa.

(2) Za obavljanje poslova pravosudne uprave ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa obraća se Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske, koje zahtjeve upućuje odgovarajućim državnim odvjetništvima.

(3) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa u obavljanju poslova pravosudne uprave može poništiti ili ukinuti nezakonit akt donesen u obavljanju poslova uprave ili samo donijeti akt koji u obavljanju poslova uprave nije donesen ili nije pravodobno donesen.

Članak 24.

U pravosudnu upravu spadaju poslovi koji služe izvršavanju ovlasti državnih odvjetništava a posebno izrada zakona i drugih propisa za ustanovljavanje, djelokrug i ustrojstvo državnog odvjetništva, skrb za školovanje i stručno usavršavanje državnih odvjetnika, zamjenika državnih odvjetnika i drugih službenika i namještenika, osiguranje materijalnih, financijskih, prostornih i drugih uvjeta za rad državnih odvjetništava, prikupljanje statističkih i drugih podataka o djelovanju državnih odvjetništava, ispitivanje predstavki i pritužbi građana na rad državnih odvjetništava koje se odnose na odugovlačenje u davanju ocjene o osnovanosti podnesene kaznene prijave ili na ponašanje državnog odvjetnika, zamjenika državnog odvjetnika ili drugog djelatnika državnog odvjetništva prema stranci u tijeku postupka ili obavljanja drugih službenih radnji, nadzor nad financijskim i materijalnim poslovanjem državnih odvjetništava, nadzor nad redovitim obavljanjem poslova u državnom odvjetništvu, kao i druge upravne zadaće i poslove određene zakonom.

Članak 25.

(1) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa vodi evidenciju državnih odvjetnika, zamjenika državnih odvjetnika i državnoodvjetničkih vježbenika i drugih djelatnika u

državnim odvjetništvima.

(2) Evidencija državnoodvjetničkih vježbenika i drugih djelatnika sadrži podatke o imenu i prezimenu, rođenju, nacionalnosti, prebivalištu, završenoj školi, stručnom nazivu, znanju stranih jezika, kao i druge podatke određene zakonom.

(3) Podatke iz stavka 2. ovoga članka ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa dostavljaju državna odvjetništva na način što ga propiše ministar nadležan za poslove pravosuđa.

(4) Podaci upisani u evidenciju službena su tajna i mogu se koristiti samo za potrebe provođenja ovoga Zakona, kao i zakona kojim se uređuju prava, dužnosti i odgovornosti državnog odvjetnika, zamjenika državnog odvjetnika i drugih djelatnika u državnom odvjetništvu.

(5) U obavljanju poslova državnoodvjetničke uprave uz ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa evidencije iz stavka 1. ovoga članka vodi i Državno odvjetništvo Republike Hrvatske.

(6) Način dostavljanja podataka i vođenja evidencije u Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske uređuje se u skladu s posebnim propisima o zaštiti osobnih podataka i Poslovnikom državnog odvjetništva.

Članak 26.

(1) Evidencija državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika sadrži sljedeće podatke:

1. osobne podatke,
2. podatke o imenovanju i razrješenju,
3. podatke o uspjehu u tijeku studija,
4. podatke o vježbeničkoj praksi,
5. podatke o objavljenim stručnim ili znanstvenim radovima,
6. ocjenu obnašanja državnoodvjetničke dužnosti,
7. podatke o napredovanju,
8. stegovne kazne.

(2) Osobni podaci sadrže sljedeće podatke: ime, prezime, OIB, ime oca, dan, mjesec i godinu rođenja, nacionalnost, podatke o prebivalištu, završenom pravnom fakultetu, položenom pravosudnom ispitu, posebnim zanimanjima, imovinskom stanju, članovima obiteljskog domaćinstva (bračni drug, djeca i roditelji).

(3) Podaci iz evidencije su tajni u skladu s posebnim zakonima.

(4) Tijela koja imaju podatke o kojima se vodi evidencija iz stavka 1. ovoga članka dužna su ih dostaviti ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa.

Članak 27.

(1) Ako Glavni državni odvjetnik u razumnom roku ne odgovori na traženje ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa (članak 23. stavak 2. ovog Zakona) ili ako nakon primljenog odgovora Glavnoga državnog odvjetnika ocijeni da je to u konkretnom slučaju potrebno za obavljanje poslova za provedbu zadaća iz ovoga Zakona, ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa može i neposredno tražiti od državnih odvjetništava izvješća i podatke o onim poslovima pravosudne uprave iz svog djelokruga koji su mu potrebni, te u tom dijelu obavljati i izravan uvid u rad državnih odvjetništava, kao i tražiti izvješća o razlozima nepostupanja u pojedinim predmetima.

(2) Izravan uvid u rad državnih odvjetništava u obavljanju poslova pravosudne uprave iz stavka 1. ovoga članka obavljaju pravosudni inspektori ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa.

(3) Poslove pravosudnih inspektora obavljaju viši upravni savjetnici i zamjenici državnog odvjetnika raspoređeni u ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa, sukladno članku 126. ovoga Zakona.

(4) Viši upravni savjetnici koji obavljaju poslove pravosudnih inspektora moraju ispunjavati uvjete za zamjenika županijskog državnog odvjetnika.

Članak 28.

(1) Ministar nadležan za poslove pravosuđa donosi Poslovnik državnog odvjetništva na prijedlog Glavnoga državnog odvjetnika.

(2) Poslovnikom državnog odvjetništva propisuju se pravila o unutarnjem ustroju, uredskom poslovanju, vođenju upisnika i pomoćnih knjiga, o vođenju evidencija, obrascima za rad, pravila o priopćenjima za javnost, provedbena pravila o vođenju postupka i dostavljanju odluka na jeziku i pismu etničke i nacionalne zajednice ili manjine, pravila o nadzoru materijalnog i financijskog poslovanja i redovitog obavljanja poslova u državnim odvjetništvima, rasporedu radnog vremena u toku radnog dana ili tjedna, pravila o vođenju statistika, standardi poslovnog prostora i opreme i druga pitanja od značaja za unutarnje poslovanje državnih odvjetništva.

(3) Poslovnikom državnog odvjetništva propisuje se i način obavljanja zajedničkih poslova za više državnih odvjetništva, kao i s drugim tijelima ako imaju sjedište u istoj zgradi.

Članak 29.

Glavnom državnom odvjetniku, državnim odvjetnicima, zamjenicima državnih odvjetnika, savjetnicima i stručnim suradnicima izdaje se službena iskaznica. Ministar nadležan za poslove pravosuđa pravilnikom propisuje obrazac i postupak izdavanja službene iskaznice.

Glava III.

NADLEŽNOST I RAD

1. Nadležnost

Članak 30.

(1) Nadležno državno odvjetništvo u kaznenim predmetima postupa protiv počinitelja kaznenih djela za koje se progoni po službenoj dužnosti ili po prijedlogu, te radi ostvarivanja te funkcije ima prava i dužnosti propisane zakonom.

(2) Nadležno državno odvjetništvo postupa u prekršajnom postupku sukladno ovlastima određenim zakonom.

(3) Nadležno državno odvjetništvo zastupa Republiku Hrvatsku u svim postupcima koji se vode radi zaštite njezinih imovinskih prava i interesa pred sudovima, upravnim i drugim tijelima, ako zakonom ili na njemu utemeljenom odlukom nadležnoga državnog tijela nije određeno drukčije.

Članak 31.

(1) Stvarna i mjesna nadležnost državnog odvjetništva određuje se prema odredbama zakona kojima se utvrđuje nadležnost sudova pred kojima izvršavaju svoje ovlasti, ako ovim

Zakonom nije drukčije određeno.

(2) Ako općinsko državno odvjetništvo ima mali broj dužnosnika, Glavni državni odvjetnik može odlučiti da će poslove u prethodnom kaznenom postupku za potrebe tog državnog odvjetništva obavljati županijsko državno odvjetništvo.

(3) Pred trgovačkim sudom koji je mjesno nadležan za područje za koje su mjesno nadležna dva ili više županijskih državnih odvjetništava, postupat će županijsko državno odvjetništvo prema registriranom sjedištu pravne osobe, odnosno registriranom sjedištu ili prebivalištu trgovca pojedinca ili obrtnika koji je stranka u postupku, odnosno nad kojim se provodi postupak stečaja ili likvidacije.

(4) Kad kao stranke u postupku sudjeluje više osoba iz stavka 3. ovoga članka s područja mjesne nadležnosti više županijskih državnih odvjetništava te strana pravna ili fizička osoba, postupat će županijsko državno odvjetništvo na čijem se području nalazi sjedište trgovačkog suda koji vodi postupak.

(5) Županijsko državno odvjetništvo koje je započelo zastupanje u postupku pred trgovačkim sudom nastavit će zastupanje do kraja postupka i ako se promijene okolnosti iz stavka 3. i 4. ovoga članka po kojima je bila određena njegova nadležnost.

Članak 32.

(1) Općinska državna odvjetništva zastupaju Republiku Hrvatsku u postupcima pred općinskim sudom i pred upravnim tijelima, ako zakonom ili na njemu utemeljenom odlukom nadležnoga državnog tijela nije određeno drukčije. Općinska državna odvjetništva podižu tužbe pred Upravnim sudom Republike Hrvatske u upravnim predmetima iz svoje nadležnosti.

(2) Županijska državna odvjetništva zastupaju Republiku Hrvatsku u postupcima pred županijskim sudom i trgovačkim sudom, ako zakonom ili na njemu utemeljenom odlukom nadležnoga državnog tijela nije određeno drukčije.

(3) Državno odvjetništvo Republike Hrvatske poduzima pravne radnje iz svoje nadležnosti radi zaštite Ustava Republike Hrvatske i zakonitosti pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske, poduzima radnje iz svoje nadležnosti pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske, Upravnim sudom Republike Hrvatske i Visokim trgovačkim sudom Republike Hrvatske, te međunarodnim i stranim sudovima i drugim tijelima.

Članak 33.

(1) Državno odvjetništvo koje je nadležno prema članku 32. ovog Zakona nadležno je i u postupcima u kojima državno odvjetništvo na temelju posebnog zakona ima položaj stranke.

(2) U ovršnom postupku radi naplate troškova kaznenog postupka ili oduzimanja imovinske koristi državni odvjetnik ima prava i dužnosti ovrhovoditelja.

(3) U postupcima za mirno rješenje spora postupa ono državno odvjetništvo koje je nadležno prema članku 32. ovog Zakona za postupanje u sporu.

Članak 34.

(1) Glavni državni odvjetnik može odlučiti da poslove zastupanja u određenoj vrsti građanskih i upravnih predmeta obavlja jedno državno odvjetništvo za područje više mjesno i stvarno nadležnih sudova i u skladu sa člankom 54. stavkom 2. i 3. ovoga Zakona, iz razloga svrsishodnosti i ekonomičnosti.

(2) Odluka iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se bez odgode nadležnom sudu ili upravnom tijelu.

2. Rad

Članak 35.

(1) Državni odvjetnik obavlja poslove iz nadležnosti državnog odvjetništva, zastupa državno odvjetništvo, odgovoran je za rad državnog odvjetništva i upravlja državnim odvjetništvom.

(2) U državnom odvjetništvu može biti imenovan jedan ili više zamjenika državnog odvjetnika.

(3) Zamjenici državnih odvjetnika zadužuju se pojedinim predmetima s područja kaznenog, građanskog ili upravnog prava na način kojim se osigurava nepristrana i nezavisna raspodjela predmeta. Način dodjele predmeta u rad uređuje se Poslovníkom državnog odvjetništva.

(4) Zamjenik državnog odvjetnika odgovoran je za rad u predmetu koji mu je dodijeljen i ovlašten je poduzimati sve radnje za koje je po zakonu ovlašten državni odvjetnik. Neovisnost u radu i donošenju odluke može se ograničiti zakonom ili na način propisan u članku 54. ovoga Zakona.

(5) Zamjenik državnog odvjetnika ovlašten je, kada zamjenjuje državnog odvjetnika, obavljati u postupku pred sudom ili drugim državnim tijelom sve radnje za koje je po zakonu ovlašten državni odvjetnik. Državni odvjetnik može mu na način propisan u članku 54. ovoga Zakona dati naputak za postupanje.

(6) Zamjenik državnog odvjetnika dužan je na zahtjev državnog odvjetnika upoznati ga s radom u pojedinom predmetu i odlukom koju namjerava donijeti, a također je dužan upoznati državnog odvjetnika s radom na pojedinom predmetu od posebnoga državnog interesa ili u kojem se pojavljuju složena činjenična i pravna pitanja.

(7) Zamjenik državnog odvjetnika obavlja i druge radnje sukladno ovom Zakonu i uputama nadležnoga državnog odvjetnika.

3. Čuvanje tajnosti podataka

Članak 36.

(1) Državni odvjetnici, zamjenici državnih odvjetnika, savjetnici, stručni suradnici, vježbenici, službenici i namještenici dužni su čuvati tajnost klasificiranih podataka ili podataka koji su zakonom proglašeni tajnima bez obzira na način na koji su je doznali.

(2) Klasificirani podaci su oni koje je nadležno tijelo, u propisanom postupku, takvim označilo i za koji je utvrđen stupanj tajnosti, kao i podatak kojeg je Republici Hrvatskoj tako označenog predala druga država, međunarodna organizacija ili institucija s kojom Republika Hrvatska surađuje.

(3) U radu državnog odvjetništva smatraju se tajnima:

1. predmeti iz nadležnosti državnog odvjetnika za mladež,
2. spisi državnog odvjetništva za vrijeme provođenja izvida i drugih radnji u državnom odvjetništvu do donošenja odluke o prijavi,
3. spisi državnog odvjetništva o dokaznim radnjama prije pokretanja istrage i kada se ne provodi istraga,
4. spisi državnog odvjetništva tijekom istrage,
5. podaci i isprave u kaznenim, građanskim i upravnim i drugim predmetima koje su državni odvjetnik ili zamjenik državnog odvjetnika klasificirali.

(4) Poslovníkom državnog odvjetništva utvrđuju se stupnjevi tajnosti podataka koji su stavkom 3. ovoga članka označeni kao tajni, postupak klasifikacije i deklasifikacije, pristup

podacima, njihova zaštita i nadzor.

Članak 37.

(1) Obveza čuvanja tajnosti podataka određuje se ovim Zakonom i Zakonom o tajnosti podataka.

(2) Oslobađanje od obveze čuvanja tajnosti podataka uređuje se posebnim zakonom. Za državnog odvjetnika odluku donosi državni odvjetnik neposredno višega državnog odvjetništva, a za Glavnoga državnog odvjetnika Vlada Republike Hrvatske.

Članak 38.

(1) Priopćenja za javnost putem medija u svezi s postupkom u pojedinom predmetu, kao i s radom državnog odvjetništva daje državni odvjetnik ili zamjenik državnog odvjetnika, kojeg on na to ovlasti.

(2) Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske može ovlastiti i drugu osobu za odnose s medijima i davanja obavijesti u svezi s radom državnog odvjetništva.

Članak 39.

(1) Vođenje, uvid i ispravak osobnih podataka koji se vode u upisnicima državnog odvjetništva i nadzor nad zbirkom osobnih podataka uređuje se Zakonom o osobnim podacima, Uredbom o načinu pohranjivanja i posebnim mjerama tehničke zaštite posebnih kategorija osobnih podataka („Narodne novine“, broj: 139/04) i Poslovníkom državnog odvjetništva.

(2) Državni odvjetnik, zamjenik državnog odvjetnika, službenik ili namještenik ne smije neovlaštenim osobama dati podatke o osobnim, obiteljskim i imovinskim prilikama fizičkih osoba, odnosno imovinskim prilikama pravnih osoba za koje je saznao tijekom postupka.

(3) Za svaku zbirku osobnih podataka uspostavlja se i vodi evidencija prema posebnim propisima.

(4) Odobrenje za razgledavanje, prepisivanje i preslikavanje državnoodvjetničkog spisa daje nadležni državni odvjetnik sukladno odredbama Poslovníka državnog odvjetništva.

Glava IV. IZVIJEŠĆA

1. Izviješća Hrvatskom saboru i Vladi Republike Hrvatske

Članak 40.

(1) Državno odvjetništvo Republike Hrvatske je dužno podnijeti o svome radu u prethodnoj godini izvješće Hrvatskom saboru i Vladi Republike Hrvatske.

(2) Godišnje izvješće sadrži podatke o stanju i kretanju kriminaliteta, pregled predmeta u svezi zaštite imovine interesa Republike Hrvatske, radu državnih odvjetništava na području kaznenog, građanskog i upravnog prava, pravnu problematiku pojedinih područja, pregled organizacije i stanja kadra, te prijedloge za unapređenje rada.

(3) U godišnjem izvješću može se upozoriti na stanje i djelovanje pravnog sustava, nedostatke u zakonodavstvu i unutarnjem poslovanju državnog odvjetništva.

2. Mjesečna i godišnja izvješća državnih odvjetništava

Članak 41.

(1) Državna odvjetništva podnose višem državnom odvjetništvu izvješća svaki mjesec. Izvješće sadrži podatke o završenim postupcima, o postupcima koji su u tijeku te radnjama koje su poduzeli ili će ih poduzeti. Više državno odvjetništvo može tražiti da se izvješća izrade posebno po vrstama predmeta.

(2) Godišnje izvješće koje državna odvjetništva podnose višem državnom odvjetništvu sadrži pregled primljenih, riješenih i neriješenih predmeta, pregled strukture kaznenih, građanskih i upravnih predmeta, optužnih akata i poslova zastupanja i pregled pravnih lijekova koji su podneseni i s kakvim uspjehom.

(3) Glavni državni odvjetnik dužan je svake godine dostaviti ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa izvješće o primljenim, riješenim i neriješenim predmetima s obrazloženjem, te o pokrenutim postupcima zbog počinjenoga teškoga stegovnog djela dužnosnika i stegovnim postupcima prema službenicima i namještenicima u državnim odvjetništvima.

(4) U godišnjem izvješću državna odvjetništva mogu ukazati na poteškoće koje imaju u radu, nedostatke u zakonodavstvu, unutarnjem poslovanju državnog odvjetništva ili sudova, te prema potrebi dostaviti i odgovarajuće prijedloge za izmjene.

3. Posebna izvješća

Članak 42.

(1) O predmetima od posebnoga državnog interesa ili u kojima se pojavljuju složena činjenična i pravna pitanja, niže državno odvjetništvo dužno je izvijestiti više državno odvjetništvo o već poduzetim radnjama, kao i o svojim daljnjim namjerama.

(2) Glavni državni odvjetnik dužan je izvijestiti ministra nadležnog za poslove pravosuđa o predmetima općeg značaja, kao i o kaznenim prijavama protiv sudaca Ustavnog suda, zastupnika u Hrvatskom saboru, članova Vlade Republike Hrvatske, sudaca i državnih odvjetnika.

(3) Glavni državni odvjetnik dužan je na zahtjev ministra nadležnog za poslove pravosuđa podnijeti izvješće o pojedinim vrstama kaznenih postupaka. Na zahtjev ministra nadležnog za poslove pravosuđa u pojedinim slučajevima podnijet će i posebno izvješće.

(4) Vrijeme i način podnošenja posebnih izvješća uređuje se Poslovníkom državnog odvjetništva. Dužnost podnošenja izvješća o namjeranim radnjama ne sprječava radnju koja se mora odmah poduzeti zbog opasnosti od zastare, odgode ili protoka roka.

Glava V.

SREDSTVA ZA RAD I IMOVINA DRŽAVNIH ODVJETNIŠTAVA

1. Sredstva za rad

a) Osiguranje sredstava

Članak 43.

(1) Sredstva za rad državnog odvjetništva osiguravaju se državnim proračunom Republike Hrvatske.

(2) Visina sredstava za rad osigurava se prema propisima koji se primjenjuju za osiguranje sredstava za rad sudova.

(3) Sredstva iz stavka 2. ovoga članka osiguravaju se u visini koja omogućuje redovito obavljanje svih poslova u državnom odvjetništvu.

Članak 44.

(1) Visina sredstava za rad državnog odvjetništva utvrđuje se na temelju prijedloga državnog odvjetnika za osiguranje sredstava.

(2) Prijedlog za osiguranje sredstava državnog odvjetništva sadrži procjenu opsega redovitih ili povremenih poslova, potreban broj dužnosnika, službenika i namještenika te ostale pokazatelje koji su značajni za utvrđivanje prijedloga visine sredstava.

Članak 45.

Sredstva za plaće državnih odvjetnika, njihovih zamjenika, službenika i namještenika osiguravaju se sukladno zakonu.

b) Sredstva za posebne namjene

Članak 46.

(1) Sredstva za posebne namjene jesu:

1. sredstva za rad vježbenika,
2. sredstva za stručno usavršavanje državnih odvjetnika, zamjenika državnih odvjetnika, državnoodvjetničkih službenika i namještenika,
3. Sredstva za namjenske troškove koja obuhvaćaju:
  - naknade za obavljanje poslova prethodnoga kaznenog postupka,
  - troškovi kaznenog postupka,
  - predujmove za troškove parničnog postupka i izvršenje sudskih odluka,
  - ostale troškove u svezi s obavljanjem poslova državnog odvjetništva.

(2) Uvjete i iznos naknade za obavljanje poslova prethodnoga kaznenog postupka propisuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.

c) Investicije

Članak 47.

Republika Hrvatska osigurava posebna sredstva za tehničku opremu i radni prostor prema standardima za državna odvjetništva koje propisuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.

d) Financijsko i materijalno poslovanje

Članak 48.

(1) Financijsko i materijalno poslovanje državnih odvjetništava obavlja se na način koji je propisan za tijela državne uprave.

(2) Na osiguranje sredstava za rad državnih odvjetništava primjenjuju se propisi koji se odnose na osiguranje sredstava za rad sudova.

2. Zaštita osoba, imovine i objekata državnih odvjetništava

Članak 49.

(1) Zaštitu i osiguranje osoba, imovine i zgrada državnih odvjetništava te održavanje reda u državnom odvjetništvu obavlja pravosudna policija.

(2) Pripadnici pravosudne policije obavljaju poslove iz stavka 1. ovoga članka tjelesnom i tehničkom zaštitom po nalogu i uputi nadležnoga državnog odvjetnika.

(3) Tjelesna zaštita je neposredno čuvanje i osiguravanje osoba i imovine izravnim poduzimanjem mjera sigurnosti i sredstava prisile.

(4) Tehnička zaštita obavlja se tehničkim sredstvima i napravama radi sprječavanja protupravnih radnji usmjerenih prema osobama, objektu i imovini iz stavka 1. ovoga članka te sprječavanja unošenja oružja, oruđa, eksplozivnih naprava i drugih opasnih stvari ili otuđenja imovine.

DIO TREĆI

OVLASTI, DUŽNOSTI I POSTUPANJE DRŽAVNIH ODVJETNIKA

Glava VI. OPĆE OVLAŠTI

1. Pravna pomoć

Članak 50.

(1) Državno odvjetništvo dužno je od građana, državnih tijela i pravnih osoba primati prijave, podneske i izjave u stvarima iz svoga djelokruga radi poduzimanja radnji sukladno svojim ovlastima.

(2) Državno odvjetništvo može tražiti od građana obavijesti glede njihovih prijava, podnesaka, pritužbi i predstavki.

Članak 51.

U obavljanju svojih ovlasti državna su odvjetništva dužna jedno drugom pružati pravnu pomoć. Državna su tijela i pravne osobe dužni pružiti pomoć državnom odvjetništvu u obavljanju njegovih ovlasti.

Članak 52.

(1) Državno odvjetništvo ovlašteno je od drugih državnih tijela ili pravnih osoba tražiti dostavu spisa kao i izvješća ako se odnose na poduzimanje radnji iz njegova djelokruga.

(2) Državna tijela i druge pravne osobe dužni su državnom odvjetništvu dostavljati tražene akte ako za to ne postoje zakonske zapreke.

(3) Državna tijela dužna su državnom odvjetništvu pružiti pomoć kad ih ono u službenim poslovima zatraži ako za to ne postoje zakonske zapreke.

(4) Državna tijela dužna su obavijestiti državno odvjetništvo o svim postupcima u kojima je ono po zakonu dužno ili ovlašteno poduzimati određene radnje ili podnositi pravna sredstva.

(5) Državna tijela i pravne osobe postupaju bez odgode po pisanom zahtjevu državnog odvjetništva, te poduzimaju pojedine radnje kada je to propisano posebnim zakonima.

(6) Sudovi su dužni omogućiti uvid u spise državnim odvjetnicima ili njihovim zamjenicima. Na traženje državnog odvjetništva sudovi su dužni dostaviti na uvid pravomoćno dovršene spise.

Članak 53.

Nadležni državni odvjetnik može u pojedinim predmetima angažirati stručnjake i izvan pravnog područja da na njegovoj strani sudjeluju u postupku kao savjetnici i daju stručnu pomoć državnom odvjetništvu.

2. Obvezni napuci za rad

Članak 54.

(1) Državni je odvjetnik ovlašten zamjeniku državnog odvjetnika istoga državnog odvjetništva ili nižem državnom odvjetništvu dati obvezatni naputak za rad i postupanje kada je to potrebno radi jedinstvene primjene zakona, kao i nalog i uputu za rješavanje pojedinog predmeta.

(2) Državni je odvjetnik ovlašten preuzeti obavljanje svih ili pojedinih poslova od zamjenika državnog odvjetnika istoga državnog odvjetništva ili od nižega državnog odvjetništva. Iz opravdanih razloga državni odvjetnik može povjeriti postupanje u pojedinačnom predmetu drugom zamjeniku državnog odvjetnika istoga državnog odvjetništva ili drugom nižem državnom odvjetništvu.

(3) Obvezatni naputak u pojedinačnom predmetu ili odluka o preuzimanju pojedinačnog predmeta od nižega državnog odvjetništva ili o njegovom povjeravanju drugom nižem državnom odvjetništvu, daje se u pisanom obliku s obrazloženjem.

(4) Ako obvezatni naputak ili odluku iz stavka 3. ovoga članka iz posebnih razloga, a naročito uslijed opasnosti od odgode, odmah nije bilo moguće dati u pisanom obliku, takav usmeni naputak će se naknadno potvrditi u pisanom obliku.

Članak 55.

(1) Zamjenik državnog odvjetnika ili državni odvjetnik nižega državnog odvjetništva, koji smatra da mu je dostavljeni obvezatni naputak za postupanje u pojedinačnom predmetu nezakonit ima pravo, ukoliko se ne radi o radnji koja ne trpi odgodu, to priopćiti državnom odvjetniku te zatražiti pisani naputak ako je dan usmeni, odnosno ponovno davanje pisanog naputka. Državni odvjetnik dužan je dati pisani naputak ili pisani naputak ponoviti s obrazloženjem. U protivnom naputak se smatra povučenim.

(2) Ako zamjenik državnog odvjetnika u državnom odvjetništvu ili državni odvjetnik nižega državnog odvjetništva smatra naputak protuzakonitim, neutemeljenim za postupanje u predmetu ili neprikladnim za postizanje očekivanih pravnih učinaka, državni odvjetnik može, na pisani i obrazloženi zahtjev zamjenika državnog odvjetnika ili državnog odvjetnika nižega državnog odvjetništva osloboditi od daljnjega postupanja u predmetu ako ne postoji opasnost od odgode te predmet dati na rješavanje drugom zamjeniku državnog odvjetnika ili drugom nižem državnom odvjetniku.

(3) Zamjenik državnog odvjetnika ili niži državni odvjetnik ne može biti pozvan na odgovornost za izraženo mišljenje iz stavka 1. ovoga članka i za zahtjev podnesen sukladno stavku 2. ovoga članka.

(4) Podatke i obavijesti o naptucima i odlukama iz članka 54. ovoga Zakona, namijenjenim postizanju određene sudske odluke, smije prije donošenja te odluke priopćiti javnosti samo državni odvjetnik sukladno članku 38. ovoga Zakona. Nakon sudske odluke zamjenik državnog odvjetnika ili državni odvjetnik nižega državnog odvjetništva, koji je postavio zahtjev u smislu stavka 2. ovoga članka, nije vezan obvezom čuvanja službene tajne

iz članka 36. i 118. ovoga Zakona.

3. Nadzor nad radom

Članak 56.

(1) Državno odvjetništvo Republike Hrvatske u obavljanju prava nadzora nad radom državnih odvjetništava dužno je poduzimati odgovarajuće mjere, a posebno obaviti neposredan uvid u cjelokupni rad i poslovanje svakoga državnog odvjetništva.

(2) Županijska državna odvjetništva dužna su jednom u dvije godine obaviti pregled cjelokupnog rada područnih državnih odvjetništava.

(3) Više državno odvjetništvo stavit će nižem državnom odvjetništvu primjedbe na nedostatke koje je uočilo prigodom odlučivanja o pravnom lijeku ili na drugi način.

Glava VII.

OVLASTI I DUŽNOSTI DRŽAVNOG ODVJETNIKA U KAZNENIM POSTUPCIMA

1. Odlučivanje o kaznenoj prijavi i priprema optužnice

a) Odlučivanje o prijavi

Članak 57.

Državno odvjetništvo samostalno odlučuje o kaznenom progonu počinitelja kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti te priprema optužnicu za suđenje pred nadležnim sudom.

Članak 58.

(1) U poduzimanju radnji i obavljanju poslova iz članka 30. stavak 1. ovoga Zakona državno odvjetništvo dužno je kazneno progoniti počinitelja kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti ili po prijedlogu, sukladno uvjetima određenim zakonom i na zakonu utemeljenom propisu.

(2) Rješenje pravnog pitanja o postojanju obilježja kaznenog djela ili krivnje počinitelja, koje je prihvaćeno na sjednici Kaznenog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske, obvezuje državnog odvjetnika pri odlučivanju o kaznenoj prijavi, osim ako državni odvjetnik smatra da je za njegovo rješenje potrebna odluka Europskog suda pravde o važenju ili o tumačenju propisa i mjera Europske unije, kada će postupiti sukladno odredbi članka 18. stavak 3. Zakona o kaznenom postupku.

(3) Ako poduzimanje kaznenog progona ovisi o rješenju nekog pravnog pitanja za čije je rješenje nadležan sud u kojem drugom postupku ili kakvo drugo državno tijelo, državni odvjetnik može podноситelju kaznene prijave i drugim zainteresiranim osobama odrediti primjereni rok za pokretanje postupka pred sudom ili tim tijelom. Po bezuspješnom proteku toga roka državni odvjetnik može odbaciti kaznenu prijavu.

Članak 59.

(1) O kaznenoj prijavi, upisanoj u jednom od upisnika kaznenih prijava, državni odvjetnik odlučuje obrazloženom ocjenom uvjeta i smetnji za pokretanje i vođenje kaznenog postupka, propisanih Zakonom o kaznenom postupku ili posebnim zakonom. Kazneni progon neke osobe ne može se temeljiti na slobodnom izboru poduzimanja ili nepoduzimanja progona.

(2) Anonimne, pseudoanonimne i obijesne kaznene prijave državni će odvjetnik ocijeniti sukladno zakonskim uvjetima (članak 206. stavak 1. ZKP). Uz kratko obrazloženje može ih odmah odbaciti ako su očigledno neosnovane ili nevjerodostojne ili u najvećem dijelu ponavljaju sadržaj neke ranije odbačene kaznene prijave.

(3) Poblize odredbe o postupanju državnog odvjetnika s prijavom i njezinim podnositeljem, sadržaju zapisnika o usmenoj kaznenoj prijavi, načinu provjere prijave u Informacijskom sustavu državnog odvjetništva, pozivanju podnositelja prijave na ispravke i dopune, zabilježbama i dopunama upisnika o kaznenim prijavama, obliku i sadržaju obrazaca državnih odvjetništava propisuju se u Poslovniku državnog odvjetništva.

Članak 60.

(1) Ako su ispunjeni uvjeti pod kojima nadležni sud prema Kaznenom zakonu počinitelja kaznenog djela mora osloboditi kazne, državni odvjetnik može odustati od kaznenog progona.

(2) Ako su ispunjeni uvjeti pod kojima prema Kaznenom zakonu nadležni sud počinitelja može osloboditi od kazne državni odvjetnik može, uz suglasnost suca istrage ili drugog nadležnog suca u postupku, odustati od kaznenog progona. Sudac će prije rješenja o suglasnosti, ispitati žrtvu odnosno oštećenika. Protiv toga rješenja žalba nije dopuštena.

(3) Državni odvjetnik može sukladno stavku 2. ovoga članka odustati od kaznenog progona za kazneno djelo protiv državljana Republike Hrvatske počinjeno u inozemstvu ili kada je protiv državljana Republike Hrvatske pred inozemnim ili međunarodnim kaznenim sudom pokrenut kazneni postupak.

Članak 61.

Za vrijeme u kojem je državni odvjetnik uvjetno odustao od kaznenog progona ne teku rokovi zastare kaznenog progona.

Članak 62.

(1) U odlučivanju o kaznenoj prijavi za kazneno djelo s elementima nasilja između rođaka ili drugih bliskih osoba za koje je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina državni odvjetnik može odbaciti kaznenu prijavu ako smatra da pokretanje kaznenog postupka ne bi bilo svrhovito s obzirom na narav kaznenog djela, okolnosti u kojima je počinjeno, osobna svojstva počinitelja i oštećenika te stupanj njihove životne povezanosti.

(2) Radi utvrđivanja tih okolnosti državni odvjetnik može prijavitelja, žrtvu i osumnjičenika pozvati na ročište. Na ročištu može pokušati njihovo mirenje, uz pomoć stručnih suradnika u državnom odvjetništvu i savjetnika nadležnog centra za socijalnu skrb. Pokušaj mirenja može se do podizanja optužnice pred općinskim sudom povjeriti i ustanovi socijalne skrbi, uz upozorenje na dužnost čuvanja tajnosti podataka koje je ustanova prikupila. U nalogu o povjeravanju državni odvjetnik navesti će rok u kojem se pokušaj mirenja mora provesti odnosno u kojem ga ustanova mora izvijestiti o ishodu mirenja.

b. Izvidi i dokazne radnje

Članak 63.

(1) Državni odvjetnik sam će provesti izvide kad ocijeni kako je to potrebno radi koncentracije radnji i mjera u prethodnom postupku, bržeg i uspješnijeg provođenja prethodnog postupka te učinkovitog razjašnjenja stvari.

(2) Policija i druga državna tijela koja državnom odvjetniku dostavljaju podatke koje je od njih zatražio, kao i policija kad provodi izvide koje joj je naložio državni odvjetnik, mogu od državnog odvjetnika zatražiti savjetodavni sastanak. Državni odvjetnik će zakazati

sastanak bez odgode. Na sastanku će najprije državno tijelo koje je tražilo sastanak iznijeti što je sporno ili se ne može provesti, a traženo je zahtjevom državnog odvjetnika, zatim će državni odvjetnik pojasniti nalog i po potrebi ga izmijeniti. Ako se sastanak održava povodom naloga danog policiji državni odvjetnik će pojasniti nalog, nakon čega će se raspraviti dotadašnji tijek izvida i dati nalog o daljnjem provođenju izvida. Na sastanku se mogu raspraviti i druga pitanja od važnosti za provođenje izvida.

(3) Državni odvjetnik tijekom rada na složenim predmetima u kojima izvide provodi policija i druga državna tijela najmanje jednom saziva savjetodavni sastanak. Na tom sastanku se određuju i provjeravaju načini suradnje, razmjena prikupljenih podataka i usmjerava se zajedničko djelovanje policije i drugih državnih tijela u provođenju izvida.

(4) Državni odvjetnik može prema potrebi sazvati sastanak iz stavka 2. ovoga članka.

(5) Pozvana državna tijela dužna su na vrijeme osigurati nazočnost svojih predstavnika na sastanku. Posebnim sporazumom propisuju se posljedice neopravdanih izostanaka.

(6) Državni odvjetnik može naložiti policijskim službenicima, koji provode složenije izvide teških kaznenih djela, da prije uhićenja osumnjičenika zatraže savjetodavni sastanak.

Članak 64.

(1) Godišnju listu istražitelja kojima se u prethodnom kaznenom postupku može povjeravati provođenje dokaznih radnji (članak 213. stavak 1. i 2. i članak 219. stavak 2. ZKP) određuje županijski državni odvjetnik za područje nadležnosti tog državnog odvjetništva.

(2) Prije sastavljanja godišnje liste istražitelja županijski državni odvjetnik zatražiti će od policije i drugih državnih tijela dostavljanje popisa istražitelja koji su imenovani (određeni) za obavljanje tih poslova u skladu s posebnim zakonom.

(3) Državno odvjetništvo Republike Hrvatske dostavlja godišnje liste istražitelja čelnicima državnih tijela čiji se službenici na tim listama nalaze.

(4) Na godišnju listu istražitelja određuju se osobe koje s obzirom na predmete istraživanja i posebne propise koji se primjenjuju imaju odgovarajuće iskustvo i sposobnosti za istraživanje kaznenih djela u svezi kojih se dokazne radnje provode, kao i za suradnju s drugim državnim tijelima koja sudjeluju u provođenju prethodnog postupka.

Članak 65.

(1) Nalog istražitelju izdaje državni odvjetnik. Prije izdavanja naloga državni odvjetnik kad je to moguće pribaviti će mišljenje čelnika nadležne organizacijske jedinice državnog tijela iz kojeg istražitelj dolazi.

(2) Istražitelj poduzima povjerene dokazne radnje sukladno odredbama Zakona o kaznenom postupku i pravilima svoje struke.

(3) U nalogu kojim istražitelju povjerava provođenje pojedinih dokaznih radnji državni odvjetnik može upozoriti istražitelja na zakonske odredbe kojih se je dužan pridržavati i odrediti će rokove u kojima je istražitelj te radnje dužan poduzeti.

(4) Ako istražitelj bez opravdanog razloga ne postupi po nalogu ili postupi suprotno nalogu državni će odvjetnik o tome izvijestiti službenika nadređenog istražitelju.

(5) Ako istražitelj nije mogao postupiti po nalogu obavijestiti će o tome državnog odvjetnika. U tom slučaju će državni odvjetnik sam provesti dokaznu radnju ili dati nalog drugim istražitelju, te o tome obavijestiti nadređenu službenu osobu.

(6) O izuzeću istražitelja odlučuje viši državni odvjetnik.

Članak 66.

(1) Nalog istražitelju izdaje se u pisanom obliku, a ako nalog uslijed opasnosti od odgode

odmah nije bilo moguće izdati u pisanom obliku može se dati usmeno. Takav usmeni nalog će se naknadno u roku od 24 sata potvrditi u pisanom obliku.

(2) Državni odvjetnik će u nalogu navesti osobne podatke istražitelja, radnje koje se imaju provesti, a može dati i druge naloge kojih se istražitelj mora držati.

(3) Ako istražitelj radnju koja je naložena treba provesti u suradnji s drugim istražiteljem ili policijom državni odvjetnik će to u nalogu posebno naznačiti.

c. Rokovi za državnoodvjetničke radnje

Članak 67.

(1) Državni odvjetnik ili zamjenik državnog odvjetnika dužan je bez odugovlačenja donositi odluke povodom kaznene prijave koja mu je dodijeljena u rad.

(2) Ako u predmetu bez opravdanog razloga u roku od petnaest dana od dana primitka nove prijave, ili predmeta u kojem su provedeni izvidi ili dokazne radnje, nije donio odluku ili poduzeo drugu radnju koju je trebalo poduzeti, dužan je o tome izvijestiti državnog odvjetnika ili višeg državnog odvjetnika koji će poduzeti potrebne mjere kako bi se u predmetu postupalo bez odgode.

(3) Ako je kaznena prijava podnesena protiv policijskog službenika državni odvjetnik će sam provesti istragu, a ako se istraga ne provodi provesti će sam potrebne dokazne radnje koje su svrhovite za odlučivanje o podizanju optužnice. Tako će državni odvjetnik postupiti i u slučaju kad je prijava podnesena protiv druge službene osobe koja je ovlaštena i dužna otkrivati i prijavljivati kaznena djela za koja se progoni po službenoj dužnosti.

Članak 68.

(1) Odluka o prijavi za kaznena djela za koja se vodi redoviti postupak donosi se u roku određenom u Zakonu o kaznenom postupku ili drugom zakonu.

(2) Ako je kaznena prijava podnesena za kazneno djelo za koje državni odvjetnik ne može naložiti provođenje istrage (skraćeni postupak), državni odvjetnik je dužan u roku od šest mjeseci od upisa kaznene prijave u upisnik kaznenih prijava donijeti odluku o kaznenoj prijavi.

(3) Ako državni odvjetnik ne donese odluku o prijavi u roku iz stavka 2. ovog članka, dužan je izvijestiti višeg državnog odvjetnika o razlozima zbog kojih nije donesena odluka o prijavi.

(4) Viši državni odvjetnik može na obrazloženi prijedlog državnog odvjetnika rok iz stavka 2. ovog članka produžiti za još šest mjeseci.

(5) Ako je počinitelj kaznenog djela ostao nepoznat i nakon proteka šest mjeseci od dana upisa kaznene prijave u upisnik kaznenih prijava spis će se staviti u evidenciju.

(6) Ako je u evidenciju stavljena prijava za kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora veća od pet godina, državni odvjetnik je dužan po proteku godine dana od dana stavljanja prijave u evidenciju provjeriti je li su i koje radnje poduzete kako bi se počinitelj otkrio.

d. Posebnosti državnoodvjetničkih izvida i dokaznih radnji

Članak 69.

(1) Osim kada prema Zakonu o kaznenom postupku državni odvjetnik mora ispitati osumnjičenika prije okončanja istrage, državni odvjetnik to će učiniti u što je moguće kraćem roku nakon izdavanja naloga o istrazi ili poduzimanja prve dokazne radnje, posebno ako je

maloljetan ili kada je uhićen zbog postojanja osnova sumnje da je počinio kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora u trajanju dužem od osam godina ili je kazneni progon pokrenut protiv pravne osobe.

(2) Kada je Zakonom o kaznenom postupku predviđeno ispitivanje osumnjičenika prije okončanja istrage, ili podizanja optužnice u redovitom postupku to će ispitivanje poduzeti državni odvjetnik. Prije podizanja optužnice u skraćenom postupku državni odvjetnik sam provodi ispitivanje, osim ako to nije moguće zbog potrebe hitnog postupanja ili zbog drugih opravdanih okolnosti.

(3) Ako u državnom odvjetništvu nisu ostvareni uvjeti za audio-video snimanje, ili nema stručne osobe za rukovanje uređajima, državni odvjetnik će to ispitivanje provesti ili u nadležnoj policijskoj upravi ili u višem državnom odvjetništvu.

(4) Poslovníkom državnog odvjetništva se određuje oblik i sadržaj zapisnika o ispitivanju osumnjičenika, okrivljenika i svjedoka, mjere zaštite izvornosti audio-video zapisnika i načini njegova korištenja.

Članak 70.

(1) Kada za to postoje mogućnosti državni odvjetnik nalogom povjerava vještačenje stručnoj ustanovi ili državnom tijelu. U drugim slučajevima državni odvjetnik nalogom određuje vještaka s popisa sudskih vještaka, a ako to nije moguće određuje drugog vještaka.

(2) Nagrada vještaku određuje se i isplaćuje u skladu s propisima po kojima se određuje nagrada u postupku pred sudom.

Članak 71.

Osim kad je to određeno posebnim zakonom, na temelju odluke državnog odvjetnika u složenim predmetima državnoodvjetnički savjetnici i stručni suradnici mogu pripremati provođenje pojedinih dokaznih radnji, primati izjave i prijedloge, te samostalno poduzeti dokaznu radnju koju im je državni odvjetnik povjerio. Zapisnik o takvoj radnji državni odvjetnik ovjerava najkasnije četrdeset i osam sati nakon njezina poduzimanja.

e. Okončanje odlučivanja o prijavi, državnoodvjetničkih izvida, odluka o podizanju optužnice

Članak 72.

(1) Kada je u posebnom zakonu određeno kako se kaznena prijava može odbaciti iz razloga svrhovitosti zamjenik državnog odvjetnika će prije donošenja odluke o tome izvijestiti državnog odvjetnika.

(2) Na način opisan u stavku 1. ovog članka zamjenik državnog odvjetnika će postupiti i prije potpisivanja izjave za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka.

(3) Za davanje izjave iz članka 286. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku potrebna je prethodna suglasnost višeg državnog odvjetnika.

Članak 73.

Prije dovršetka istrage, a ako istraga nije vođena prije podizanja optužnice državni odvjetnik sačinjava popis provedenih dokaznih radnji, popis isprava, predmeta, snimaka i drugih spisa koji se mogu upotrijebiti kao dokaz. Dokazi se u popis svrstavaju kronološki po redoslijedu primitka i podbrojevima pod kojima su uneseni u popis spisa.

2. Sporazumijevanje o uvjetima priznavanje krivnje i sankciji

Članak 74.

(1) Kada državni odvjetnik postupuje prema odredbama Zakona o kaznenom postupku o svrhovitosti kaznenog progona, koje dopuštaju sporazumijevanje s okrivljenikom oko potvrdnog očitovanja o optužnici temeljem kojeg se očekuje izbor i odmjeravanje blaže kazne (članak 360. stavak 1. ZKP), dužan je prethodno ocijeniti je li takvo priznanje krivnje:

- 1) omogućava izbjegavanje rasprave i omogućava brže rješavanje drugih predmeta;
- 2) skraćuje očekivano vrijeme vođenja kaznenog postupka od optužbe do pravomoćne osude na kaznu oduzimanja slobode;
- 3) ušteduje u značajnoj mjeri troškove postupka;
- 4) pošteduje žrtve i druge osjetljive svjedoke od negativnih učinaka javnog iznošenja iskaza na raspravi;
- 5) omogućuje primjenu mjera upozorenja ili zamjenu kazne zatvora radom za opće dobro na slobodi;
- 6) omogućava otkrivanje drugih kaznenih djela ili drugih počinitelja kaznenih djela.

(2) Ocjena o primjeni neke od okolnosti iz stavka 1. ovoga članka će se obrazložiti.

(3) Potpuno priznanje osumnjičenika, kojega je dao u kratkom roku nakon počinjenja djela uzet će se kao okolnost u prilog sporazuma iz stavka 1. ovoga članka, neovisno od drugih olakotnih ili otegotnih okolnosti koje bi se pred sudom trebale uzeti u obzir u konkretnom slučaju.

(4) Sporazumom se ne mogu mijenjati učinci zakonskih odredbi o oduzimanju imovinske koristi stečene kaznenim djelom.

Članak 75.

Glavni državni odvjetnik daje naputke za sporazumijevanje o sankciji s okrivljenikom. Napucima se propisuje način vođenja pregovora, pisani oblik i sadržaj sporazuma čiji je sastavni dio izjava za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka, te način izračunavanja umanjene zakonske kazne koja bi se trebala primijeniti u konkretnom slučaju. Napucima se mogu propisati slučajevi u kojima se državni odvjetnici ne mogu sporazumijevati o donošenju presude na temelju sporazuma stranaka.

Članak 76.

Državni odvjetnik obrazloženim dopisom nadležnom sudu može povući optužnicu prije nego što je potvrđena.

3. Postupanje državnog odvjetnika u primjeni mjera postupovne prisile

Članak 77.

Pritvor određuje državni odvjetnik ili zamjenik državnog odvjetnika uz suglasnost državnog odvjetnika.

Članak 78.

(1) Državni odvjetnik može u svrhu prikupljanja potrebnih obavijesti pozvati podnositelja kaznene prijave i druge osobe za čije izjave smatra kako mogu pridonijeti ocjeni o vjerodostojnosti navoda o prijavi. U pozivu će se naznačiti razlog pozivanja. Osumnjičenik će se u pozivu upozoriti kako će u slučaju neodazivanja biti prisilno doveden.

(2) Državni odvjetnik može izdati dovedbeni nalog ako se osumnjičenik koji je bio upozoren na način naveden u stavku 1. ovog članka nije odazvao pozivu ili iz okolnosti očito proizlazi kako odbija primitak poziva.

Članak 79.

(1) Državni odvjetnik će prije podnošenja zahtjeva za pretragu prikupiti podatke i obavijesti radi ocjene je li vjerojatno da se počinitelj kaznenog djela, predmeti ili tragovi važni za kazneni postupak nalaze u određenom prostoru, kod određene osobe ili na njezinom tijelu.

(2) Kada je u Zakonu o kaznenom postupku određeno da pretragu osobe i sredstva prijevoza može naložiti državni odvjetnik, nalog za pretragu izdaje državni odvjetnik ili dežurni zamjenik državnog odvjetnika.

(3) Dežurni zamjenik državnog odvjetnika dužan je prije izdavanja naloga iz stavka 2. ovog članka izvijestiti državnog odvjetnika, a ako to nije mogao učiniti dužan je izvijestiti odmah nakon obavljanja pretrage.

Članak 80.

(1) Prije podnošenja zahtjeva za izdavanje naloga za provođenje posebnih dokaznih radnji kojima se privremeno ograničavaju određena ustavna prava građana državni odvjetnik će pozvati policijske službenike koji provode izvide i na osnovu njihovih obavijesti i podataka s kojima on raspolaže ocijeniti je li se istraga ili provođenje izvida ne može provesti na drugi način ili bi to bilo moguće učiniti samo uz nerazmjerne teškoće. Od policijskih službenika će po potrebi zatražiti dodatne dokumente i pisane obavijesti koje su mu potrebne za izradu pisanog obrazloženog zahtjeva kojeg podnosi sucu istrage.

(2) Kada je u Zakonu o kaznenom postupku određeno kako državni odvjetnik može na vrijeme od dvadeset četiri sata izdati nalog o poduzimanju posebne dokazne radnje, taj nalog može izdati dežurni zamjenik samo uz suglasnost državnog odvjetnika.

(3) Ako je državni odvjetnik odsutan, a nalog iz stavka 2. ovog članka je nužno izdati odmah, dežurni zamjenik državnog odvjetnika izdati će nalog, o čemu će čim je to moguće obavijestiti državnog odvjetnika.

(4) U pisanom nalogu navode se okolnosti iz kojih proizlazi potreba da se s izvršenjem radnji odmah započne.

Članak 81.

Prije započinjanja kaznenog postupka državni odvjetnik može sudu, prema odredbama koje vrijede za ovršni postupak, predložiti privremene mjere osiguranja za oduzimanje imovinske koristi.

4. Postupanje državnog odvjetnika pri podizanju i zastupanju optužnice pred nadležnim sudom

Članak 82.

(1) Državni odvjetnik je dužan poduzimati mjere i radnje kojima se pridonosi bržem okončanju kaznenog postupka.

(2) Kada ocijeni da bi se priznavanjem krivnje i sporazumijevanjem o sankciji postupak mogao skratiti, a osobito u slučaju kada je okrivljenik dao izjavu kako se osjeća krivim po svim ili nekim točkama optužbe, državni odvjetnik može obavijestiti okrivljenika i branitelja, ako ga ima, kako je spreman pregovarati o uvjetima pod kojima će okrivljenik priznati krivnju, odnosno sklopiti sporazum o vrsti i mjeri kaznenopravne sankcije.

(3) Prije potpisivanja izjave za donošenje presude temeljem sporazuma stranaka zamjenik će izvijestiti državnog odvjetnika.

5. Postupanje državnog odvjetnika po pravnim lijekovima

Članak 83.

(1) Državni odvjetnici nižih državnih odvjetništava dužni su kada ocijene kako je pravomoćnom sudskom odlukom u kaznenom ili prekršajnom postupku povrijeđen zakon ili je sudska odluka donesena u postupku na način koji predstavlja kršenje temeljnih ljudskih prava i sloboda zajamčenih Ustavom, zakonom ili međunarodnim pravom pribaviti spis u kojem je takova odluka donesena i dostaviti ga Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske, uz svoje obrazloženo mišljenje o tome.

(2) Zamjenici Glavnog državnog odvjetnika tijekom rada na predmetima, kao i u nadzoru nad radom nižih državnih odvjetništava s posebnom pažnjom ispituju je li u pojedinom slučaju pravomoćnom sudskom odlukom u kaznenom ili prekršajnom postupku povrijeđen zakon ili je sudska odluka donesena u postupku na način koji predstavlja kršenje temeljnih ljudskih prava i sloboda zajamčenih Ustavom, zakonom ili međunarodnim pravom.

(3) Ako zamjenik Glavnog državnog odvjetnika smatra da je došlo do povrede koja je osnova za podizanje zahtjeva za zaštitu zakonitosti, zatražiti će sastanak sjednice Kaznenog odjela Državnog odvjetništva Republike Hrvatske.

Članak 84.

(1) Odluku o podizanju zahtjeva za zaštitu zakonitosti Glavni državni odvjetnik donosi nakon pribavljenog mišljenja sjednice Kaznenog odjela Državnog odvjetništva Republike Hrvatske.

(2) Sjednica Kaznenog odjela počinje izvješćem zamjenika državnog odvjetnika koji će u svojem izvješću izložiti tko je predložio podizanje zahtjeva za zaštitu zakonitosti, mišljenje državnog odvjetnika koji je zastupao u predmetu kao i svoje mišljenje o postojanju zakonskih uvjeta za podizanje zahtjeva za zaštitu zakonitosti.

(3) Sjednica Kaznenog odjela daje mišljenje o osnovanosti prijedloga za podizanje zahtjeva za zaštitu zakonitosti većinom glasova prisutnih zamjenika.

(4) Voditelj Kaznenog odjela upoznat će s mišljenjem sjednice Glavnog državnog odvjetnika. Glavni državni odvjetnik će ako ne prihvaća mišljenje sa svojim razlozima upoznat zamjenike na sjednici Kaznenog odjela.

6. Postupanje državnog odvjetnika u skraćenom postupku

Članak 85.

(1) U skraćenom postupku državni odvjetnik posebno cijeni jesu li u svakom slučaju ispunjeni uvjeti za primjenu načela svrhovitosti kaznenog progona, te uvjeti iz kojih proizlazi kako se i bez vođenja postupka može utjecati na počinitelja da ubuduće ne čini kaznena djela.

Članak 86.

Prije predlaganja vrste i mjere kaznenopravne sankcije u skraćenom postupku državni odvjetnik će uzeti u obzir okvire za izbor i mjeru te sankcije predviđene naputeima Glavnog državnog odvjetnika. Pri tome će posebno cijiniti odnos okrivljenika prema počinjenom kaznenom djelu.

Glava VIII.

OVLASTI I DUŽNOSTI DRŽAVNIH ODVJETNIŠTAVA U GRAĐANSKIM, UPRAVNIM I DRUGIM POSTUPCIMA

1. Zastupanje temeljem punomoći i davanje mišljenja

Članak 87.

(1) Osim poslova iz članka 30. stavak 3., 32. i 33. ovoga Zakona nadležna državna odvjetništva:

– mogu na temelju posebne punomoći zastupati u građanskim i upravnim predmetima pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske, kada je to s obzirom na predmet postupka opravdano, a u slučaju da nadležni državni odvjetnik odbije punomoć, izvijestit će o tome višega državnog odvjetnika koji će donijeti konačnu odluku,

– prate i proučavaju primjenu propisa od važnosti za zaštitu imovinskih i drugih interesa Republike Hrvatske, kao i druge propise od važnosti za rad državnog odvjetništva te o uočenim pojavama izvješćuju Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, koje u slučaju ako ocijeni da je to od interesa za Republiku Hrvatsku izvješćuje Vladu Republike Hrvatske.

(2) Nadležno državno odvjetništvo daje mišljenja o određenim pravnim poslovima kada je to propisano drugim zakonima.

(3) Državno odvjetništvo Republike Hrvatske daje na zahtjev državnih tijela mišljenja o nacrtima prijedloga zakona i drugih propisa.

(4) Nadležna državna tijela Republike Hrvatske dužna su prije sklapanja pravnog posla o stjecanju ili otuđenju nekretnina pribaviti od nadležnoga državnog odvjetništva mišljenje o pravnoj valjanosti toga pravnog posla. Državna tijela koja imaju pravnu službu dužna su uz zahtjev dostaviti i mišljenje svoje službe.

(5) Državno odvjetništvo dužno je dati mišljenje iz stavka 4. ovoga članka u roku od 30 dana od dana primitka sve potrebne dokumentacije.

Članak 88.

(1) Nadležna državna odvjetništva dužna su u slučajevima kada se radi o imovinskim stvarima od osobitog značenja za Republiku Hrvatsku ili iznimno visoke vrijednosti, a treba se odreći zahtjeva, priznati zahtjev protivne strane, zaključiti nagodbu, odustati od pravnog lijeka ili u izvanparničnom postupku donijeti odluku koja ima značaj odricanja od prava i o tome izvijestiti Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, koje će bez odgode sa svojim mišljenjem o tome izvijestiti Vladu Republike Hrvatske.

(2) Vlada Republike Hrvatske može dati mišljenje za postupanje u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka.

2. Zastupanje u imovinskim sporovima pred inozemnim sudovima

Članak 89.

(1) Državno odvjetništvo Republike Hrvatske zastupa Republiku Hrvatsku u imovinskim sporovima pred inozemnim sudovima, ustanovama i drugim tijelima.

(2) U postupcima koji se vode pred međunarodnim ili stranim sudovima ili drugim tijelima ako prema mjerodavnom pravu Državno odvjetništvo Republike Hrvatske ne može zastupati, Glavni državni odvjetnik može ovlastiti odgovarajućega stranog stručnjaka uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske.

(3) U postupcima koji se vode pred međunarodnim ili stranim sudovima ili drugim

tijelima u kojima je stranka Republika Hrvatska, Vlada Republike Hrvatske može odlučiti da je zastupa odgovarajući hrvatski ili strani stručnjak, uz ili bez sudjelovanja Državnog odvjetništva Republike Hrvatske u postupku.

(4) U predmetima iz stavka 1. ovoga članka u kojima se zahtijeva posebno specijalističko znanje, Glavni državni odvjetnik može angažirati istaknutog stručnjaka da u postupku sudjeluje na strani Državnog odvjetništva Republike Hrvatske kao savjetnik.

3. Dostava i troškovi postupka

Članak 90.

(1) Odluke sudova i upravnih tijela i druga pismena moraju se dostaviti nadležnom državnom odvjetništvu.

(2) Dostava izvršena suprotno stavku 1. ovoga članka ne proizvodi pravne učinke.

(3) U slučajevima u kojima Republika Hrvatska podnosi zahtjev za mirno rješenje spora kada namjerava tužiti neku osobu s prebivalištem ili sjedištem u Republici Hrvatskoj, zahtjev se dostavlja preporučeno preko pošte uz povratnicu i to na adresu prebivališta fizičke osobe, odnosno sjedišta pravne osobe. Ako dostava ne uspije ponoviti će se nakon petnaest dana. U slučaju da ne uspije niti ponovljena dostava, dostava će se izvršiti stavljanjem zahtjeva na oglasnu ploču državnog odvjetništva koje je uputilo to pismo.

(4) Smatrat će se da je dostava obavljena istekom osmog dana od dana stavljanja pismena na oglasnu ploču.

Članak 91.

(1) Troškovi zastupanja pred sudovima i drugim nadležnim tijelima priznaju se nadležnom državnom odvjetništvu prema propisima o nagradama i naknadama za rad odvjetnika.

(2) Sredstva naplaćena na ime troškova zastupanja prihod su državnog proračuna.

DIO ČETVRTI

DRŽAVNOODVJETNIČKI DUŽNOSNICI, SLUŽBENICI I NAMJEŠTENICI

Glava IX.

DRŽAVNI ODVJETNICI I NJIHOVI ZAMJENICI

1. Imenovanje i razrješenje državnih odvjetnika

a) Imenovanje državnih odvjetnika

Članak 92.

Za Glavnoga državnoga odvjetnika može se imenovati osoba koja ispunjava opće i posebne uvjete za imenovanje za zamjenika u Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

Članak 93.

(1) Glavnoga državnog odvjetnika imenuje na vrijeme od četiri godine Hrvatski sabor, na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, uz prethodno mišljenje Odbora za pravosuđe Hrvatskoga

sabora i po isteku tog vremena može biti ponovno imenovan na istu dužnost.

(2) Ako Glavni državni odvjetnik ne bude ponovno imenovan na istu dužnost ili je razriješen, nastavlja raditi kao zamjenik državnog odvjetnika u Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

Članak 94.

(1) Županijskoga državnog odvjetnika uz prethodno mišljenje ministra nadležnog za poslove pravosuđa, te mišljenje Kolegija Državnog odvjetništva Republike Hrvatske imenuje Glavni državni odvjetnik na vrijeme od četiri godine i po isteku tog vremena može biti ponovno imenovan na istu dužnost. Županijski državni odvjetnik imenuje se iz redova državnih odvjetnika i zamjenika županijskog odvjetništva ili višeg odvjetništva, koji su najmanje pet godina obavljali državnoodvjetničku dužnost.

(2) Za imenovanje za županijskog državnog odvjetnika općinski državni odvjetnik mora osim uvjeta iz stavka 1. ovog članka ispunjavati uvjete za imenovanje za zamjenika županijskog državnog odvjetnika (članak 110. stavak 2. ovog Zakona).

(3) Općinskoga državnog odvjetnika uz prethodno mišljenje ministra nadležnog za poslove pravosuđa, te mišljenje kolegija županijskoga državnog odvjetništva i županijskoga državnog odvjetnika imenuje Glavni državni odvjetnik iz redova državnih odvjetnika i zamjenika toga državnog odvjetništva ili drugoga državnog odvjetništva na vrijeme od četiri godine i po isteku tog vremena može biti ponovno imenovan na istu dužnost.

(4) Ako općinski ili županijski državni odvjetnik ne bude ponovo imenovan, po isteku mandata nastavlja raditi kao zamjenik državnog odvjetnika u istom državnom odvjetništvu ili se, ako je to za njega povoljnije, vraća na mjesto zamjenika državnog odvjetnika u državnom odvjetništvu u kojem je prije imenovanja obnašao državnoodvjetničku dužnost.

(5) Vrijeme na koje je imenovan državni odvjetnik počinje teći danom stupanja na dužnost.

Članak 95.

(1) Postupak za imenovanje Glavnoga državnog odvjetnika pokreće Vlada Republike Hrvatske najkasnije 3 mjeseca prije isteka mandata Glavnoga državnog odvjetnika, odnosno najkasnije 30 dana nakon prestanka dužnosti Glavnoga državnog odvjetnika iz drugih zakonom određenih razloga.

(2) Postupak za imenovanje županijskog, odnosno općinskoga državnog odvjetnika pokreće Glavni državni odvjetnik najkasnije 3 mjeseca prije isteka mandata državnog odvjetnika, odnosno najkasnije 30 dana nakon prestanka dužnosti državnog odvjetnika iz drugih zakonom određenih razloga.

Članak 96.

(1) Slobodno mjesto županijskog, odnosno općinskoga državnog odvjetnika objavljuje Državno odvjetništvo Republike Hrvatske. Oglas o slobodnim mjestima objavljuje se u »Narodnim novinama«, a po potrebi i na drugi način, a sadrži poziv kandidatima da u roku, koji ne smije biti kraći od 15 dana a niti dulji od 30 dana, podnesu prijavu s dokazima o ispunjavanju uvjeta propisanih za imenovanje državnog odvjetnika kao i podatke o svom radu.

(2) Glavni državni odvjetnik će od kandidata tražiti pisanu izjavu da pristaje na sigurnosne provjere u skladu s posebnim propisom. Podaci o rezultatima sigurnosne provjere službena su tajna. Ti se podaci mogu koristiti samo u postupku imenovanja državnih odvjetnika. Ako su zatražene provjere, kandidat ima pravo upoznati se s rezultatima u skladu s posebnim propisima kojima je propisan postupak vršenja provjera.

(3) Odluku o objavi oglasa o slobodnim mjestima iz stavka 1. ovoga članka, kao i odluku o poništenju objavljenog oglasa, donosi Glavni državni odvjetnik.

Članak 97.

(1) Nakon proteka roka iz članka 96. stavka 1. ovoga Zakona Glavni državni odvjetnik zatražit će za kandidate mišljenje od ministra nadležnog za poslove pravosuđa. Za kandidata za županijskoga državnog odvjetnika zatražit će mišljenje i od Kolegija Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, a za kandidata za općinskoga državnog odvjetnika od kolegija županijskoga državnog odvjetništva i županijskoga državnog odvjetnika. Uz poziv na davanje mišljenja, Glavni državni odvjetnik će dostaviti prijave s dokazima i podacima koje su kandidati priložili, ocjenu obnašanja dužnosti, te druge podatke o kandidatima kojima Državno odvjetništvo Republike Hrvatske raspolaze po službenoj dužnosti.

(2) Osim mišljenja navedenih u stavku 1. ovoga članka Glavni državni odvjetnik će za kandidate koji su dali pristanak, tražiti da se provedu sigurnosne provjere.

(3) Ministar nadležan za poslove pravosuđa dat će mišljenje o kandidatima za županijskog, odnosno općinskoga državnog odvjetnika u roku od 30 dana.

(4) Prije davanja mišljenja nadležni državni odvjetnik pozvat će kandidate na razgovor koji s kandidatom koji se odazvao pozivu obavlja državni odvjetnik i najmanje dva člana kolegija državnog odvjetništva. Državni odvjetnik i dva člana kolegija mogu s kandidatom razgovarati zajednički ili odvojeno.

(5) Mišljenje Kolegija Državnog odvjetništva Republike Hrvatske o kandidatima za županijskoga državnog odvjetnika, a o kandidatima za općinskoga državnog odvjetnika mišljenje kolegija županijskoga državnog odvjetništva i županijskoga državnog odvjetnika daje se u roku od 15 dana.

(6) Kod davanja mišljenja cijelit će se na odgovarajući način i kriterije iz članka 130. ovoga Zakona, te posebno sposobnost obavljanja poslova državnoodvjetničke i pravosudne uprave.

(7) Glavni državni odvjetnik dužan je donijeti odluku u roku od 15 dana nakon proteka roka iz stavka 2. ovoga članka.

(8) Ako se na oglas ne javi niti jedan kandidat ili Glavni državni odvjetnik između kandidata koji su se javili na oglas ne imenuje državnog odvjetnika postupak se ponavlja.

Članak 98.

(1) Odluka Glavnoga državnog odvjetnika s pisanim obrazloženjem dostavlja se svim kandidatima u roku od 15 dana od objavljivanja imenovanja.

(2) Državni odvjetnik je dužan stupiti na dužnost u roku kojeg odredi Glavni državni odvjetnik, a koji ne može biti duži od šest mjeseci.

(3) Ako državni odvjetnik ne stupi na dužnost u roku iz stavka 2. ovoga članka smatrat će se da nije ni imenovan.

b) Prestanak dužnosti državnih odvjetnika

Članak 99.

(1) Državnom odvjetniku prestaje dužnost:

1. smrću,
2. kada navrší 70 godina života,

3. danom stupanja na službu u drugom državnom odvjetništvu, odnosno pravosudnom ili državnom tijelu,

4. razrješenjem.

(2) Odluku o prestanku dužnosti Glavnoga državnog odvjetnika po stavku 1. točki 4. ovoga članka donosi Hrvatski sabor, a odluku kojom se utvrđuje nastupanje okolnosti po stavku 1. točki 1. do 3. ovoga članka ministar nadležan za poslove pravosuđa. Rješenje o prestanku dužnosti županijskog i općinskoga državnog odvjetnika po stavku 1. točki 4. te odluku kojom se utvrđuje nastupanje okolnosti po stavku 1. točki 1. do 3. ovoga članka donosi Glavni državni odvjetnik.

Članak 100.

Glavni državni odvjetnik, županijski i općinski državni odvjetnik bit će razriješen ako:

1. nezakonito, nepravodobno ili nedovoljno stručno obavlja svoju dužnost,
2. državno odvjetništvo koje zastupa i kojim upravlja ne ostvaruje zadovoljavajuće rezultate,
3. poslove državnoodvjetničke i pravosudne uprave ne obavlja u skladu s propisima ili ih ne obavlja pravodobno,
4. nije podnosio zahtjeve za pokretanje stegovnog postupka u zakonom predviđenim slučajevima,
5. počini djelo koje odgovara stegovnom djelu iz članka 137. ovoga Zakona,
6. postoji osnova za razrješenje iz članka 113. stavka 1. točke 1. do 4. ovoga Zakona.

Članak 101.

(1) Prijedlog za razrješenje Glavnoga državnog odvjetnika može podnijeti Vlada Republike Hrvatske. U prijedlogu se mora navesti osnova i razlozi za razrješenje.

(2) O prijedlogu iz stavka 1. ovoga članka, uz prethodno mišljenje Odbora za pravosuđe Hrvatskoga sabora odlučuje Hrvatski sabor.

Članak 102.

(1) Glavni državni odvjetnik pokrenut će postupak za razrješenje županijskog i općinskoga državnog odvjetnika ako je na temelju pisanog izvješća o obavljenom pregledu cjelokupnog rada županijskog ili općinskoga državnog odvjetništva (članak 56. ovog Zakona), ili na drugi način saznao da postoje razlozi za razrješenje iz članka 100. točke 1. do 5. ovoga Zakona.

(2) Ako postoji osnova za razrješenje općinskoga državnog odvjetnika iz članka 100. točke 1. do 5. ovoga Zakona prijedlog za razrješenje Glavnom državnom odvjetniku može podnijeti i nadležni županijski državni odvjetnik. U prijedlogu se moraju navesti i obrazložiti razlozi za razrješenje.

(3) Glavni državni odvjetnik će pisano izvijestiti državnog odvjetnika protiv kojeg je pokrenut postupak za razrješenje o osnovama i razlozima za razrješenje, s time da će mu dati rok u kojem se pisano može izjasniti o svim odlučnim činjenicama. Rok za davanje izjašnjenja ne može biti kraći od 8 dana od dana primitka obavijesti. Nakon primitka pisanog izjašnjenja Glavni državni odvjetnik može pozvati državnog odvjetnika da na zapisnik da dodatna pojašnjenja i razloge u vezi s osnovama za razrješenje.

Članak 103.

(1) Prije donošenja odluke Glavni državni odvjetnik zatražit će mišljenje Kolegija

Državnog odvjetništva Republike Hrvatske. Kolegij Državnog odvjetništva Republike Hrvatske daje mišljenje o tome postoje li osnove za razrješenje županijskog, odnosno općinskoga državnog odvjetnika iz članka 100. točke 1. do 5. ovoga Zakona.

(2) Ako nakon pribavljenog mišljenja Kolegija Državnog odvjetništva Republike Hrvatske Glavni državni odvjetnik utvrdi da postoji osnova za razrješenje iz članka 100. točke 1. do 5. ovoga Zakona, razriješit će županijskog, odnosno općinskoga državnog odvjetnika.

(3) Odluka Glavnoga državnog odvjetnika o razrješenju županijskog, odnosno općinskoga državnog odvjetnika donosi se u pisanom obliku i mora biti obrazložena. Protiv odluke o razrješenju državni odvjetnik može pokrenuti upravni spor.

Članak 104.

(1) Razriješeni državni odvjetnik nastavlja s radom kao zamjenik državnog odvjetnika u državnom odvjetništvu u kojem je imenovan za zamjenika državnog odvjetnika.

(2) Kada Glavni državni odvjetnik smatra da razriješenoga Glavnoga državnog odvjetnika ili državnog odvjetnika, koji je nastavio raditi kao zamjenik državnog odvjetnika treba razriješiti zbog počinjenoga teškoga stegovnog djela (članak 138. stavak 2. ovog Zakona), podnijet će zahtjev za pokretanje stegovnog postupka, kao i donijeti odluku o njegovom udaljenju od dužnosti, odnosno po potrebi predložiti njezino donošenje (članak 173. ovoga Zakona).

Članak 105.

U slučaju razrješenja državnog odvjetnika zbog trajnog gubitka sposobnosti za obavljanje državnoodvjetničke dužnosti primjenjuje se odredba članka 176. stavak 3. ovoga Zakona.

Članak 106.

Ako županijski, odnosno općinski državni odvjetnik prestane obnašati svoju dužnost prije isteka mandata iz bilo kojega razloga, Glavni državni odvjetnik ovlastit će zamjenika državnog odvjetnika istog ili drugoga državnog odvjetništva da obavlja poslove državnog odvjetnika, do imenovanja novoga državnog odvjetnika.

2. Imenovanje i razrješenje zamjenika državnih odvjetnika

a) Imenovanje zamjenika državnih odvjetnika

Članak 107.

(1) Broj zamjenika državnog odvjetnika u pojedinom državnom odvjetništvu određuje ministar nadležan za poslove pravosuđa na prijedlog Glavnoga državnog odvjetnika sukladno okvirnim mjerilima za rad državnih odvjetništva.

(2) Okvirna mjerila propisuje ministar nadležan za poslove pravosuđa na prijedlog Glavnoga državnog odvjetnika.

Članak 108.

(1) Prilikom prvog stupanja na državnoodvjetničku dužnost zamjenici državnog odvjetnika će se imenovati na vrijeme od pet godina.

(2) Nakon ponovnog imenovanja zamjenik državnog odvjetnika obavlja svoju dužnost stalno.

(3) Zamjenik državnog odvjetnika koji nakon prvog stupanja na dužnost ne bude ponovno imenovan ima pravo na isplatu naknade u visini zadnje plaće koju je ostvario, dok ne započne

s radom na drugom radnom mjestu ili ostvari pravo na mirovinu, ali najduže šest mjeseci od prestanka dužnosti.

Članak 109.

(1) Zamjenici državnih odvjetnika imenuju se na način, pod uvjetima i po postupku u kojem se osigurava njihova stručnost, samostalnost i dostojnost za obnašanje državnoodvjetničke dužnosti.

(2) Za zamjenika državnog odvjetnika može se imenovati hrvatski državljanin, koji ima završen pravni fakultet, položen pravosudni ispit i ispunjava uvjete utvrđene u članku 110. ovoga Zakona.

Članak 110.

(1) Za zamjenika državnog odvjetnika u općinskom državnom odvjetništvu može se imenovati osoba koja je završila Državnu školu za pravosudne dužnosnike.

(2) Za zamjenika državnog odvjetnika u županijskom državnom odvjetništvu može se imenovati osoba koja je kao dužnosnik u pravosudnim tijelima obnašala pravosudnu dužnost najmanje osam godina.

(3) Za zamjenika državnog odvjetnika u Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske može se imenovati osoba koja je kao dužnosnik u pravosudnim tijelima obnašala pravosudnu dužnost najmanje petnaest godina ili ugledni pravnik koji ima položen pravosudni ispit i najmanje dvadeset godina radnog iskustva na pravnim poslovima.

(4) Kod imenovanja zamjenika državnih odvjetnika mora se voditi računa o zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina sukladno odredbama članka 22. stavka 2. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

(5) Kada pripadnici nacionalnih manjina podnose prijavu na objavljeno slobodno mjesto zamjenika državnog odvjetnika, mogu se pozvati na ostvarivanje prava koja im pripadaju sukladno odredbama Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

Članak 111.

(1) Za imenovanje u više državno odvjetništvo zamjenik državnog odvjetnika mora osim uvjeta iz članka 109. i 110. ovoga Zakona, na zadnjem ocjenjivanju prije imenovanja biti ocijenjen najmanje ocjenom iz članka 132. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona ili višom ocjenom.

(2) Kod imenovanja uz sve druge jednake uvjete prednost imaju kandidati koji su u dva zadnja ocjenjivanja bili bolje ocijenjeni.

c) Prestanak dužnosti zamjenika državnih odvjetnika

Članak 112.

(1) Zamjeniku državnog odvjetnika prestaje državnoodvjetnička dužnost po sili zakona u državnom odvjetništvu u koje je imenovan:

- smrću,
- kad navršši 70 godina života,
- istekom vremena od pet godina, ako ponovno ne bude imenovan na državnoodvjetničku dužnost,
- danom stupanja na službu u drugom državnom odvjetništvu, odnosno pravosudnom ili državnom tijelu.

(2) Rješenje kojim se utvrđuje nastupanje okolnosti iz stavka 1. ovoga članka donosi

državni odvjetnik onoga državnog odvjetništva u kojem je zamjenik državnog odvjetnika obnašao dužnost i dostavlja ga Državnoodvjetničkom vijeću i ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa.

Članak 113.

(1) Zamjenik državnog odvjetnika razriješit će se dužnosti:

1. na njegov vlastiti zahtjev,
2. zbog trajnog gubitka sposobnosti za obavljanje dužnosti,
3. zbog osude za kazneno djelo koje ga čini nedostojnim za obavljanje državnoodvjetničke dužnosti,
4. ako dvaput uzastopce bude ocijenjen da nezadovoljavajuće obavlja državnoodvjetničku dužnost (članak 132. stavak 2. točka 1. ovog Zakona),
5. izricanjem odluke o stegovnoj kazni razrješenja.

(2) O razrješenju zamjenika državnog odvjetnika odlučuje Državnoodvjetničko vijeće na temelju zahtjeva ovlaštenoga državnog odvjetnika a nakon postupka provedenog sukladno ovom Zakonu. Kada dolazi do razrješenja na temelju izrečene odluke o stegovnoj kazni razrješenja, ne provodi se poseban postupak, već razrješenje nastupa pravomoćnošću izrečene odluke.

3. Dužnosti i prava državnih odvjetnika i njihovih zamjenika

Članak 114.

Državni odvjetnik ili zamjenik državnog odvjetnika obnaša državnoodvjetničku dužnost u državnom odvjetništvu u koje je imenovan.

Članak 115.

(1) Poslovi u državnom odvjetništvu raspoređuju se na početku svake kalendarske godine prema vrstama predmeta vodeći računa o razmjernom opterećenju.

(2) Prije utvrđivanja rasporeda poslova državni odvjetnik pribavit će mišljenje kolegija državnog odvjetništva.

(3) Godišnji se raspored poslova prije nego se počne primjenjivati dostavlja višem državnom odvjetništvu, koje zbog opravdanih razloga, može naložiti da se raspored izmijeni.

(4) Godišnji se raspored poslova može mijenjati ako to posebne okolnosti opravdavaju.

(5) Dodjela pojedinačnih predmeta u rad uređuje se Poslovnikom državnog odvjetništva.

(5) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka ministar nadležan za poslove pravosuđa može uz prethodno pribavljeno mišljenje Glavnoga državnog odvjetnika tražiti da se pojedinoj vrsti predmeta dade prvenstvo u rješavanju. U tom slučaju državni odvjetnik mora odmah rasporediti takve predmete odgovarajućem zamjeniku sukladno stavku 1. ovoga članka.

Članak 116.

Predmet dodijeljen na rad zamjeniku državnog odvjetnika, na način propisan u članku 115. stavak 5. ovoga Zakona, može se oduzeti kada u tom predmetu zamjenik državnog odvjetnika može biti izuzet, kad ne može pravodobno poduzimati radnje u postupku zbog dulje spriječenosti ili kad to zahtijevaju posebni razlozi.

Članak 117.

Državni se odvjetnik ili zamjenik državnog odvjetnika mora ponašati tako da ne umanjuje svoj ugled ili ugled državnog odvjetništva te ne dovede u pitanje svoju savjesnost ili samostalnost državnog odvjetništva.

Članak 118.

Državni je odvjetnik ili zamjenik državnog odvjetnika dužan zadržati za sebe sve što je doznao o strankama i njihovim pravima, obvezama i pravnim interesima u okviru obnašanja dužnosti, ako to ne predstavlja kažnjivo djelo te čuvati tajnost svih podataka nedostupnih javnosti.

Članak 119.

Glavni državni odvjetnik, državni odvjetnici i zamjenici državnog odvjetnika ne smiju pripadati nijednoj političkoj stranci niti sudjelovati u njenim aktivnostima.

Članak 120.

(1) Državni se odvjetnik ili zamjenik državnog odvjetnika ne smije koristiti svojim službenim položajem ili ugledom državnog odvjetništva za ostvarivanje svojih prava pred državnim tijelima i tijelima lokalne samouprave i područne (regionalne) samouprave.

(2) Državni odvjetnik ili zamjenik državnog odvjetnika ne smije obnašati sudačku dužnost, obavljati odvjetničku ili javnobilježničku službu, niti poslove člana upravnog ili nadzornog odbora trgovačkog društva ili druge pravne osobe koja ostvaruje dobit.

(3) Državni odvjetnik ili zamjenik državnog odvjetnika ne smije obavljati niti drugu službu ili posao, koji bi mogli utjecati na njegovu samostalnost i objektivnost ili bi se umanjio njegov društveni ugled ili je inače nespojiv s obnašanjem državnoodvjetničke dužnosti.

(4) Državni odvjetnik ili zamjenik državnog odvjetnika može pisati stručne ili znanstvene radove, sudjelovati u radu stručnih ili znanstvenih skupova, pisati nacрте propisa ili sudjelovati u drugim sličnim aktivnostima.

Članak 121.

(1) Državni odvjetnik je dužan prethodno u pisanom obliku izvijestiti neposredno višega državnog odvjetnika, a zamjenik državnog odvjetnika državnog odvjetnika o svakom poslu kojeg obavlja osim poslova iz članka 120. stavak 4. ovoga Zakona.

(2) O nespojivosti službe ili posla s državnoodvjetničkom dužnosti za zamjenika državnog odvjetnika odlučuje državni odvjetnik, za državnog odvjetnika državni odvjetnik neposredno višega državnog odvjetništva, a za Glavnoga državnog odvjetnika - Vlada Republike Hrvatske.

Članak 122.

(1) Općinski državni odvjetnik, županijski državni odvjetnik i zamjenici državnih odvjetnika dužni su stalno se stručno usavršavati i sudjelovati u programima obrazovanja i usavršavanja Pravosudne akademije, a mogu sudjelovati i u drugim oblicima obrazovanja i stručnog usavršavanja.

(2) Zamjenici državnog odvjetnika dužni su odazvati se na poziv Pravosudne akademije da sudjeluju kao predavači ili polaznici u programima stručnog usavršavanja.

(3) Ovlašćuje se ministar pravosuđa da po prethodno pribavljenom mišljenju Glavnoga državnog odvjetnika donese pravilnik kojim će se propisati obveza zamjenika državnih odvjetnika za stručnim usavršavanjem u Pravosudnoj akademiji određujući vrstu, način, trajanje i evaluaciju usavršavanja.

Članak 123.

Državni odvjetnik ili zamjenik državnog odvjetnika imaju pravo na:

- plaću koja je utvrđena za državnog odvjetnika ili zamjenika državnog odvjetnika u državnom odvjetništvu u koje je imenovan,
- naknadu umjesto plaće kad nije u mogućnosti obnašati dužnost,
- mirovinsko, invalidsko, zdravstveno osiguranje i prava koja iz toga proizlaze po općim propisima,
- odmore i dopuste koje imaju službenici i namještenici u državnom odvjetništvu i godišnji odmor u trajanju od 30 radnih dana,
- pravo na materijalne troškove pod uvjetima utvrđenim zakonom i drugim propisima,
- naknadu za odvojeni život od obitelji, kao i naknadu troškova putovanja u mjesto stanovanja obitelji u vrijeme tjednog odmora ili državnih blagdana,
- naknadu za službena putovanja i putne troškove u svezi s obnašanjem državnoodvjetničke dužnosti,
- stručno usavršavanje i specijalizaciju u okviru sredstava osiguranih za tu namjenu.

Članak 124.

(1) Državni odvjetnik ili zamjenik državnog odvjetnika općinskog ili županijskoga državnog odvjetništva može se privremeno, za potrebe službe, uputiti na rad u drugo državno odvjetništvo istog ili nižeg stupnja za rad u određenom predmetu ili na određeno vrijeme, ali najdulje šest mjeseci.

(2) Državni se odvjetnik ili zamjenik državnog odvjetnika može uz svoj pristanak uputiti na rad u drugo državno odvjetništvo istog stupnja i na dulje vrijeme ili trajno premjestiti.

(3) Zamjenik državnog odvjetnika u općinskom državnom odvjetništvu koji je imenovan temeljem članka 161. stavak 2. ovog Zakona na osnovu prijedloga iz članka 157. stavak 4. ovoga Zakona, odlukom Glavnog državnog odvjetnika privremeno će se rasporediti na slobodno mjesto u drugom općinskom državnom odvjetništvu do upražnjenja mjesta u općinskom državnom odvjetništvu u kojem je imenovan za zamjenika, ali najdulje na vrijeme od dvije godine. Iznimno u slučaju ako se i po proteku dvije godine ne uprazni mjesto zamjenika može se uputiti na rad u drugo državno odvjetništvo još za dvije godine.

4) Zamjenik općinskog državnog odvjetnika koji je privremeno raspoređen odlukom Glavnog državnog odvjetnika iz stavka 3. ovoga članka može se uz svoj pristanak trajno premjestiti u to ili drugo državno odvjetništvo.

(5) Rješenje o privremenom upućivanju na rad u drugo državno odvjetništvo donosi Glavni državni odvjetnik, a za trajni premještaj Državnoodvjetničko vijeće.

(6) Zahtjev za trajni premještaj zamjenika državnog odvjetnika dostavlja Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske županijsko državno odvjetništvo u koje zamjenik prelazi na rad ili na čijem se području nalazi općinsko državno odvjetništvo u koje prelazi na rad. Uz zahtjev se dostavlja pisani pristanak zamjenika za trajni premještaj i suglasnost državnog odvjetnika u kojem zamjenik radi.

(7) Ako je suglasan s trajnim premještajem, Glavni državni odvjetnik dostavit će Državnoodvjetničkom vijeću zahtjev za trajni premještaj. Uz zahtjev se prilaže i pisani pristanak zamjenika te suglasnost iz stavka 4. ovoga članka.

(8) Protiv rješenja o privremenom upućivanju na rad u drugo državno odvjetništvo državni odvjetnik ili zamjenik državnog odvjetnika ima pravo prigovora Glavnom državnom odvjetniku u roku od osam dana od dostave rješenja. Odluka Glavnoga državnog odvjetnika

po prigovoru je konačna.

(9) U slučaju ukidanja ili preustroja državnog odvjetništva, Glavni državni odvjetnik premjestit će državnog odvjetnika ili zamjenika državnog odvjetnika na mjesto zamjenika državnog odvjetnika u državno odvjetništvo istog stupnja.

Članak 125.

(1) Državni odvjetnik ili zamjenik državnog odvjetnika općinskog ili županijskog državnog odvjetništva može uz svoj pristanak biti upućen na rad u državno odvjetništvo višeg stupnja, najduže na vrijeme od četiri godine.

(2) Državni odvjetnik višega državnog odvjetništva povjerit će mu poslove u izradi nacрта odluka iz nadležnosti toga državnog odvjetništva ili druge odgovarajuće poslove.

(3) Državni odvjetnik ili zamjenik državnog odvjetnika koji je privremeno upućen na rad u državno odvjetništvo višeg stupnja, u postupku i radu na predmetima ima prava i obveze kao viši državnoodvjetnički savjetnik.

Članak 126.

(1) Ako državni odvjetnik ili zamjenik državnog odvjetnika bude imenovan za ministra ili državnog tajnika u ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa, ili na dužnost u međunarodnim pravosudnim tijelima i međunarodnim misijama, državnoodvjetnička dužnost mu miruje dok obnaša dužnost na koju je imenovan u izvršnoj vlasti.

(2) Državni odvjetnik ili zamjenik državnog odvjetnika uz svoj pristanak, može biti raspoređen i na druge poslove u ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa, ali ne dulje od dvije godine, za koje vrijeme mu državnoodvjetnička dužnost miruje.

(3) U slučaju iz stavka 1. i 2. ovoga članka državni odvjetnik ili zamjenik državnog odvjetnika ima pravo na plaću koja je za njega povoljnija.

(4) Odluku o rasporedu državnog odvjetnika ili zamjenika državnog odvjetnika prema stavku 2. ovoga članka donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa uz suglasnost Glavnoga državnog odvjetnika.

(5) Ministar pravosuđa posebnim će pravilnikom utvrditi uvjete za upućivanje državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika u međunarodna pravosudna tijela ili međunarodne misije.

Članak 127.

Ako državni odvjetnik ili zamjenik državnog odvjetnika bude imenovan za voditelja ili raspoređen za zamjenika posebnoga ustrojstvenog oblika iz članka 10. ovoga Zakona, državnoodvjetnička dužnost u državnom odvjetništvu u kojem je radio prije prelaska mu miruje dok obavlja tu dužnost.

Članak 128.

(1) Republika Hrvatska odgovara za štetu koju u obnašanju dužnosti nanese državni odvjetnik ili zamjenik državnog odvjetnika građaninu ili pravnoj osobi nepravilnim ili nezakonitim radom.

(2) Republika Hrvatska može od državnog odvjetnika ili zamjenika državnog odvjetnika zatražiti naknadu isplaćene svote samo kad je štetu učinio namjerno ili iz krajnje nepažnje.

(3) Zahtjev za naknadu štete iz stavka 2. ovoga članka zastarijeva za šest mjeseci od dana isplaćene naknade oštećeniku.

4. Ocjena obnašanja dužnosti

Članak 129.

(1) Zamjenik državnog odvjetnika izabran prvi put na državnoodvjetničku dužnost ocjenjuje se svake godine. Ostali zamjenici ocjenjuju se svake tri godine.

(2) Državni odvjetnici ocjenjuju se svake dvije godine.

Članak 130.

(1) Državni odvjetnici i zamjenici državnog odvjetnika u obnašanju dužnosti ocjenjuju se prema sljedećim mjerilima:

1. iskazanoj marljivosti u rješavanju dodijeljenih im predmeta u odnosu na prosječne radne rezultate županijskih, odnosno općinskih državnih odvjetništava u godini koja prethodi godini ocjenjivanja,

2. korištenju pravnih lijekova,

3. pokazanom stručnom znanju i rezultatima u radu,

4. kvaliteti rada te sposobnosti usmenog i pisanog izražavanja,

5. poštivanju rokova u tijeku postupka

6. sposobnosti i iskazanoj spremnosti za učenje i usvajanje novih znanja, aktivnom sudjelovanju i uspjehu u programima stručnog usavršavanja, objavljenim znanstvenim i stručnim radovima i sudjelovanjem u praktičnoj nastavi pravnih predmeta i drugim relevantnim znanstvenim i stručnim skupovima,

7. suradnji i odnosu s drugim zaposlenicima,

8. sposobnosti obavljanja poslova uprave i poslova državnog odvjetnika, ako je raspoređen na takvu dužnost.

(2) Glavni državni odvjetnik posebnom uputom uređuje pravila o vođenju evidencije o radu državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika, postupak ocjenjivanja, način primjene mjerila za ocjenjivanje i raspon ocjena, podnošenje prigovora protiv ocjene i postupak po prigovoru i druga pitanja od značaja za ocjenjivanje.

(3) Prosječne radne rezultate županijskih odnosno općinskih državnih odvjetništava utvrđuje Glavni državni odvjetnik za prethodnu godinu najkasnije do 1. ožujka tekuće godine i o tome obavještava sva državna odvjetništva.

Članak 131.

Ocjenu obnašanja državnoodvjetničke dužnosti daje državni odvjetnik za zamjenika toga državnog odvjetništva.

Članak 132.

(1) Ocjene obnašanja dužnosti zamjenika državnog odvjetnika su:

1. nezadovoljavajuće obnaša državnoodvjetničku dužnost,

2. dužnost obnaša zadovoljavajuće,

3. dužnost obnaša savjesno, stručno i uredno,

4. dužnost obnaša savjesno, stručno i uredno, pri tome ostvaruje iznadprosječne rezultate,

5. dužnost obnaša savjesno, stručno i uredno, pri tome ostvaruje iznadprosječne rezultate i kod toga se posebno zalaže i pokazuje izuzetno pravno znanje.

(2) Ocjene obnašanja dužnosti državnog odvjetnika su;

1. nezadovoljavajuće obavlja poslove državnog odvjetnika,

2. dužnost obnaša zadovoljavajuće,

3. poslove državnog odvjetnika obavlja savjesno, uredno i stručno,

4. poslove državnog odvjetnika obavlja savjesno, uredno i stručno i ima natprosječne sposobnosti vođenja.

Članak 133.

Državni odvjetnik će prije dostavljanja ocjene pozvati državnog odvjetnika ili zamjenika kojeg ocjenjuje i upoznati ga na osnovi kojih pokazatelja ga namjerava ocijeniti. Državni odvjetnik ili zamjenik državnog odvjetnika ima pravo upozoriti na okolnosti koje mogu utjecati na ocjenu, a koje državni odvjetnik nije uzeo u obzir ili je na temelju njih donio pogrešne zaključke.

Članak 134.

(1) Ocjena se izrađuje na posebnom obrascu propisanom uputom o ocjenjivanju.

(2) Ocjena se dostavlja zamjeniku državnog odvjetnika na kojeg se odnosi i njezin sadržaj predstavlja službenu tajnu.

(3) U obrazloženju ocjene državni odvjetnik će iznijeti kako je izvršeno vrednovanje po pojedinom mjerilu i na osnovi kojih pokazatelja je ocjena dana te navesti i sve druge bitne podatke. Ocjena se dostavlja s uputom o pravu na prigovor.

Članak 135.

(1) Općinski državni odvjetnik, zamjenik županijskog ili općinskoga državnog odvjetnika koji se ne složi s ocjenom ima pravo u roku od osam dana od dostave ocjene podnijeti prigovor višem državnom odvjetniku.

(2) Županijski državni odvjetnik i zamjenik Glavnoga državnog odvjetnika koji se ne složi s ocjenom ima pravo u roku od osam dana od dostave ocjene podnijeti prigovor Kolegiju Državnog odvjetništva Republike Hrvatske.

Članak 136.

(1) Ako je protiv ocjene prigovor podnio općinski državni odvjetnik, zamjenik općinskog ili županijskoga državnog odvjetnika, državni odvjetnik koji je donio ocjenu zatražit će mišljenje kolegija toga državnog odvjetništva, a zatim će prigovor, uz koji će priložiti mišljenje kolegija i osobni spis zamjenika, dostaviti na odluku višem državnom odvjetniku

(2) Prigovor protiv ocjene županijskoga državnog odvjetnika ili zamjenika Glavnoga državnog odvjetnika dostavit će se uz osobni spis podnositelja Kolegiju Državnog odvjetništva Republike Hrvatske.

(3) Svojom odlukom viši državni odvjetnik ili Kolegij Državnog odvjetništva Republike Hrvatske može potvrditi ocjenu, izmijeniti je ili vratiti natrag na ponovno ocjenjivanje.

5. Stegovna djela

Članak 137.

(1) Zamjenik državnog odvjetnika odgovara za počinjena stegovna djela.

(2) Stegovna djela jesu:

1. zlouporaba položaja ili prekoračenja službene ovlasti,
2. neopravdano neobavljanje ili neuredno obavljanje državnoodvjetničke dužnosti,
3. obavljanje službe, poslova ili djelatnosti nespojivih s državnoodvjetničkom dužnošću,
4. izazivanje poremećaja u radu državnog odvjetništva koji znatno utječu na djelovanje državnog odvjetništva,
5. povreda službene tajne u svezi s obnašanjem državnoodvjetničke dužnosti,

6. ponašanje ili postupanje suprotno temeljnim načelima Etičkog kodeksa državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika kojim se nanosi šteta ugledu državnog odvjetništva ili državnoodvjetničkoj dužnosti.

7. ponašanje tijekom zastupanja pred sudom ili upravnim tijelom kojim se vrijeđa drugoga ili grubo narušava red tijekom postupka,

8. postupanje protivno članku 119. ovoga Zakona.

(3) Zlouporaba položaja postoji osobito ako:

1. nakon prethodne obavijesti višem državnom odvjetniku neopravdano u zakonskim rokovima ne poduzima radnje u postupku, pa je uslijed toga sud donio odluku o ukidanju pritvora,

2. u roku od petnaest dana nakon završene istrage iako je tijekom istrage utvrđeno postojanje osnovane sumnje da je okrivljenik počinio djelo za koje se provodi istraga ne donese odluku, odnosno ne zatraži produljenje roka za podizanje optužnice (članak 229. stavak 2. ZKP),

3. uz optužnicu ne dostavi popis dokaza kojima raspolaže, koje ne namjerava izvoditi pred sudom, a koji dokazi ukazuju na nedužnost i na manji stupanj krivnje okrivljenika ili predstavljaju olakotne okolnosti.

(4) Smatrat će se da zamjenik državnog odvjetnika neopravdano ne obavlja državnoodvjetničku dužnost osobito ako:

1. u spis istrage ne unese pismena koja je po zakonu dužan unijeti,

– neopravdano u zakonskim rokovima ne poduzima radnje u postupku (članak 125. stavak 5. ZKP) i time prouzroči odugovlačenje ili prekid postupka,

2. tijekom kaznenog postupka ne podnosi sudu prijedloge pravovremeno ili druge radnje u postupku poduzima s velikim zakašnjenjem i time prouzroči odugovlačenje postupka (članak 397. ZKP),

3. u slučaju kad vijeće nije potvrdilo optužnicu u cijelosti ili dijelu u roku osam dana od dostave rješenja ne donese nalog za dopunu istrage ili poduzimanje dokazne radnje, odnosno ne odustane od kaznenog progona ili ne zatraži od optužnog vijeća produljenje roka,

4. bez opravdanog razloga ne izrađuje državnoodvjetničke odluke i pismena u zakonskom roku,

5. je, bez opravdanog razloga, broj odluka koje je donio u jednogodišnjem razdoblju bitno ispod prosjeka u Republici Hrvatskoj.

(5) Neuredno obavljanje državnoodvjetničke dužnosti postojati će osobito ako:

1. državni odvjetnik u roku od petnaest dana nakon završene istrage ne donosi odluke, odnosno ne traži produljenje roka za podizanje optužnice (članak 229. stavak 1. ZKP),

2. u slučaju kada istraga nije završena u roku od šest mjeseci ne obavještava o tome višeg državnog odvjetnika (članak 230. ZKP),

3. je državni odvjetnik ocijenio njegov rad negativnom ocjenom (članak 132. stavak. 2 točka 1. ovog Zakona),

Članak 138.

(1) Za počinjena stegovna djela mogu se izreći sljedeće stegovne kazne:

1. ukor,

2. novčana kazna do jedne trećine plaće ostvarene u prethodnom mjesecu kroz najdulje šest mjeseci,

3. zastoj u promaknuću do tri godine,

4. razrješenje od dužnosti.

(2) Kazna iz točke 4. stavka 1. ovoga članka može se izreći samo za stegovno djelo iz članka 137. ovoga Zakona ako je počinjeno pod naročito otegotnim okolnostima.

(3) Kod izricanja kazne za stegovno djelo uzima se u obzir osobito: težina povrede i nastale posljedice, stupanj odgovornosti, okolnosti pod kojima je stegovno djelo učinjeno, raniji rad i ponašanje zamjenika državnog odvjetnika i druge okolnosti koje utječu na izricanje kazne.

(4) Kod odlučivanja o odgovornosti i kazni za stegovno djelo na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Kaznenog zakona.

(5) O izrečenju se kazni u roku od 24 sata obavještava državno odvjetništvo u kojem zamjenik državnog odvjetnika obavlja državnoodvjetničku dužnost, te ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa koje vodi evidenciju o izrečenim kaznama.

Članak 139.

(1) Stegovni postupak ne smije se pokrenuti nakon šest mjeseci od saznanja za počinjeno stegovno djelo i počinitelja, odnosno tri godine od počinjenoga stegovnog djela.

(2) Stegovna kazna ne može se izreći nakon protoka godine dana od dana pokretanja stegovnog postupka.

(3) Ako stegovno djelo povlači kaznenu odgovornost stegovni postupak smije se pokrenuti u vremenu u kojem zastarijeva pokretanje kaznenog postupka, pod uvjetom da je taj postupak pokrenut.

(4) Izvršenje stegovne kazne zastarijeva za godinu dana od njezine pravomoćnosti.

(5) Kazna ukora briše se iz evidencije po službenoj dužnosti nakon dvije godine od dana pravomoćnosti odluke kojom je izrečena, a novčana kazna nakon tri godine.

6. Etički kodeks državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika

Članak 140.

(1) Etičkim kodeksom državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika (u daljnjem tekstu: Kodeks) utvrđuju se načela i pravila ponašanja državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika kojih su se oni uvijek dužni pridržavati s ciljem očuvanja i daljnjeg razvoja dostojanstva i ugleda državnog odvjetništva kao samostalnog i neovisnoga pravosudnog tijela.

(2) Kodeks donosi Kolegij Državnog odvjetništva Republike Hrvatske proširen sa županijskim i općinskim državnim odvjetnicima i predstavnicima kolegija županijskih i općinskih državnih odvjetništava. Kodeks se objavljuje u »Narodnim novinama«.

(3) Kolegiji županijskih i općinskih državnih odvjetnika biraju svoje predstavnike na sjednici javnim glasovanjem većinom svih članova.

(4) Sjednicu kolegija iz stavka 2. ovoga članka saziva i predsjedava joj Glavni državni odvjetnik.

(5) Kolegij iz stavka 2. ovoga članka odlučuje na sjednici javnim glasovanjem većinom glasova svih članova.

Članak 141.

(1) Kolegij Državnog odvjetništva Republike Hrvatske imenuje radnu skupinu za izradu nacрта Kodeksa. Radna skupina ima najmanje jedanaest članova od kojih je pet zamjenika

općinskih državnih odvjetnika, četiri zamjenika županijskih državnih odvjetnika i tri zamjenika Glavnoga državnog odvjetnika. Radom radne skupine rukovodi zamjenik Glavnoga državnog odvjetnika kojeg odredi Kolegij.

(2) Nakon što radna skupina izradi nacrt Kodeksa, Kolegij državnog odvjetništva Republike Hrvatske dostavlja nacrt Kodeksa županijskim i općinskim državnim odvjetnicima koji su dužni s tekstom nacrta upoznati sve zamjenike i sazvati sjednice kolegija radi davanja prijedloga i primjedaba u primjerenom roku.

(3) Nakon toga Kolegij Državnog odvjetništva Republike Hrvatske utvrđuje prijedlog Kodeksa, dostavlja ga županijskim i općinskim državnim odvjetništvima te poziva kolegije županijskih i općinskih državnih odvjetništava da u roku od 30 dana odrede svoje predstavnike. Sjednica Kolegija iz članka 140. stavka 2. ovoga Zakona mora se održati u roku od daljnjih 30 dana.

(4) Nacrt i prijedlog Kodeksa dostavljaju se na mišljenje ministru nadležnom za poslove pravosuđa.

(5) Kodeks se mijenja i nadopunjuje po istom postupku po kojem je donesen, a na prijedlog Kolegija državnog odvjetništva Republike Hrvatske, proširenog Kolegija Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, Glavnoga državnog odvjetnika, ministra nadležnog za poslove pravosuđa i najmanje deset državnih odvjetnika ili zamjenika državnih odvjetnika.

Glava X. DRŽAVNOODVJETNIČKO VIJEĆE

Članak 142.

Zamjenike državnog odvjetnika imenuje, razrješava i odlučuje o njihovoj stegovnoj odgovornosti Državnoodvjetničko vijeće.

Članak 143.

Državnoodvjetničko vijeće (u daljnjem tekstu: Vijeće) ima pečat, koji sadrži njegov naziv, te naziv i grb Republike Hrvatske.

1. Izbor i razrješenje članova državnoodvjetničkog vijeća

Članak 144.

(1) U postupku izbora članova Državnoodvjetničkog vijeća Odbor za pravosuđe Hrvatskoga sabora zatražit će od Glavnoga državnog odvjetnika i dekana pravnih fakulteta da pokrenu postupak kandidiranja za članove Vijeća.

(2) Čelnici državnih odvjetništava ne mogu biti birani za članove Državnoodvjetničkog vijeća. Prijedlog kandidata iz reda zamjenika državnih odvjetnika mora osigurati odgovarajuću zastupljenost kandidata iz Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, županijskih i općinskih državnih odvjetništava.

(3) Glavni državni odvjetnik zatražit će od državnih odvjetništava da predlože zamjenike državnog odvjetnika kao kandidate iz državnih odvjetništava. Na temelju prikupljenih prijedloga Glavni državni odvjetnik, uz suglasnost proširenog Kolegija Glavnoga državnog odvjetnika utvrđuje kandidate i prijedlog upućuje Hrvatskom saboru.

(4) Kandidate iz reda sveučilišnih profesora pravnih znanosti utvrđuje sjednica dekana pravnih fakulteta i upućuje ih Hrvatskom saboru.

(5) Kandidate iz reda Hrvatskoga sabora utvrđuje Odbor za pravosuđe Hrvatskoga sabora.

(6) Za svako mjesto u Vijeću mora se predložiti najmanje tri kandidata.

Članak 145.

-(1) Članove Vijeća bira Hrvatski sabor.

(2) Sedam članova Vijeća bira se iz reda zamjenika državnih odvjetnika, dva člana iz reda Hrvatskoga sabora i dva člana iz reda sveučilišnih profesora pravnih znanosti.

(3) Članovi Vijeća između sebe biraju predsjednika i zamjenika predsjednika. Predsjednik Vijeća mora biti iz reda zamjenika državnog odvjetnika.

(4) Predsjednik i zamjenik predsjednika biraju se tajnim glasovanjem na vrijeme od dvije godine i mogu biti ponovo izabrani.

Članak 146.

(1) Članovi Vijeća biraju se na vrijeme od četiri godine, s time da članom Vijeća nitko ne može biti više od dva puta uzastopce.

(2) Izabrani član Vijeća dužan je stupiti na dužnost u roku od 30 dana od dana izbora.

(3) Ako izabrani član Vijeća bez opravdanog razloga ne stupi na dužnost u roku iz stavka 1. ovoga članka, smatrat će se da nije ni izabran.

(4) Predsjedniku i članovima Vijeća izdaje se iskaznica čiji oblik i sadržaj propisuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Članak 147.

(1) Vrijeme na koje je izabran član Vijeća počinje teći od dana izbora.

(2) Predsjednik Vijeća dužan je 6 mjeseci prije isteka vremena na koje je član Vijeća izabran izvijestiti o tome Odbor za pravosuđe Hrvatskoga sabora.

Članak 148.

Prije stupanja na dužnost član Vijeća daje pred predsjednikom Hrvatskoga sabora prisegu:

»Prisežem svojom čašću da ću se u obnašanju dužnosti člana Državnoodvjetničkog vijeća držati Ustava i zakona Republike Hrvatske i da ću savjesno obavljati svoju dužnost.«

Članak 149.

(1) Predsjedniku ili članu prestaje dužnost u Vijeću po sili zakona danom kad mu prestane dužnost koju je obavljao u vrijeme kada je izabran za predsjednika ili člana Vijeća.

(2) Ne smatra se prestankom dužnosti ako član Vijeća bude imenovan za zamjenika državnog odvjetnika u drugo državno odvjetništvo ili bude izabran za nastavnika drugoga pravnog fakulteta.

(3) Predsjednik ili član Vijeća bit će razriješen dužnosti prije isteka vremena na koje je izabran:

- ako to sam zatraži,
- ako bude imenovan državnim odvjetnikom, danom stupanja na dužnost,
- ako bude osuđen za kazneno djelo koje ga čini nedostojnim za obavljanje ove dužnosti,
- ako trajno izgubi sposobnost obavljati svoju dužnost,
- ako primi državljanstvo druge države.

(4) Predsjednik ili član Vijeća bit će razriješen dužnosti prije isteka vremena na koje je izabran zbog neopravdanog neobavljanja ili neurednog obavljanja dužnosti predsjednika ili

člana Vijeća.

(5) Prijedlog za razrješenje dužnosti člana Vijeća prije isteka vremena na koje je izabran mogu podnijeti Glavni državni odvjetnik, uz suglasnost Kolegija Državnog odvjetništva Republike Hrvatske proširenog županijskim državnim odvjetnicima, sjednica dekana pravnih fakulteta svaki u pogledu članova Vijeća koje su predložili u postupku utvrđivanja kandidata za predsjednika i članove Vijeća. Prijedlog za razrješenje mogu podnijeti i Odbor za pravosuđe Hrvatskoga sabora i ministar nadležan za poslove pravosuđa.

(6) Postojanje razloga za razrješenje člana Vijeća prije isteka vremena na koje je izabran utvrđuje Odbor za pravosuđe Hrvatskoga sabora, a razrješuje ih Hrvatski sabor.

Članak 150.

(1) Ako predsjednik ili član Vijeća zatraži razrješenje od dužnosti, a Hrvatski sabor ne donese odluku o tom zahtjevu u roku od tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva, Vijeće će na zahtjev predsjednika ili člana, utvrditi da mu je prestala dužnost danom proteka roka od tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva za razrješenje od dužnosti.

(2) Sud koji je izrekao zatvorsku kaznu predsjedniku ili članu Vijeća dužan je bez odgode dostaviti pravomoćnu presudu Vijeću, koje će o tome odmah izvijestiti Hrvatski sabor.

(3) Prijedlog da se pokrene postupak radi utvrđivanja trajnog gubitka sposobnosti člana Vijeća da obavlja svoju dužnost podnosi Odboru za pravosuđe Hrvatskoga sabora predsjednik Vijeća, a za predsjednika najmanje tri člana Vijeća.

(4) Odluku o razrješenju predsjednika ili člana Vijeća donosi Hrvatski sabor većinom glasova svih zastupnika.

Članak 151.

(1) Ako je pokrenut postupak iz članka 149. stavka 3. podstavka 3. i 4. ovoga Zakona za kazneno djelo za koje može biti izrečena kazna zatvora, predsjednik ili član Vijeća može biti udaljen od obavljanja dužnosti na temelju odluke Vijeća koja se donosi većinom glasova svih članova.

(2) Odluku o udaljenju od obavljanja dužnosti donosi Vijeće:

- za člana, na prijedlog predsjednika Vijeća,
- za predsjednika, na prijedlog tri člana Vijeća.

(3) Vijeće može većinom glasova svih članova odlučiti da predsjednik ili član, protiv kojeg je pokrenut kazneni postupak, ne obavlja dužnost u Vijeću dok taj postupak traje.

2. Nadležnost i način rada

a) Nadležnost

Članak 152.

U djelokrug Vijeća spada:

- imenovanje zamjenika državnih odvjetnika,
- vođenje postupka i odlučivanje o stegovnoj odgovornosti i razrješenju zamjenika državnih odvjetnika,
- obavljanje drugih poslova u skladu sa zakonom.

b) Način rada

Članak 153.

- (1) Vijeće odlučuje u sjednici.
- (2) Odluka Vijeća o razrješenju zamjenika državnog odvjetnika izrađuje se u pisanom obliku i sadrži obrazloženje u kojem se navode činjenice na temelju kojih je Vijeće u raspravljanju utvrdilo da postoje razlozi za razrješenje.
- (3) Odluka iz stavka 2. ovog članka potpisuje predsjednik Vijeća i ona se objavljuje u „Narodnim novinama“.
- (4) Sjednice saziva predsjednik, a u njegovoj odsutnosti član koji ga zamjenjuje.
- (4) Iznimno, sjednica će biti sazvana na prijedlog najmanje tri člana Vijeća.

Članak 154.

Predsjednik Vijeća:

1. predstavlja Vijeće,
2. saziva i predsjedava sjednicama Vijeća,
3. predlaže dnevni red sjednica,
4. objavljuje rezultate glasovanja,
5. potpisuje akte koje donosi Vijeće,
6. skrbi o izvršavanju odluka Vijeća,
7. obavlja i druge poslove određene zakonom ili općim aktom.

Članak 155.

- (1) Način rada Vijeća uređuje se poslovnikom koji se objavljuje u »Narodnim novinama.
- (2) Poslovnik donosi Vijeće glasovima najmanje osam članova Vijeća.
- (3) Vijeće ima stručnu službu koja obavlja administrativne, tehničke i računovodstvene poslove.

Članak 156.

- (1) Glavni državni odvjetnik zatražiti će početkom kalendarske godine od županijskih državnih odvjetnika da za općinska državna odvjetništva na svom području dostave podatke o broju slobodnih mjesta zamjenika za naredne dvije kalendarske godine.
- (2) Na osnovu podataka županijskih državnih odvjetništava Glavni državni odvjetnik podnosi ministru nadležnom za poslove pravosuđa prijedlog za objavu oglasa za prijem kandidata u Državnu školu za pravosudne dužnosnike. U prijedlogu mora biti naznačeno općinsko državno odvjetništvo koje ima potrebu za prijemom zamjenika i broj slobodnih mjesta zamjenika općinskog državnog odvjetnika.

3. Postupak imenovanja i razrješenja zamjenika državnih odvjetnika

Članak 157.

- (1) Slobodno mjesto zamjenika državnog odvjetnika objavljuje Državno odvjetništvo Republike Hrvatske po službenoj dužnosti ili na prijedlog ovlaštenih osoba.
- (2) Prijedlog za oglašavanje slobodnih mjesta iz stavka 1. ovoga članka ovlašteni su

podnijeti državni odvjetnik u odvjetništvu u kojem se imenuje zamjenik državnog odvjetnika ili neposredno viši državni odvjetnik.

(3) Oglas o slobodnim mjestima iz stavka 1. ovoga članka objavljuje se u pravilu u »Narodnim novinama«, a po potrebi i na drugi način, a sadrži poziv kandidatima da u roku, koji ne smije biti kraći od 15 dana a niti dulji od 30 dana, podnesu prijavu s dokazima o ispunjavanju uvjeta propisanih za imenovanje zamjenika državnog odvjetnika kao i podatke o svom radu, te pisanu izjavu da pristaju na sigurnosne provjere koje se provode u skladu s posebnim propisom. Ako su zatražene provjere kandidat ima pravo upoznati se s rezultatima u skladu s posebnim propisima kojima je propisan postupak vršenja provjera.

(4) Iznimno ako u općinskom državnom odvjetništvu za potrebe kojeg je savjetnik s uspjehom završio Državnu školu za pravosudne dužnosnike nema slobodnih mjesta Glavni državni odvjetnik predložiti će Državnoodvjetničkom vijeću donošenje odluke o imenovanju na mjesto zamjenika općinskog državnog odvjetnika u tom općinskom državnom odvjetništvu.

(5) Tri mjeseca prije isteka roka od pet godina od dana prvog imenovanja (članak 108. stavak 1. ovog Zakona) Glavni državni odvjetnik obavijestiti će Državnoodvjetničko vijeće da je potrebno donijeti odluku o trajnom imenovanju zamjenika državnog odvjetnika. Uz tu obavijest dostavlja i ocjene obnašanja državnoodvjetničke dužnosti, mišljenja nadležnih državnih odvjetnika i kolegija, zapisnik o pregledu rada zamjenika državnog odvjetnika kao i svoje mišljenje.

(6) Odluku o objavi oglasa o slobodnim mjestima iz stavka 1. ovoga članka, kao i odluku o poništenju objavljenog oglasa, donosi Glavni državni odvjetnik.

Članak 158.

(1) Nakon proteka roka iz članka 157. stavak 3. ovoga Zakona odnosno prije isteka roka iz članka 157. stavka 4. ovoga Zakona, Glavni državni odvjetnik zatražit će mišljenje o svim kandidatima za zamjenike državnog odvjetnika od nadležnih državnih odvjetnika i kolegija. Uz poziv na davanje mišljenja, Glavni državni odvjetnik će dostaviti prijave s dokazima i podacima koje su kandidati priložili te podatke o radu kandidata kojima raspolaže Državno odvjetništvo Republike Hrvatske.

(2) Mišljenje o kandidatima daju:

– za zamjenika općinskoga državnog odvjetnika, županijski državni odvjetnik, državni odvjetnik toga državnog odvjetništva i kolegij općinskoga državnog odvjetništva u kojem je oglašeno slobodno mjesto zamjenika,

– za zamjenika županijskoga državnog odvjetnika Glavni državni odvjetnik, državni odvjetnik toga državnog odvjetništva i kolegij županijskoga državnog odvjetništva u kojem je oglašeno slobodno mjesto zamjenika,

– za zamjenika Glavnoga državnog odvjetnika, Glavni državni odvjetnik i Kolegij Državnoga odvjetništva Republike Hrvatske.

(3) Glavni državni odvjetnik će od nadležnoga državnog tijela zatražiti za kandidate koji su dali pisanu izjavu da na to pristaju, provođenje sigurnosne provjere. Podaci o rezultatima sigurnosne provjere službena su tajna i mogu se koristiti samo u postupku imenovanja zamjenika državnih odvjetnika.

(4) Glavni državni odvjetnik dostavit će Vijeću listu kandidata koji ispunjavaju uvjete za imenovanje s mišljenjima iz članka 159. stavak 3. ovoga Zakona. Uz listu kandidata koji ispunjavaju uvjete Vijeće će se izvijestiti o svim prijavljenim kandidatima, a dostavit će mu se i prijave kandidata sa svim relevantnim podacima prikupljenima u postupku davanja mišljenja.«

Članak 159.

(1) U postupku davanja mišljenja državni odvjetnik državnog odvjetništva u kojem je objavljeno slobodno mjesto zamjenika zatražit će podatke o kandidatima:

– od predsjednika suda, ako je kandidat već obavljao dužnost suca, sudskog savjetnika ili sudačkog vježbenika, odnosno drugu dužnost u pravosuđu,

– od drugih državnih tijela i organizacija, te pravnih osoba, koje mogu dati podatke relevantne za ispunjavanje općih i posebnih uvjeta za imenovanje zamjenika državnog odvjetnika odgovarajućega državnog odvjetništva.

(2) Nakon pribavljanja podataka pozvat će se kandidati na razgovor koji s kandidatom obavlja državni odvjetnik i najmanje dva člana kolegija državnog odvjetništva. Državni odvjetnik i dva člana kolegija mogu s kandidatom razgovarati zajednički ili odvojeno.

(3) Mišljenja o kandidatima za državnoodvjetničku dužnost izrađuju se u pisanom obliku i sadrže obrazloženje o ispunjavanju općih i posebnih uvjeta za imenovanje zamjenika državnog odvjetnika odgovarajućega državnog odvjetništva. U izradi obrazloženja cijenit će se na odgovarajući način kriteriji iz članka 130. ovoga Zakona.

(4) U izradi obrazloženja za zamjenika općinskog državnog odvjetnika mora se uzeti u obzir uspjeh u Državnoj školi za pravosudne dužnosnike.

(5) Mišljenja se moraju dostaviti najkasnije u roku od 60 dana od dana kad je mišljenje zatraženo. Ako mišljenje ne bude dostavljeno, Glavni državni odvjetnik podnijet će Vijeću listu svih kandidata koji ispunjavaju uvjete za zamjenika državnog odvjetnika, sa svojim mišljenjem i podacima kojima raspolaže po službenoj dužnosti.

Članak 160.

(1) Vijeće u postupku imenovanja može donijeti odluku o pozivanju svih ili pojedinih kandidata na razgovor. Vijeće će u tom slučaju odrediti tri člana Vijeća koji će razgovarati s kandidatima, a ujedno će odlučiti da li će se kandidatima razgovarati zajednički ili odvojeno.

(2) Ako su za kandidata već bile dane ocjene obnašanja dužnosti, Vijeće će uzeti takve ocjene u obzir pri donošenju odluke, a ako njima ne raspolaže, pribavit će ih od Državnog odvjetništva Republike Hrvatske ili ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa.

Članak 161.

(1) Kod imenovanja zamjenika državnog odvjetnika Vijeće cijeni kriterije iz članka 130. ovoga Zakona uzimajući u obzir mišljenje državnog odvjetnika i nadležnog kolegija, te ocjenu obnašanja dužnosti.

(2) Kandidate koji su završili Državnu školu za pravosudne dužnosnike Vijeće će imenovati u ono općinsko državno odvjetništvo za koje su primljeni u Državnu školu za pravosudne dužnosnike.

(3) Odluka Vijeća o imenovanju zamjenika državnog odvjetnika s pisanim obrazloženjem dostavlja se svim kandidatima u roku od 15 dana od objavljivanja imenovanja.

(4) Odluka o imenovanju objavljuje se u »Narodnim novinama«.

(5) Zamjenik državnog odvjetnika dužan je stupiti na dužnost u roku koje odredi Vijeće, a najkasnije u roku od šest mjeseci od dana imenovanja.

(6) Ako zamjenik državnog odvjetnika ne stupa na dužnost u roku iz stavka 3. ovoga članka, smatrat će se da nije ni imenovan.

Članak 162.

Vijeće će na zahtjev Glavnoga državnog odvjetnika ili po službenoj dužnosti poništiti odluku o imenovanju ako utvrdi:

- da imenovani zamjenik državnog odvjetnika nije ispunjavao uvjete za imenovanje,
- da je odluka utemeljena na neistinitim podacima i dokazima,
- da zamjenik državnog odvjetnika bez opravdanog razloga nije niti u roku od šest mjeseci nakon imenovanja položio prisegu,
- da je do imenovanja došlo uslijed kaznenog djela kandidata ili predsjednika ili člana Vijeća.

Članak 163.

(1) Prije stupanja na dužnost zamjenik državnog odvjetnika dat će prisegu pred predsjednikom Vijeća ili članom Vijeća kojeg on odredi.

(2) Županijski državni odvjetnik i općinski državni odvjetnik daju prisegu pred Glavnim državnim odvjetnikom.

(3) Glavni državni odvjetnik prisegu dat će pred predsjednikom Hrvatskoga sabora.

(4) Prisega glasi:

»Prisežem da ću se u svom radu držati Ustava i zakona i da ću štiti jedinstvenost, suverenitet i pravni poredak Republike Hrvatske.«

Članak 164.

(1) Državni odvjetnici i zamjenici državnog odvjetnika obvezni su u roku od 30 dana od dana stupanja na dužnost podnijeti ministru pravosuđa i Glavnom državnom odvjetniku izvješće o svojoj imovini, stalnim prihodima te imovini svoga bračnog druga i maloljetne djece na taj dan, te izvješće po prestanku državnoodvjetničke dužnosti, ako je tijekom obnašanja dužnosti došlo do bitne promjene istekom godine u kojoj je promjena nastala.

(2) Državni odvjetnici i zamjenici državnog odvjetnika su obvezni u izvješću iz stavka 1. ovog članka podnijeti podatke i o novčanoj štednji ako ona premašuje jednogodišnji iznos neto prihoda državnog odvjetnika odnosno zamjenika državnog odvjetnika.

(3) Prije nego što izvrši obveze iz stavka 1. ovoga članka dužnosnik ne može primiti plaću.

(4) Ako državni odvjetnik i zamjenik državnog odvjetnika ne izvrše obvezu iz stavka 1. i 2. ovoga članka, Glavni državni odvjetnik pozvat će ga da u daljnjem roku od 15 dana dostavi tražene podatke ili da dopuni dostavljene podatke. Ako državni odvjetnik ili zamjenik državnog odvjetnika ni u ovom roku ne dostavi tražene podatke, Glavni državni odvjetnik ili ministar nadležan za poslove pravosuđa pokrenut će protiv državnog odvjetnika ili zamjenika državnog odvjetnika stegovni postupak zbog stegovnog djela iz članka 137. stavka 2. točke 2. ovoga Zakona.

(4) Oblik i sadržaj obrasca izvješća o imovini propisuje pravilnikom ministar nadležan za poslove pravosuđa.

4. Stegovni postupak, udaljenje od dužnosti i postupak za razrješenje

a) Tijela stegovnog postupka

Članak 165.

(1) U stegovnom postupku u prvom stupnju odlučuje Vijeće većinom glasova svih

članova.

(2) Ako se stegovni postupak vodi protiv člana Vijeća, taj je član izuzet od odlučivanja u stegovnom postupku.

Članak 166.

(1) Ako postoji osnovana sumnja da je zamjenik državnog odvjetnika počinio stegovno djelo, državni odvjetnik u državnom odvjetništvu u kojem zamjenik državnog odvjetnika obavlja državnoodvjetničku dužnost dužan je protiv njega podnijeti zahtjev za pokretanje stegovnog postupka.

(2) Zahtjev za pokretanje postupka zbog počinjenja stegovnog djela može podnijeti i neposredno viši državni odvjetnik i Glavni državni odvjetnik ili ministar nadležan za poslove pravosuđa.

(3) Zahtjev za pokretanje postupka pred Vijećem zastupa ovlašteni podnositelj iz stavka 1. i 2. ovoga članka ili osoba koju on ovlasti.

(4) Ako je do odluke o pokretanju stegovnog postupka potrebno obaviti izvide, njih obavlja zamjenik državnog odvjetnika kojeg određuje predsjednik Vijeća.

b) Tijek stegovnog postupka

Članak 167.

(1) Zahtjev za pokretanje stegovnog postupka podnosi se u pisanom obliku i sadrži osobne podatke o zamjeniku državnog odvjetnika čija se stegovna odgovornost traži, opis stegovnog djela, prijedlog za izricanje određene stegovne kazne te obrazloženje iz kojeg proizlazi osnovanost sumnje.

(2) Odmah nakon primitka zahtjeva zakazat će se ročište na koje će se pozvati zamjenik državnog odvjetnika i podnositelj zahtjeva. Zamjeniku državnog odvjetnika protiv kojeg je podnesen zahtjev za pokretanje stegovnog postupka dostavlja se uz poziv zahtjev za pokretanje stegovnog postupka, a u pozivu će ga se upozoriti da na ročištu može biti nazočan i njegov branitelj i da se ročište može održati i bez njegove nazočnosti.

(3) Ako zamjenik državnog odvjetnika koji je osobno primio poziv ne dođe na ročište i ne opravda svoj izostanak Vijeće može donijeti odluku o zahtjevu za pokretanje stegovnog postupka. Vijeće može odlučiti o zahtjevu za pokretanje stegovnog postupka bez nazočnosti zamjenika državnog odvjetnika i u slučaju kad je očigledno da izbjegava doći na ročište.

(4) Ročište je nejavno osim ako zamjenik državnog odvjetnika protiv kojeg je zahtjev podnesen ne zatraži drukčije.

(5) Ako nakon ročišta Vijeće ustanovi da postoji osnovana sumnja da je počinjeno stegovno djelo, donijet će odluku o pokretanju stegovnog postupka. U takvom slučaju Vijeće može zatražiti i poduzimanje određenih izvida od zamjenika državnog odvjetnika kojeg odredi.

(6) Protiv odluke o pokretanju stegovnog postupka nije dopuštena posebna žalba.

Članak 168.

(1) Ako je ovlašteni predlagatelj u zahtjevu predložio izricanje stegovne kazne razrješenja od dužnosti, Vijeće će bez odgode odlučiti o zahtjevu o privremenom udaljenju od obavljanja dužnosti. Odluka o privremenom udaljenju mora biti u pisanom obliku i s obrazloženjem.

(2) Protiv odluke o privremenom udaljenju žalba nije dopuštena.

Članak 169.

(1) Ovlašteni podnositelj može izmijeniti ili dopuniti zahtjev. Ako izvan rasprave podnositelj izmijeni ili dopuni zahtjev, Vijeće će najkasnije u roku od 15 dana po primitku zahtjeva zakazati raspravu. Na raspravu će se pozvati ovlašteni podnositelj zahtjeva, zamjenik državnog odvjetnika i njegov branitelj.

(2) Prije rasprave izdvojiti će se iz spisa svi dokazi, na kojima se ne može temeljiti odluka u stegovnom postupku.

Članak 170.

(1) U postupku odlučivanja o stegovnoj odgovornosti zamjeniku državnog odvjetnika protiv kojeg se postupak vodi, mora se pružiti mogućnost da iznese svoju obranu osobno ili uz branitelja kojega izabere.

(2) Ako zamjenik državnog odvjetnika koji je osobno primio poziv ne dođe na ročište i ne opravda svoj izostanak Vijeće može provesti postupak bez nazočnosti zamjenika u slučaju kad je očigledno da izbjegava doći na ročište.

(3) Javnost će se isključiti s glasovanja i donošenja odluke o stegovnoj odgovornosti. Odluka će se uvijek javno proglasiti.

(4) Odluka kojom se utvrđuje da je zamjenik državnog odvjetnika stegovno odgovoran i kojom mu se izriče stegovna kazna može se odnositi samo na stegovno djelo i osobu koje je podnositelj zahtjeva označio u svom zahtjevu.

(5) Odluka mora biti izrađena i otpremljena strankama u roku od 15 dana nakon njezina donošenja.

Članak 171.

Protiv odluke o stegovnoj odgovornosti zamjenik državnog odvjetnika može se pokrenuti upravni spor.

Članak 172.

(1) Stegovni postupak provodi se odgovarajućom primjenom odredaba Zakona o kaznenom postupku koje se odnose na skraćeni postupak, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(2) U stegovnom postupku ne plaćaju se pristojbe a troškove postupka snosi državno odvjetništvo u kojem zamjenik državnog odvjetnika obavlja dužnost.

c) Udaljenje od obavljanja dužnosti

Članak 173.

(1) Zamjenik državnog odvjetnika bit će udaljen od dužnosti:

- ako je protiv njega pokrenut kazneni postupak zbog kaznenog djela za koje je predviđena kazna zatvora od pet godina ili teža kazna ili dok se nalazi u pritvoru,
- zbog osude za kazneno djelo koje ga čini nedostojnim obavljanja državnoodvjetničke dužnosti ili
- zbog počinjenoga teškoga stegovnog djela.

(2) Zamjenik državnog odvjetnika može biti udaljen od dužnosti:

- ako je protiv njega pokrenut kazneni postupak zbog kaznenog djela za koje je

predviđena kazna zatvora do pet godina,

– ako obavlja službu, posao ili aktivnost koji su nespojivi s obavljanjem državnoodvjetničke dužnosti bez prethodnoga pisanog odobrenja državnog odvjetnika.

(3) Odluku o udaljenju od dužnosti u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka donosi Glavni državni odvjetnik.

(4) Zahtjev za udaljenje od dužnosti u slučajevima iz stavka 2. ovoga članka Vijeću podnosi državni odvjetnik u kojem zamjenik državnog odvjetnika obavlja dužnost, državni odvjetnik neposredno višega državnog odvjetništva ili Glavni državni odvjetnik.

(5) Protiv odluke o udaljenju iz stavka 3. ovoga članka zamjenik državnog odvjetnika ima pravo prigovora Vijeću u roku od tri dana, o čemu je Vijeće dužno donijeti odluku u daljnjem roku od 15 dana. Ako Vijeće ne donese odluku u navedenom roku, smatra se da je udaljenje od obavljanja državnoodvjetničke dužnosti prestalo.

Članak 174.

(1) Odluka o privremenom udaljenju mora biti u pisanom obliku i s obrazloženjem.

(2) Protiv odluke Vijeća o privremenom udaljenju žalba nije dopuštena.

Članak 175.

(1) Privremeno udaljenje od obavljanja dužnosti određuje se na rok od 3 mjeseca, po proteku toga roka može ga Vijeće iz opravdanih razloga, na jednak način produljiti za daljnja tri mjeseca. Privremeno udaljenje može trajati do pravomoćnog okončanja stegovnog postupka, koji u tom slučaju Vijeće mora provesti u roku od godinu dana.

(2) Za vrijeme privremenog udaljenja od dužnosti zamjenik državnog odvjetnika ima pravo na jednu polovinu plaće.

(3) U slučaju oslobađajuće odluke u stegovnom postupku odluka o privremenom udaljenju prestaje po sili zakona danom pravomoćnosti odluke Vijeća. U tom slučaju ili u slučaju da je izrečena stegovna mjera novčane kazne ili ukora, zamjenik državnog odvjetnika ima pravo na isplatu razlike neisplaćene plaće za vrijeme trajanja posljedica odluke o udaljenju od obavljanja dužnosti.

d) Postupak za razrješenje

Članak 176.

(1) Zahtjev za razrješenje zamjenika državnog odvjetnika može podnijeti državni odvjetnik u državnom odvjetništvu u kojemu zamjenik državnog odvjetnika radi, viši državni odvjetnik i Glavni državni odvjetnik.

(2) Zamjenik državnog odvjetnika može postaviti zahtjev za svoje razrješenje putem državnog odvjetnika kojemu je zamjenik.

(3) Zahtjev za razrješenje zamjenika državnog odvjetnika zbog trajnog gubitka sposobnosti za obavljanje dužnosti može se temeljiti samo na pravomoćnoj odluci suda o oduzimanju poslovne sposobnosti ili pravomoćnoj odluci nadležnog tijela da su tjelesna ili duševna svojstva zamjenika državnog odvjetnika takva da onemogućuju obavljanje državnoodvjetničke dužnosti. Ako se zamjenik državnog odvjetnika odbije podvrći odgovarajućem medicinskom pregledu, Vijeće će mu, na prijedlog podnositelja zahtjeva za razrješenje, naložiti da pristupi odgovarajućim pregledima, a ako on to ne učini, razriješt će se dužnosti.

Članak 177.

(1) U postupku razrješenja Vijeće samo pribavlja dokaze, ili to povjerava određenom državnom odvjetništvu.

(2) Zamjeniku državnog odvjetnika čije se razrješenje zahtijeva mora se omogućiti da se izjasni o zahtjevu, osim ako nije sam podnio zahtjev za razrješenje.

(3) Odluka o razrješenju donosi se većinom glasova ukupnog broja članova Vijeća.

(4) Odluka o razrješenju donosi se u pisanom obliku i mora biti obrazložena.

(5) Protiv odluke o razrješenju iz razloga navedenih u članku 113. stavku 1. točki 1. do 4. ovoga Zakona zamjenik državnog odvjetnika može pokrenuti upravni spor.

Članak 178.

Ako je zamjenik državnog odvjetnika zatražio razrješenje od dužnosti, a Vijeće ne donese odluku o razrješenju u roku od tri mjeseca od podnošenja zahtjeva, Glavni državni odvjetnik će rješenjem utvrditi da je zamjeniku državnog odvjetnika prestala dužnost danom proteka roka od tri mjeseca od podnošenja zahtjeva za razrješenje.

5. Sredstva za rad Državnoodvjetničkog vijeća

Članak 179.

(1) Za rad Vijeća osiguravaju se posebna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

(2) Naredbodavac za izvršenje financijskog plana sredstava iz stavka 1. ovoga članka je predsjednik Vijeća.

Članak 180.

(1) Predsjedniku i članovima Vijeća zbog obavljanja dužnosti pripada naknada nastalih troškova, naknada za neostvarenu plaću ili zaradu i nagrada.

(2) Odluku o uvjetima i visini naknada i nagrade iz stavka 1. ovoga članka donosi Vlada Republike Hrvatske.

Članak 181.

(1) Vijeće je dužno osnovati stručnu službu u roku od tri mjeseca sukladno poslovniku Vijeća.

(2) Položaj, prava, obveze i odgovornosti službenika i namještenika u stručnoj službi uređuje se u skladu s propisima koji se primjenjuju na državne službenike i namještenike.

(3) Do početka rada stručne službe Vijeća administrativne, tehničke i računovodstvene poslove obavljat će Državno odvjetništvo Republike Hrvatske.

Glava XI.

DRŽAVNOODVJETNIČKI SLUŽBENICI I NAMJEŠTENICI

1. Zasnivanje i prestanak radnog odnosa, plaća i ostala prava

Članak 182.

(1) Broj službenika i namještenika za obavljanje stručnih uredskih i tehničkih poslova utvrđuje državni odvjetnik uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove pravosuđa.

(2) Zasnivanje i prestanak radnog odnosa službenika i namještenika, plaće i ostala prava, obveze i odgovornosti iz rada, potrebnoj školskoj spremi, trajanju i obavljanju vježbeničke

prakse, uvjetima za polaganje stručnog ispita, program i način polaganja tog ispita te druga pitanja s tim u svezi uređuje se propisima koji se primjenjuju na državne službenike i namještenike.

(3) Kod prijama službenika i namještenika u državna odvjetništva mora se voditi računa o zastupljenosti službenika i namještenika pripadnika nacionalnih manjina.

(4) U slučaju spajanja državnih odvjetništava službenici i namještenici državnih odvjetništava koja se spajaju bit će preuzeti sukladno odredbama Zakona o državnim službenicima.

2. Tajnik državnog odvjetništva

Članak 183.

(1) Državno odvjetništvo s više od deset zamjenika državnog odvjetnika može imati tajnika. Tajnik državnog odvjetništva pomaže državnom odvjetniku u obavljanju poslova uprave.

(2) Za tajnika državnog odvjetništva može biti imenovana osoba koja ima završen pravni fakultet.

(3) Za tajnika Državnog odvjetništva Republike Hrvatske može biti imenovana osoba koja ispunjava uvjete za višeg savjetnika ili savjetnika u općinskom ili županijskom državnom odvjetništvu.

3. Državnoodvjetnički savjetnici

Članak 184.

(1) Državno odvjetništvo može imati savjetnike i više savjetnike.

(2) Savjetnici pomažu državnom odvjetniku ili njegovom zamjeniku u radu, izrađuju nacрте odluka, uzimaju na zapisnik prijave, podneske i izjave građana te obavljaju samostalno ili pod nadzorom i po uputama državnog odvjetnika ili njegova zamjenika druge stručne poslove predviđene zakonom i propisima donesenim na osnovi zakona.

(3) Za savjetnika u općinskom i županijskom državnom odvjetništvu može biti primljena osoba koja ima završen sveučilišni diplomski studij prava i položen pravosudni ispit.

(4) Za višeg državnoodvjetničkog savjetnika u općinskom i županijskom državnom odvjetništvu može biti imenovana osoba koja ima završen sveučilišni diplomski studij prava, položen pravosudni ispit i koja je radila najmanje dvije godine kao državnoodvjetnički ili sudski savjetnik, državni odvjetnik ili zamjenik državnog odvjetnika, odvjetnik ili javni bilježnik, odnosno osoba koja je radila na drugim pravnim poslovima nakon položenoga pravosudnog ispita najmanje pet godina.

(5) Državnoodvjetnički savjetnik u Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske, može biti osoba koja ima položen pravosudni ispit i najmanje dvije godina radila kao državnoodvjetnički savjetnik.

(6) Viši državnoodvjetnički savjetnik u Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske može biti osoba koja je najmanje šest godina radila kao pravosudni dužnosnik ili bila državnoodvjetnički savjetnik najmanje osam godina nakon položenog pravosudnog ispita.

Članak 185.

(1) Osim savjetnika koji obavljaju poslove navedene u članku 184. stavak 2. ovoga Zakona ministar nadležan za poslove pravosuđa svake godine određuje broj slobodnih

savjetničkih mjesta u općinskim državnim odvjetništvima u kojima postoje potrebe za imenovanje zamjenika općinskog državnog odvjetnika, a koji se upućuju u Državnu školu za pravosudne dužnosnike,

(2) Za savjetnika iz stavka 1. ovoga članka može biti primljena osoba koja ima završen sveučilišni diplomski studij prava i položen pravosudni ispit, te koja je na prijemnom ispitu za Državnu školu za pravosudne dužnosnike postigla najbolji uspjeh.

(4) Uvjeti i način primanja savjetnika u općinska državna odvjetništva i način pohađanja Državne škole za pravosudne dužnosnike, utvrđuje ministar nadležan za poslove pravosuđa posebnim zakonom.

(5) Savjetnici iz stavka 1. ovoga članka zapošljavaju se u općinskom državnom odvjetništvu na vrijeme od dvije godine. Nakon završetka Državne škole za pravosudne dužnosnike, savjetnicima se vrijeme od dvije godine produžuje do završetka postupka imenovanja zamjenika u općinskim državnim odvjetništvima.

(6) Tijekom pohađanja Državne škole za pravosudne dužnosnike savjetnici iz stavka 1. ovoga članka imaju pravo na plaću višeg državnoodvjetničkog savjetnika, kao i druga prava prema posebnom pravilniku koji donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa.

(7) Ako savjetnik iz stavka 1. ovoga članka u roku utvrđenom posebnim pravilnikom ne završi Državnu školu za pravosudne dužnosnike prestaje mu radni odnos u državnom odvjetništvu u koje je savjetnik primljen radi upućivanja u Državnu školu za pravosudne dužnosnike.

(8) Ako savjetnik i viši savjetnik iz članka 184. ovoga Zakona koji je primljen u državno odvjetništvo pohađa Državnu školu za pravosudne dužnosnike, a u roku utvrđenom posebnim pravilnikom ne završi Državnu školu za pravosudne dužnosnike, nastavlja raditi u državnom odvjetništvu u kojem je primljen.

Članak 186.

(1) Državnoodvjetnički savjetnici u kaznenim odjelima mogu zastupati optužne akte u skraćenom postupku za kaznena djela za koja je propisana kazna zatvora do pet godina.

(2) Na temelju posebne punomoći nadležnoga državnog odvjetnika državnoodvjetnički savjetnici u građansko-upravnim odjelima državnih odvjetništava mogu obaviti zastupanja pred sudovima, upravnim i drugim tijelima.

(3) Punomoć ovlašćuje državnoodvjetničke savjetnike na obavljanje svih radnji u postupku, osim ovlaštenja za podnošenje tužbe, povlačenje tužbe, priznavanje tužbenog zahtjeva, odricanje od tužbenog zahtjeva, zaključenja nagodbe, podnošenje pravnog lijeka, odricanje od izjavljivanja pravnog lijeka te odustajanje od izjavljenog pravnog lijeka.

(4) Državnoodvjetnički savjetnici u građansko-upravnim odjelima općinskih državnih odvjetništava u okviru ovlaštenja iz punomoći prema stavku 2. ovoga članka samostalno zastupaju u sporovima čija je vrijednost predmeta spora do 100.000,00 kuna, a u građansko-upravnim odjelima županijskih državnih odvjetništava u sporovima čija vrijednost spora ne prelazi 500.000,00 kuna.

4. Stručni suradnici

Članak 187.

(1) Državno odvjetništvo može imati službenike drugih struka s višom ili visokom školskom spremom i propisanim radnim iskustvom kriminalističkog, defektološkoga, sociološkoga, pedagoškoga, ekonomskoga, knjigovodstveno-financijskog i drugoga odgovarajućeg obrazovanja.

(2) Stručni suradnici iz stavka 1. ovoga članka kao stručni pomoćnici pomažu državnom odvjetniku ili zamjeniku državnog odvjetnika u radu u stvarima u kojima su potrebna stručna znanja a mogu i samostalno obavljati poslove kad je to određeno zakonom ili drugim propisom.

5. Državnoodvjetnički vježbenici

Članak 188.

(1) Broj vježbeničkih mjesta u državnim odvjetništvima utvrđuje Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske po prethodnoj suglasnosti ministra nadležnog za poslove pravosuđa.

(2) Uvjeti i način primanja državnoodvjetničkih vježbenika u državna odvjetništva, trajanje i način obavljanja vježbeničke prakse, određuje se posebnim zakonom.

DIO PETI

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 189.

(1) Državni odvjetnici i zamjenici državnih odvjetnika imenovani prema propisima koji su bili na snazi do stupanja na snagu ovoga Zakona nastavljaju obavljati državnoodvjetničku dužnost u državnom odvjetništvu u koje su imenovani.

(2) Postupci imenovanja zamjenika državnog odvjetnika koji su u tijeku stupanjem na snagu ovoga Zakona nastaviti će se po odredbama ovoga Zakona.

(2) Stegovni postupci koji su u tijeku dovršiti će se po odredbama zakona po kojem su započeti, osim ako ovaj Zakon nije povoljniji.

Članak 190.

(1) Do donošenja propisa koje po odredbama ovoga Zakona donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa primjenjivat će se propisi državnog odvjetništva koji su na snazi ako nisu u suprotnosti s ovim Zakonom.

(2) Propise koje po odredbama ovoga Zakona donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 191.

(1) Državni odvjetnici u državnim odvjetništvima koja se spajaju, danom spajanja tih državnih odvjetništava prestaju obnašati dužnost i nastavljaju s radom kao zamjenici državnog odvjetnika u spojenom državnom odvjetništvu.

(2) Kada državni odvjetnici prestanu obnašati svoju dužnost radi spajanja državnih odvjetništava, državni odvjetnik neposredno višega državnog odvjetništva odredit će zamjenika državnog odvjetnika iz tih državnih odvjetništava, odnosno zamjenika državnog odvjetnika iz neposredno višega državnog odvjetništva da obavlja poslove državnoodvjetničke uprave do imenovanja novoga državnog odvjetnika spojenoga državnog odvjetništva, ali najdulje do godinu dana.

Članak 192.

Zamjenik Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske upućuje se u Eurojust kao državni odvjetnik za vezu, radi izvršavanja zadataka utvrđenih Sporazumom između Republike Hrvatske i Eurojust-a od 9. studenoga 2007. godine.

Članak 193.

• Državni odvjetnici i zamjenici državnih odvjetnika koji su imenovani prema propisima koji su na snazi do 1. siječnja 2014. godine, nisu dužni pohađati Državnu školu za pravosudne dužnosnike i nastavljaju obnašati državnoodvjetničku dužnost.

Članak 194.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o državnom odvjetništvu („Narodne novine“ broj 51/01, 58/06, 16/07, 20/07 i 146/08) osim:

- odredbe članka 14. stavka 2. koja će se primjenjivati do 1. rujna 2011. godine
- odredaba članka 62., 63., 103. do 105. koje će se primjenjivati do 31. prosinca 2013. godine

Članak 195.

(1) Odredbe članka 16. stavka 2., članka 33. stavka 2. i članka 57. do 86. ovog Zakona neće se primjenjivati na postupanje državnih odvjetništava do 01. rujna 2011. godine, osim za postupanje u predmetima za kaznena djela iz članka 21. Zakona o suzbijanju korupcije i organiziranog kriminaliteta.

(2) Odredbe članka 109., 110., 124. stavak 3. i 4., 156., 157. do 161. i 185 ovoga Zakona stupaju na snagu 01. siječnja 2014. godine.

Članak 196.

Ovaj Zakon objavit će se u „Narodnim novinama“ i stupa na snagu 1. srpnja 2009. godine.

KLASA: 700-01/08-01/1949
URBROJ: 514-03-01-09-4

Zagreb, 1. lipnja 2009.

OBRAZLOŽENJE

Dio prvi - OPĆE ODREDBE - Članci 1. do 7.

Članak 1. - određuje sadržaj zakona. Zakonom se se uređuje ustrojstvo i nadležnost državnog odvjetništva, uvjeti i postupak imenovanja i razrješenja državnih odvjetnika, zamjenika državnih odvjetnika, njihove ovlasti prava i dužnosti, uređuje se pitanje njihove stegovne odgovornosti, obavljanje poslova pravosudne uprave i državnoodvjetničke uprave, kao i druga pitanja važna za rad držanog odvjetništva.

Zakonom se također uređuje ustroj i rad Državnoodvjetničkog vijeća - tijela koje je nadležno za imenovanje i razrješenje zamjenika državnih odvjetnika, te vođenje stegovnih postupaka. U stavku 3. ovoga članka propisuje se da su izrazi koje se koriste u ovom Zakonu, za osobe u muškom rodu upotrebljeni neutralno i odnose se na muške i ženske osobe, kao npr. državni odvjetnik/državna odvjetnica, istražitelj/istražiteljica i sl.

Članak 2. - u skladu s člankom 124. Ustava Republike Hrvatske određuje da je državno odvjetništvo samostalno i neovisno pravosudno tijelo ovlašteno i dužno postupati protiv počinitelja kaznenih djela i drugih kažnjivih djela, poduzimati pravne radnje radi zaštite imovine Republike Hrvatske te podnositi pravna sredstva za zaštitu Ustava i zakona. Stavkom 2. ovog članka uređuju se ovlasti državnog odvjetništva. Ono je ovlašteno postupati samo kada na to ima pravo ili dužnost na osnovu Ustava, zakona, međunarodnih ugovora koji su dio pravnog poretka Republike Hrvatske i drugih propisa.

Stavak 3. ovoga članka ima deklaratorni karakter i naglašava samostalnost i neovisnost državnog odvjetništva. Prema Preporuci broj 24 Vijeća Europe (Preporuke Rec(2000)19) državni odvjetnici prilikom obavljanja svojih dužnosti moraju svoju funkciju vršiti na pravedan način, nezavisno i objektivno, poštivati, ali i tražiti da se poštuju ljudska prava kako je to navedeno Konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osobnih sloboda, te tražiti da se osigura što je moguće ekspeditivnije funkcioniranje sustava. Svjedoci smo pojedinih napisa i prozivanja državnoodvjetničkih dužnosnika i u ovom stavku se navodi kako je zabranjen svaki oblik utjecaja, u predmetima kaznenih djela za koja se progoni po službenoj dužnosti, kao i u predmetima u kojima državni odvjetnik zakonito izvršava svoja prava i dužnosti u zaštiti imovine Republike Hrvatske.

Članak 3. - određuje ustroj državnog odvjetništva. Državno odvjetništvo je jedinstveno pravosudno tijelo vertikalno hijerarhijski strukturirano, čija je nadležnost određena zakonom koje svoje ovlasti obavlja na temelju Ustava, zakona, međunarodnih ugovora koji su dio poretka i drugih propisa.

Članak 4. - uređuje odgovornost državnog odvjetnika kao čelnika pravosudnog tijela za obavljanje poslova iz djelokruga državnog odvjetništva kojeg zastupa i kojim upravlja. To je u skladu s ustavnim uređenjem državnoodvjetničke organizacije kojoj je na čelu Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske, koji je odgovoran za cjelokupni rad državnog odvjetništva, dok županijski odnosno općinski državni odvjetnici odgovaraju za obavljanje poslova iz djelokruga općinskog odnosno županijskog državnog odvjetništva. Državno odvjetništvo je hijerarhijski razdijeljeno i monokratski ustrojeno. Državni odvjetnik zastupa Državno odvjetništvo i upravlja njegovim cjelokupnim radom, ima pravo na davanje obveznih naputaka za rješavanje konkretnog slučaja, zatim tzv. pravo supstitucije i tzv. pravo devolucije, pa je stoga i najodgovornija osoba za zakonito i pravilno obavljanje svih državnoodvjetničkih zadaća, a ne samo poslova pravosudne uprave.

Člankom 5. - daje pravo svakome tko za to ima pravni interes slanje predstavaka i pritužbi ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa ili nadležnom državnom odvjetniku na rad državnog odvjetništva. Ta osoba ima pravo na te pritužbe i predstavke u primjerenom roku dobiti odgovor. Kako je pojam pravni interes širok pojam to znači da, ne samo stranke u konkretnom predmetu, nego i drugi (državna tijela, udruge, građani i dr.) mogu podnositi predstavke i pritužbe u svim onim slučajevima kada smatraju kako državno odvjetništvo u svojem postupanju ne štiti dovoljno dobra od najšireg interesa društva.

Članak 6. - uređuje odgovornost državnog odvjetnika za odluku u predmetu. Državni odvjetnik i zamjenik državnog odvjetnika ima pravo na svoje pravno mišljenje koje može biti različito od mišljenja državnog odvjetnika odnosno višeg državnog odvjetnika, koji mu u tom slučaju ako se ne slaže može dati obvezni naputak (članak 54. Zakona), ali tada je i odgovoran za tu odluku. Državni odvjetnici nemaju niti tzv. funkcionalni imunitet i u tome je ovaj članak različit od dosadašnjeg članka 7. Zakona o državnom odvjetništvu.

Članak 7. - Kako je državno odvjetništvo dio pravosuđa Republike Hrvatske to mora imati u svojem pečatu naziv i grb Republike Hrvatske, što je potrebno propisati zakonom. Pored toga Državno odvjetništvo Republike Hrvatske je uključeno u međunarodne asocijacije, u regionalna udruženja i druge oblike međunarodne suradnje. Uobičajeno je da državna odvjetništva (tužiteljstva) imaju prepoznatljiv vizualni znak, koji je bitan upravo u tom komuniciranju i stoga se određuje kako se sadržaj i oblik znaka utvrđuje Pravilnikom o unutarnjem redu.

Dio drugi - USTROJSTVO, NADLEŽNOST I RAD

1. Ustrojstvo državnih odvjetništava - članci 8. do 10.

Člankom 8. - propisano je da se državno odvjetništvo RH ustanovljuje za cijelo područje Republike Hrvatske jer je ono jedinstveno pravosudno tijelo. Unutar državnog odvjetništva se za područje jednog ili više općinskih sudova se ustanovljava općinsko državno odvjetništvo, a županijsko državno odvjetništvo za područje županijskog, odnosno trgovačkog suda. Navedena državna odvjetništva su teritorijalne jedinice jedinstvenog pravosudnog tijela, funkcionalno vezane za odgovarajuće sudove. Određena je i stvarna i mjesna nadležnost državnih odvjetništava.

Članak 9. - određuje ovlasti svakog državnog odvjetništva u odnosu na hijerarhijsku uređenje. Utvrđuje se da su općinska državna odvjetništva podređena županijskim, a ova Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

Člankom 10. - dana je mogućnost da se za progon počinitelja određenih kaznenih djela (organiziranog kriminala i korupcije, ratni zločin i dr.) mogu ustrojiti i drugi organizacijski oblici, time da se ovlasti i nadležnost takovih posebnih tijela (ureda) uređuje zakonom.

2. Kolegij državnog odvjetništva - Članci 11. do 15.

Odredbe ovi članaka uređuju pitanja kolegija državnog odvjetništva. Državno odvjetništvo ima tradiciju održavanja kolegija, dakle sjednice svih zamjenika iz svih odjela određenog državnog odvjetništva, kako u stručnim pitanjima, tako i u pitanjima od značaja za

rad državnog odvjetništva. Kako se Zakonom posebno uređuju pitanja imenovanja državnih odvjetnika i zamjenika, predlaganje za članove Državnoodvjetničkog vijeća na način da i struka daje mišljenje o kandidatima, to je zakonom bilo potrebno urediti ovlasti kolegija.

Člankom 11. - stavkom 1. određeno je da kolegij državnog odvjetništva sačinjavaju državni odvjetnik i svi zamjenici državnog odvjetnika u tom državnom odvjetništvu. Stavak 2. određuje da ako državno odvjetništvo nema zamjenika ili ima manje od 3 zamjenika tada o svim pitanjima odlučuje kolegij višeg državnog odvjetništva u kojem ravnopravno sudjeluju i glasuju zamjenici nižeg državnog odvjetništva.

Člankom 12. - uređena je nadležnost kolegija. Kolegij daje mišljenje o obnašanju državnoodvjetničke dužnosti povodom prigovora o postupku ocjenjivanja, daje mišljenje o kandidatima, te posebno daje mišljenje o godišnjem rasporedu poslova i drugim poslovima.

Članak 13 - određuje način rada Kolegija Državnog odvjetništva RH koji po Zakonu ima značajnu ulogu kod davanja mišljenja o radu državnih odvjetnika, davanju mišljenja prilikom imenovanja i davanju općih naputaka i dr.

Članak 14. - određuje sastav i ovlast proširenog kolegija čiji rad je značajan za jedinstveno postupanje državnog odvjetništva. Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske može sazvati i prošireni kolegij kojeg sačinjavaju svi zamjenici Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske te županijski državni odvjetnici i ravnatelj Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta. Ovakav prošireni kolegij ima prvenstveno savjetodavnu ulogu, jer se na njemu razmatraju nacrti zakona ili drugih propisa kada se njima utvrđuje ovlast državnog odvjetništva ili druga pitanja važna za rad državnog odvjetništva.

Člankom 15. – propisuje se da sjednicu kolegija saziva Glavni državni odvjetnik odnosno državni odvjetnik ili zamjenik koji ga zamjenjuje te da Glavni državni odvjetnik odnosno državni odvjetnici sudjeluju bez prava glasa kod davanja mišljenja o obnašanju državnoodvjetničke dužnosti, davanju mišljenja o kandidatima za zamjenike državnih odvjetnika i davanju mišljenja o kandidatima za nižega državnog odvjetnika. Kada se daje mišljenje o ovim pitanjima kolegij odlučuje većinom glasova svih članova kolegija koji imaju pravo glasa. O radu kolegija vodi se zapisnik.

3. Odjeli i odsjeci - članci 16. do 19.

Ovim člancima se uređuje ustroj odjela i odsjeka unutar državnog odvjetništva. Državna odvjetništva koja obavljaju poslove u kaznenim i građanskim stvarima nužno moraju imati odjele, slično odjelima na sudu, tj. građanske i kaznene odjele.

Članak 16. - kako se radi o potpuno različitim poslovima u građanskom i kaznenom odjelu sa različitim ovlastima, te kako je potrebno voditi upisnike i imati različiti nadzor nad jednom i drugom vrstom poslova to je ovim člankom određeno da svako državno odvjetništvo ima posebne odjele bez obzira da li u tom odvjetništvu radi samo državni odvjetnik ili državni odvjetnik i više zamjenika. Ovo je potrebno učiniti radi nadzora nad radom i praćenja poslova u državnim odvjetništvima. Glavni državni odvjetnik može za županijsko ili općinsko državno odvjetništvo, za koje ocijeni da je to nužno, odrediti osnivanje istražnog odjela. Državni odvjetnik u državnom odvjetništvu imenuje voditelja istražnog odjela vodeći računa o njegovim sposobnostima vođenja prethodnog kaznenog postupka. U istražni odjel raspoređuju se zamjenici koji imaju posebno istražene sklonosti i sposobnosti za istraživanje kaznenih djela

Člankom 17. -je određeno da se unutar odjela mogu se osnovati i odsjeci kao uža stručna tijela, ako u određenom državnom odvjetništvu ili odjelu najmanje tri zamjenika državnog odvjetnika rade određenu vrstu predmeta (npr. gospodarski predmeti i dr.).

Člankom 18 - određuje se djelokrug, način rada i ovlasti zamjenika u istražnom odjelu. Bitno je da zamjenici u tim odjelima poduzimaju pojedine dokazne radnje i pružaju pomoć zamjeniku koji je zadužen predmetom. Za razliku od sada kada istražni sudac vodi istragu i odlučuje u istrazi, zamjenici u ovom odjelu nemaju te ovlasti, oni u suštini pomažu nositelju predmeta i rade pojedine radnje prije nego što je prijava upisana u upisnik kaznenih prijava, te pružaju pravnu pomoć drugim državnim odvjetništvima ili međunarodnu pravnu pomoć.

Članak 19. – na sjednicama kaznenih i građansko-upravnih odjela razmatraju se pitanja od interesa za rad odjela, a posebno praćenje rada, raspravljanje o spornim pitanjima, ujednačavanje postupanja i druga pitanja predviđena Poslovníkom državnog odvjetništva.

Poslovi državnoodvjetničke i pravosudne uprave

1. Poslovi državnoodvjetničke uprave - članci 20. do 22.

U navedenim člancima uređuju se poslovi državnoodvjetničke uprave. Zakon razlikuje poslove državnoodvjetničke uprave koje obavlja državni odvjetnik i on je za njih odgovoran od poslova pravosudne uprave koja je u nadležnosti ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa.

Članak 20. - određuje koji su to poslovi državnoodvjetničke uprave. Najvažniji dio državnoodvjetničke uprave je osiguranje uvjeta za pravilan rad i poslovanje državnog odvjetništva posebno uređenje unutarnjeg poslovanja u državnom odvjetništvu, te skrb o urednom i pravilnom obavljanju poslova u državnom odvjetništvu. Novina je odredba stavka 2. ovog članka kojom se određuje osnivanje Informacijskog sustava državnog odvjetništva, kojeg državno odvjetništvo mora imati u skladu s odredbom članka 206. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku („NN“, br. 152/08).

Člankom 21. - određeno je da državni odvjetnik poslove državnoodvjetničke uprave obavlja sukladno zakonu i Poslovníku državnog odvjetništva, a stavkom 2. članka 21. određeno je da ga u slučaju njegove spriječenosti i odsutnosti u obavljanju poslova državnoodvjetničke uprave zamjenjuje zamjenik određen godišnjim rasporedom poslova. Stavak 3. rješava pitanje obavljanja poslova državnoodvjetničke uprave u slučaju odsutnosti ili spriječenosti državnog odvjetnika u odvjetništvu u kojem nema zamjenika, a stavak 4. rješava pitanje obavljanja poslova glavnog državnog odvjetnika u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti kroz duže razdoblje, odnosno kada državni odvjetnik nije imenovan, što do sada nije bilo točno određeno.

Članak 22. - uređuje rad posebnih odjela u Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske. U Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske mora se sustavno pratiti rad nižih državnih odvjetništava. Odjel za unutarnji nadzor bavi se isključivo nadzorom nad radom, pregledom rada državnih odvjetništava, praćenjem kvalitetnih zamjenika u nižim državnim odvjetništvima i njihovom edukacijom. Stoga se stavkom 1. ovog članka određuje da se u državnom odvjetništvu osniva poseban Odjel za unutarnji nadzor kao centralni odjel koji se bavi radom državnih odvjetništava, nadzorom i edukacijom državnih odvjetništava. Kako je zadnjih godina intenzivirana međunarodna suradnja i kroz proteklo vrijeme je potpisano više

sporazuma, kako bilateralnih, tako i regionalnih, a također je državno odvjetništvo uključeno u sve više europskih i drugih udruženja i asocijacija bilo je nužno osnovati poseban Odjel za međunarodnu pravnu pomoć i suradnju, kao centralno tijelo za koordinaciju cjelokupne pravne pomoći koja se često odvija neposredno, ali i za koordinaciju i nadzor nad sudjelovanjem dužnosnika državnog odvjetništva u radu međunarodnih asocijacija.

2. Pravosudna uprava - članci 23. do 29.

Ovima člancima uređeni su poslovi pravosudne uprave. Kao što je naprijed rečeno uz poslove državnoodvjetničke uprave postoje poslovi pravosudne uprave. Oni se u pojedinim dijelovima preklapaju i u tom slučaju su u suštini u nadležnosti ministarstva.

Člankom 23. - određeno je da poslove pravosudne uprave obavlja ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa, na način da se obraća Glavnom državnom odvjetniku Republike Hrvatske, koji zahtjev upućuje odgovarajućim državnim odvjetništvima. Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa može u obavljanju poslova pravosudne uprave poništiti ili ukinuti nezakonito donesene akte u obavljanju poslova uprave ili samo donijeti akt koji u obavljanju poslova uprave nije donesen ili nije pravodobno donesen.

Članak 24. - naznačuje pitanja koja spadaju u poslove pravosudne uprave, pa na temelju toga proizlazi da je to među ostalim skrb za školovanje i stručno usavršavanje državnih odvjetnika, izrada zakona i drugih propisa iz područja djelokruga i ustrojstva državnog odvjetništva. osiguranje materijalnih i drugih uvjeta za rad, rješavanje odnosno ispitivanje predstava i pritužbi građana na rad državnih odvjetništva koji se odnose na odugovlačenje u postupku itd. Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa uz to vodi evidenciju državnih odvjetnika, time da su člankom 42. i 43. ovoga Zakona propisani sadržaji tih evidencija posebno u odnosu na službenike i namještenika, a posebno u odnosu na državne odvjetnike i zamjenike.

Ministarstvo pravosuđa vodi evidencije dužnosnika i službenika u državnim odvjetništvima. Kako Državno odvjetništvo Republike Hrvatske ima posebne ovlasti u vođenju državnoodvjetničke uprave, imenovanju državnih odvjetnika i zamjenika, te praćenju njihovog rada. Da bi se taj posao mogao učinkovito obavljati nužno je da uz Ministarstvo pravosuđa, koje po zakonu vode evidencije svih pravosudnih dužnosnika i državno odvjetništvo vodi svoju evidenciju koja mu je nužna za kadrovske poslove u državnom odvjetništvu.

Člankom 25. - određeno da uz evidenciju koju vodi Ministarstvo pravosuđa i koja je osnovna evidencija takovu paralelnu evidenciju za svoje potrebe vodi i Državno odvjetništvo Republike Hrvatske.

Članak 26. - određuje sadržaj evidencija državnih odvjetnika i zamjenika.

Članak 27. - prema članku 3. Zakona o državnom odvjetništvu državno odvjetništvo je jedinstveno pravosudno tijelo, dok članak 4. određuje da je državni odvjetnik odgovoran za obavljanje poslova iz djelokruga državnog odvjetništva kojeg zastupa i kojim upravlja. Prema ovakvom monokratskom načinu uređenja državnog odvjetništva Glavni državni odvjetnik odgovoran je za sve poslove, pa dakle odgovara i za rad nižih državnih odvjetništava, kako u poslovima državnoodvjetničke, pravosudne uprave tako i u odlučivanju u konkretnim predmetima. Upravo iz tog razloga je u članku. 27. stavku 2. ovoga Zakona određeno je kako se ne bi narušila ta unutrašnja struktura državnog odvjetništva da se ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa obraća Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske kada traži izvješća i

podatke o pravosudnoj upravi, a Državno odvjetništvo Republike Hrvatske upućuje zahtjev odgovarajućim državnim odvjetništvima. Ako glavni državni odvjetnik u razumnom roku ne odgovori na traženje ministarstva ili ako ministarstvo ocijeni da je to u konkretnom slučaju nužno (npr. zbog sumnje na zlouporabu financijskih i drugih sredstava) tada ono može neposredno tražiti podatke koji su mu potrebni i u tom dijelu obavljati izravan uvid u rad državnih odvjetništava. Slično kao i kod sudova izravni uvid u rad državnih odvjetništava obavljaju pravosudni inspektori, čije se ovlasti i uvjeti za pravosudnog inspektora određuju u ovom Zakonu.

Članak 28. - određuje ovlasti ministra nadležnog za poslove pravosuđa koji donosi Poslovnik državnog odvjetništva. Ranije je to bio Pravilnik o unutarnjem poslovanju ali imajući u vidu nove ovlasti državnog odvjetnika u kaznenom postupku koje treba razraditi u posebnom propisu glede postupanja to je naziv izmijenjen u skladu s novim sadržajem. U Poslovniku se rješavaju pitanja o unutarnjem ustroju, uredskom poslovanju, vođenju upisnika pomoćnih knjiga itd. Poslovnik je važan propis iz rada državnog odvjetništva, njime se reguliraju brojna pitanja pravosudne uprave, ali u postupanja u postupcima i zato je ovlast za donošenje tog Poslovnika dana ministru nadležnom za poslove pravosuđa.

Članak 29. – Glavnom državnom odvjetniku, državnim odvjetnicima, zamjenicima državnih odvjetnika, savjetnicima i stručnim suradnicima izdaje se službena iskaznica čiji obrazac i postupak izdavanja propisuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Nadležnost i rad

1. Nadležnost - članak 30. do 34.

Odredbe ovih članaka propisuju nadležnost državnih odvjetništava.

Člankom 30. određeno je da nadležno državno odvjetništvo postupa u kaznenim predmetima protiv počinitelja kaznenih djela za koja se progoni po službenoj dužnosti. U stavku 2. određene su ovlasti u prekršajnom postupku u kojem postupku državno odvjetništvo poduzima progon i zastupa optužbu sukladno Zakonu o prekršajima i prijestupima. Stavkom 3. određena je nadležnost državnog odvjetništva u građanskom i upravnom postupku. Dakle, državno odvjetništvo u građanskom i upravnom postupku zastupa Republiku Hrvatsku u zaštiti imovinskih i drugih prava, ako zakonom ili na njemu utemeljenom odlukom nadležnog državnog tijela nije drugačije određeno. Naime, s obzirom na specifičnosti ovih postupaka uvijek postoji mogućnost da se zakonom ili na njemu temeljenom odlukom nadležnog tijela pitanje zastupanja riješi na drugi način.

Članak 31. - sadrži načelnu odredbu po kojoj državno odvjetništvo određenog ranga slijedi nadležnost suda toga ranga. Novina je odredba stavka 2. po kojoj županijsko državno odvjetništvo može provoditi dokazne radnje (sadašnje istražne radnje) ako općinsko državno odvjetništvo ima mali broj dužnosnika. U prethodnom postupku potrebna je skupa oprema za ispitivanje okrivljenika pa cijeneći veličinu nekih državnih odvjetništava ovo se ukazuje kao moguće rješenje. Ovim člankom uređuje se i nadležnost za postupanje pred trgovačkim sudovima. Naime, područja nadležnosti županijskih državnih odvjetništava ne poklapaju se s područjima nadležnosti trgovačkih sudova. Pojedini trgovački sudovi su nadležni za područje više državnih odvjetništava (Trgovački sud u Karlovcu nadležan je za područje Karlovačke i Ličko-senjske županije, Trgovački sud u Bjelovaru za područja Bjelovarsko-bilogorske, Koprivničko-križevačke, Virovitičko-podravske županije, Trgovački sud u Varaždinu za područje Međimurske i Varaždinske županije itd.). Stavkom 3. uređena je nadležnost

državnih odvjetništava pred trgovačkim sudovima koji su mjesno nadležni za područje dva ili više državnih odvjetništava. Temeljno načelo je da postupa ono županijsko državno odvjetništvo koje je nadležno prema registriranom sjedištu pravne osobe.

– Stvarna i mjesna nadležnost državnog odvjetništva određuje se prema odredbama zakona koji vrijede za nadležnost sudova (članak 31.), a iznimno posebnim zakonom općinska državna odvjetništva mogu biti nadležna za područje više općinskih sudova.

Člankom 32. – uređena je nadležnost kad god je to moguće na način da državno odvjetništvo istog ranga slijedi stvarnu i mjesnu nadležnost suda. Općinsko državno odvjetništvo koje je nadležno za područje određenog općinskog suda zastupa Republiku Hrvatsku u svim postupcima koji se vode pred tim sudom, županijsko pred trgovačkim sudom i pred županijskim sudom itd. U suštini uređena je nadležnost pojedinih građansko-upravnih odjela državnih odvjetništava, kako pred redovnim sudovima tako i pred Upravnim sudom Republike Hrvatske.

Stavkom 2. ovoga članka određeno je da Državno odvjetništvo Republike Hrvatske zastupa Republiku Hrvatsku, obavlja nadzor i zaštitu zakonitosti i poduzima radnje pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske, Vrhovnim sudom Republike Hrvatske, Upravnim sudom Republike Hrvatske i Visokim trgovačkim sudom Republike Hrvatske, ali i pred međunarodnim i stranim sudskim i drugim tijelima, ako zakonom ili na njemu utemeljenom propisu nije određeno drukčije.

Člankom 33. - uređena je nadležnost pojedinih građansko-upravnih odjela državnih odvjetništava kada temeljem posebnog zakona imaju položaj stranke (stranka sui generis). Također se stavkom 2. uređuje nadležnost državnog odvjetništva za mirno rješavanje sporova. Novina je odredba stavka 2. koja u skladu s odredbom članka 181. stavak 7. Zakona o kaznenom postupku uređuje položaj državnog odvjetnika u postupku radi naplate troškova kaznenog postupka.

Člankom 34. - uređuje se nadležnost građansko-upravnih odjela za područja više državnih odvjetništava, u onim slučajevima kada zbog opterećenosti poslom i nedostatka kadrova državno odvjetništvo koje je nadležno po općim propisima ne može u građanskim i upravnim stvarima u cijelosti obaviti svoj posao. Glavni državni odvjetnik može odlučiti da poslove zastupanja u određenoj vrsti predmeta obavlja jedno državno odvjetništvo za više mjesno i stvarno nadležnih sudova. Ukoliko ovu odredbu povežemo s odredbom članka 54. Zakona tada je nesporno kako više državno odvjetništvo (županijsko) može zastupati i pred općinskim sudovima, ali obrnuto nije moguće.

2. Rad

Člankom 35. - detaljno se uređuje odgovornost državnog odvjetnika ili zamjenika u radu na predmetima iz nadležnosti državnog odvjetništva. Državni odvjetnik je odgovoran za rad odvjetništva u predmetima, ali on zastupa državno odvjetništvo i upravlja njegovim radom. Iako iz pojedinih odredbi Zakona o državnom odvjetništvu proizlazi kako je zamjenik državnog odvjetnika neovisan u radu i donošenju odluke u predmetu koji mu je dan u rad bilo je nužno to u Zakon i izrijekom unijeti. Naime, često se u praksi pogrešno tumači odredba stavka 1. ovog članka koja se odnosi na odgovornost državnog odvjetnika za rad državnog odvjetništva u cjelini, pa i za odluke koje državno odvjetništvo donosi na način da zamjenik državnog odvjetnika osim u postupku pred sudom nije samostalan i ne može sam donijeti odluku. Takovo tumačenje Zakona je pogrešno, jer je izrijekom u članku 54. ovoga Zakona

određeno kada i na koji način državni odvjetnik ima pravo dati uputu zamjeniku za rad i postupanje u pojedinom predmetu. Člankom 54. ovoga Zakona propisan je način davanja upute i prava zamjenika koji smatra da je dana uputa pogrešna.

Stavak 3. ovoga članka određuje u skladu s preporukom broj 9. Preporuka vijeća Europe Rec(2000)19. dodjelu predmeta u rad. Poslovníkom državnog odvjetništva je određeno da se novi predmeti koji su primljeni tijekom dana raspoređuju zamjenicima u rad na način da se razvrstaju ili prema vremenu primitka ili abecednom redosljedu i zatim se zadužuju pojedini zamjenici. Stavkom 4. ovoga članka određuje se da su zamjenici odgovorni za rad u predmetu koji im je dodijeljen i ovlaštenu su poduzimati u tom predmetu sve radnje. Neovisnost zamjenika ograničena je jedino davanjem obvezne upute za postupanje u skladu s člankom 54. ovoga Zakona i u tom slučaju odgovornost za odluku preuzima državni odvjetnik. Stavak 5. ovoga članka odnosi se na ovlasti zamjenika u zastupanju i što je i do sada bilo propisano u Zakonu. Radi jasnoće je navedeno da mu državni odvjetnik može dati u skladu s člankom 26. ovoga Zakona naputak za zastupanje na raspravi. To će biti na primjer slučaj kad državni odvjetnik nakon pribavljenog mišljenja sjednice odjela ocijeni da je potrebno predložiti nove dokaze, a zamjenik smatra kako to nije bilo potrebno.

Ipak potrebno je naglasiti kako samostalnost i neovisnost zamjenika državnog odvjetnika nije jednaka samostalnosti i neovisnosti suca i to ne samo zbog toga što mu državni odvjetnik može dati obvezni naputak za postupanje u konkretnom predmetu već i zbog ustavnog položaja državnog odvjetništva. Državni odvjetnik prema stavku 1. ovoga članka odgovara za rad državnog odvjetništva, da bi državni odvjetnik imao nadzor nad radom i mogao ispuniti svoje zakonske obveze bilo je nužno, a kako bi se izbjegle nejasnoće i moguće dvojbe, u stavku 6. ovoga članka propisati da je zamjenik državnog odvjetnika dužan na zahtjev državnog odvjetnika upoznati ga s radom u pojedinom predmetu i odlukom koju namjerava donijeti, a također je dužan upoznati državnog odvjetnika s radom na pojedinom predmetu od posebnog državnog interesa ili u kojem se pojavljuju složena činjenična i pravna pitanja. Što se tiče ostalih poslova državnog odvjetništva obzirom na unutarnji ustroj državnog odvjetništva, te poslove obavlja zamjenik državnog odvjetnika u skladu s zakonom (Zakon o kaznenom postupku, Zakon o parničnom postupku i dr.), te prema uputama državnog odvjetnika.

3. Čuvanje tajnosti podataka - članci 36. do 39.

Člankom 36 – razrađuje se dužnost čuvanja tajnosti podataka u skladu s sadašnjim nazivima tajnih podataka. U stavku 3. određeno je koji se podaci državnog odvjetništva smatraju tajnim. Sada su kao tajni podaci određeni podaci koji se odnose na predmete iz nadležnosti državnog odvjetnika za mladež, spisi za vrijeme provođenja izvida, dokaznih radnji prije pokretanja istrage i tijekom istrage, te podaci koje je državni odvjetnik klasificirao.

Članak 37. - određuje kako je obveza čuvanja tajnosti podataka prvenstveno uređena Zakonom o tajnosti podataka. Obveza čuvanja tajnosti pojedinih dijelova prethodnog postupka nameće ograničenja što se tiče davanja obavijesti o stanju tih postupaka.

Člankom 38. – nužno je bilo odrediti da uz glavnog državnog odvjetnika, odnosno zamjenika kojeg on odredi, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske može zaposliti stručnu osobu za odnose s medijima - glasnogovornika. Kad je u pitanju rad državnog odvjetništva svi mediji su okrenuti Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske, sam Glavni državni odvjetnik ili zamjenik kojeg odredi ne može uz obavljanje drugih poslova obavljati i poslove s javnošću, zbog toga se predviđa zapošljavanje osobe koja bi bila nadležna pripremati izjave za javnost, pripremati tiskovne konferencije itd.

Članak 39. - upućuje na odredbe posebnih zakona što se tiče načina čuvanja i rukovanja Klasificiranim (tajnim) podacima, ali i osobnim podacima koji se nalaze u zbirkama državnog odvjetništva.

IZVJEŠĆA

1. Izvješća Hrvatskom saboru i Vladi Republike Hrvatske – članak 40. do 42.

Člankom 40. - određuje se da je Državno odvjetništvo Republike Hrvatske dužno najmanje jednom godišnje o tome podnositi izvješća Hrvatskom saboru i Vladi Republike Hrvatske. Stanje i kretanje kriminaliteta, novi pojavni oblici, zaštita imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, ažurnost i druga pitanja iz nadležnosti državnog odvjetništva od značaja su za državu. Sadržaj ovog izvješća i svrha podnošenja ovog izvješća različita od svrhe izrade internog godišnjeg izvješća kojeg po članku 41. stavak 2. ovoga Zakona, općinska državna odvjetništva podnose županijskom, a ovo državno odvjetništvo Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske. Izvješće čiji je cilj upoznati Hrvatski sabor i Vladu Republike Hrvatske sa stanjem i kretanjem kriminaliteta i stanjem zaštite imovine Republike Hrvatske, sadrži podatke o radu, pregled kretanja i strukture predmeta, pravnu problematiku te konačno ono po potrebi ukazuje na nedostatke u zakonima i prijedloge za unapređenje rada državnog odvjetništva.

2. Mjesečna i godišnja izvješća državnih odvjetništava

Člankom 41. - regulirana su pitanja redovnih mjesečnih izvješća i godišnjih izvješća koja nadležna državna odvjetništva dostavljaju višem državnom odvjetništvu. Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, na osnovu godišnjih izvješća u skladu s člankom 40. ovoga Zakona dostavlja izvješće Hrvatskom saboru i Vladi Republike Hrvatske. Članak 41. stavak 2. za razliku od članka 40. u kojem se propisuje sadržaj godišnjeg izvješća koje se podnosi Vladi RH i Hrvatskom saboru određuje sadržaj godišnjeg izvješća koje niža državna odvjetništva podnose višem državnom odvjetništvu. U stavku 3. se navodi obveza izvještavanja ministarstva nadležnog za pravosuđe o statističkim podacima o radu i osnovnim podacima o zaposlenima.

3. Posebna izvješća

Člankom 42. - određeno je da su Državna odvjetništva u predmetima od posebnog interesa dužna odmah posebnim izvješćima izvijestiti više državno odvjetništvo odnosno Državno odvjetništvo RH, a Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske dužan je izvijestiti ministra nadležnog za poslove pravosuđa u predmetima od općeg značaja kao i o kaznenim prijavama protiv sudaca Ustavnog suda, zastupnika u Hrvatskom saboru, članovima Vlade Republike Hrvatske, sudaca i državnih odvjetnika, u pogledu ovih potonjih upravo iz razloga, jer ministarstvo nadležno za pravosuđe obavlja poslove pravosudne uprave i ima određene ovlasti u tom pravcu. Na zahtjev ministra državni odvjetnik dužan je podnijeti izvješće o pojedinim vrstama kaznenih postupaka, a također na njegov zahtjev dužan je podnijeti i izvješće o pojedinim slučajevima.

SREDSTVA ZA RAD I IMOVINA DRŽAVNIH ODVJETNIŠTAVA **Sredstva za rad – članci 43. do 49.**

Članci 43. do 45. - propisuju odredbe o sredstvima za rad. Ove odredbe prenijete su iz dosadašnjeg Zakona o državnom odvjetništvu i odnose se na nužno potrebne materijalne uvjete za rad državnog odvjetništva. U članku 46. regulirano je pitanje sredstava za posebne namjere. To su sredstva za rad vježbenika, za stručno usavršavanje te posebno u točki 3. sredstva za namjenske troškove. To su posebno sredstva za obavljanje poslova prethodnoga kaznenog postupka (dežurstva i troškovi kaznenog postupka), predujmove u parničnom postupku i ostali poslovi u svezi s obavljanjem poslova državnog odvjetništva (plaćanje prijevoda itd.).

Članci 46. do 48. – određuje se što se smatra sredstvima za posebne namjene, da Republika Hrvatska osigurava posebna sredstva za tehničku opremu i radni prostor prema standardima za državna odvjetništva. Finacijsko i materijalno poslovanje obavlja se na način koji je propisan za tijela državne uprave, a na osiguranje sredstava za rad državnih odvjetništava primjenjuju se propisi koji se odnose na osiguranje sredstava za rad sudova.

Člankom 49. - uređuje se zaštita osoba, imovine i objekata državnih odvjetništava. Ona državna odvjetništva koja imaju svoje prostorije u zgradama u kojima su i sudovi, nemaju posebnih ovlasti u odnosu na pravosudnu policiju, jer brigu o zaštiti i osiguranju osoba, imovine i zgrada, tada na sebe preuzima predsjednik suda. Ove odredbe prvenstveno su unijete u zakon za ona državna odvjetništva koja imaju posebne prostorije i radi toga bilo je potrebno propisati ovlasti državnog odvjetnika.

Dio treći - OVLASTI, DUŽNOSTI I POSTUPANJE DRŽAVNIH ODVJETNIKA

Opće ovlasti - članci 50. do 56.

1. Pravna pomoć

Članak 50. - regulira pravo građana da državnom odvjetniku podnose prijave, podneske, izjave u stvarima iz djelokruga rada državnog odvjetništva radi poduzimanja radnji sukladno ovlastima. To su u pravilu prijave u kaznenim predmetima, ili pritužbe na rad, ali nije isključeno podnošenje podnesaka u svezi zaštite imovine Republike Hrvatske u kojim slučajevima će sada državno odvjetništvo moći poduzeti mjere za njezinu zaštitu ne samo u kaznenom postupku nego i u drugim postupcima.

Člankom 51. - uređuje se pitanje pružanja pravne pomoći između državnih odvjetništava međusobno i pružanje pravne pomoći od strane državnih tijela i pravnih osoba.

Člankom 52. - uređuje se pitanje pružanja pomoći između državnih odvjetništva i drugih tijela, odnosno, ovlasti državnog odvjetništva u odnosu na dobivanja na uvid sudskih spisa. Naime, zakonom je trebalo odrediti da su sudovi dužni dostaviti samo pravomoćno dovršene spise, jer kod spisa u tijeku bi takva obaveza suda mogla dovoditi do odgađanja postupka, pa je takova dužnost sudova isključena.

Člankom 53. – određuje se da nadležni državni odvjetnik u pojedinim predmetima može angažirati stručnjake i izvan pravnog područja da na njegovoj strani sudjeluju u postupku kao savjetnici i daju stručnu pomoć državnom odvjetništvu.

2. Obvezni napuci za rad - članci 54. do 55.

Članak 54. i 55. - stavak 1. uređuje pitanje tzv. obveznih naputaka za rad i postupanje kada je to potrebno radi jedinstvene primjene zakona. Naime, državni odvjetnik je ovlašten zamjeniku ili nižem državnom odvjetniku davati obvezne naputke za rad kada je to potrebno radi jedinstvene primjene zakona, ali mu može dati i uputu u pojedinačnom predmetu. To je i dosadašnje rješenje, jer je i do sada državni odvjetnik ima pravo dati nalog i uputu za rješavanje pojedinog predmeta, jer državni odvjetnik je odgovoran za rad državnog odvjetništva. Stavak 2. i 3. uređuje davanje u rad pojedinog predmeta dok je u članku 34. ovoga Zakona data je generalna ovlast Glavnom državnom odvjetniku Republike Hrvatske da može odlučiti da poslove zastupanja u određenoj vrsti građanskih i upravnih predmeta, dakle, ne kaznenih predmeta obavlja jedno državno odvjetništvo za područje više stvarno nadležnih sudova. Kako je nalog i uputa za rješavanje pojedinog predmeta uvijek osjetljivo pitanje to je člankom 54. i 55. propisana procedura davanja naputka, prava državnog odvjetnika ili zamjenika državnog odvjetnika kojima se naputak daje, kao i ovlasti višeg državnog odvjetnika. Odredbe ovih članaka su usuglašene s preporukom broj 10. Preporuka vijeća Europe Rec(2000)19.

Stavkom 2. članka 54. dana je ovlast državnom odvjetniku da može preuzeti obavljanje svih ili pojedinih poslova zamjenika istog državnog odvjetništva ili od nižeg državnog odvjetnika, kao i povjeriti mu zastupanje u pojedinačnom predmetu u zamjeniku državnog odvjetnika u istom ili drugom nižem državnom odvjetništvu. To je značajna ovlast državnog odvjetnika s kojom može u osjetljivim predmetima, ako ocijeni da je to potrebno da bi se predmet pravilno i kvalitetno radio izuzeti predmet te ga sam riješiti ili dati odvjetništvu ili određenom državnom odvjetniku ili zamjeniku za kojega smatra da ima potrebno stručno znanje i iskustvo za rješavanje tako složenog predmeta. državni odvjetnik tu ovlast primjenjuje rijetko u zaista posebnim slučajevima. Državni odvjetnik ima pravo dati obvezni naputak, ali zamjenik može odbiti postupanje po tom naputku ako smatra da naputak nije zakonit. U kojem slučaju (članak 55.) državni odvjetnik može pismeno ponoviti naputak i tada je zamjenik državnog odvjetnika odnosno niži državni odvjetnik dužan postupiti po naputku, naravno ako time ne čini kazneno djelo. Postoji izuzetak od pravila da se mora postupati po ponovljenom pisanom naputku. Na pisani i obrazloženi zahtjev kojeg je podnio niži državni odvjetnik ili zamjenik u tom odvjetništvu državni odvjetnik može, ali ne mora nižeg državnog odvjetnika ili zamjenika, osloboditi od daljnjeg postupanja u tom predmetu i predmet dati na rješavanje drugom zamjeniku ili drugom nižem državnom odvjetniku. Državni odvjetnik to može učiniti, ali ne mora, jer u slučaju kada bi on bio dužan to učiniti, to bi pravo moglo biti zlouporabljeno u pravcu da se tako izbjegava rad na posebno osjetljivim ili teškim predmetima. Na opisan način postiže se ravnoteža između zahtjeva vezanosti na naloge nadređenih u strogoj hijerarhijskoj organizaciji državnog odvjetništva i zahtjeva poštivanja zakonitosti i jedinstva pravnog poretka.

3. Nadzor nad radom

Članak 56. – propisuje da državni odvjetnik ima puno pravo nadzora nad nižim državnim odvjetništvima. Da bi se taj nadzor stalno ostvarivao stavkom 2. ovog članka propisano je da su županijska državna odvjetništva jednom u dvije godine dužna izvršiti nadzor nad radom općinskih državnih odvjetništava, sve radi jedinstvene primjene zakona, sprječavanja zlouporaba i nadzora nad radom nižih državnih odvjetništava. Državno odvjetništvo Republike Hrvatske dužno je najmanje jednom u dvije godine pregledati rad nižih državnih odvjetništava.

Ovlasti i dužnosti državnog odvjetnika u kaznenim postupcima

Prema Preporuci broj 24 Vijeća Europe (Preporuke Rec(2000)19) državni odvjetnici prilikom obavljanja svojih dužnosti moraju svoju funkciju vršiti na pravedan način, nezavisno i objektivno, poštivati, ali i tražiti da se poštuju ljudska prava kako je to navedeno Konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osobnih sloboda. Kako se novim Zakonom o kaznenom postupku nalažu nove dužnosti državnog odvjetnika u prethodnom postupku, među ostalim i vođenje istrage to je bilo nužno u Zakonu o državnom odvjetništvu urediti ovlasti i dužnosti državnog odvjetnika posebno njegove dužnosti u svezi Konvencije o zaštiti ljudskih prava i osobnih sloboda i nepristranosti u postupanju.

1. Odlučivanje o kaznenoj prijavi i priprema optužnice - članci 57. do 73.

Člancima 57. - 62. nadopunjuju se odredbe Kaznenog zakona koje se odnose na odlučivanje o kaznenoj prijavi i pripremi optužnice. Članci 57. - 62. odnose se na odlučivanje državnog odvjetnika o prijavi.

Članak 57. - ukazuje na ustavni i zakonski položaj državnog odvjetnika i njegove ovlasti u kaznenom postupku. Člankom se posebno ukazuje na samostalnost državnog odvjetnika prilikom odlučivanja o kaznenom progonu počinitelja kaznenih djela za koje se progona po službenoj dužnosti. Članak određuje kako je zabranjen svaki oblik utjecaja, a posebno svaki oblik prisile prema državnim odvjetnicima, kako bi državni odvjetnici mogli samostalno i nepristrano donositi odluke, a za čije donošenje su po zakonu ovlaštene i odgovorne za pravilnost donesenih odluka i učinkovitost kaznenog progona.

Članka 58. - stavkom 1. ukazuje se na potrebu dosljednog poštivanja načela legaliteta. Stavak 2. pojašnjava odnos državnog odvjetnika prema Vrhovnom sudu Republike Hrvatske kao najvišem pravosudnom tijelu. Stavkom 2. se određuje kako rješenje pravnog pitanja o postojanju obilježja kaznenog djela ili krivnja počinitelja koje je prihvaćeno na sjednici kaznenog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske obvezuje državnog odvjetnika pri odlučivanju o kaznenoj prijavi, osim ako državni odvjetnik smatra da je za njegovo rješenje potrebna odluka Europskog suda pravde o važenju ili o tumačenju propisa i mjera Europske unije. Ovim je riješeno jedno od pitanja koje je uvijek izazivalo teškoće u radu državnog odvjetništva, tj. da li rješenje nekog pravnog pitanja, kako je ono prihvaćeno na sjednici kaznenog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske obvezuje državno odvjetništvo. U stavku 3. uređeno je također jedno od pitanja koje predstavlja izuzetno veliku teškoću u radu državnog odvjetništva i dovodi do odugovlačenja u svezi odlučivanja o kaznenoj prijavi. Često odluka o tome da li ima kaznenog djela ili ne, ovisi od rješenja nekog drugog postupka, i državni odvjetnik u takvim slučajevima provjerava da li je stranka pokrenula postupak, da li će stranka pokrenuti postupak i te prijave često stoje do nastupanja relativne zastare za pokretanje kaznenog postupka. Na ovaj način državni odvjetnik daje određeni primjereni rok stranci, i ako ona ne pokrene takav postupak ovlaštene je odbaciti kaznenu prijavu.

Članak 59. - u stavku 1. poziva se na odredbe članka 206. Zakona o kaznenom postupku, te upućuje na odredbe Zakona o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, odnosno Zakona o provedbi Rimskog statuta što se tiče ovlasti Glavnog državnog odvjetnika za odbačaj kaznene prijave. U stavku 2. rješava se pitanje anonimnih prijava koje u suštini ne sadrže nikakve korisne obavijesti osim što se u njima tvrdi da je neka osoba počinila kazneno djelo, kao i potpuno neutemeljene (obijesne) kaznene prijave kojih ima dosta, jer državni odvjetnik od pojedinaca prima veliki broj kaznenih prijava. Državni odvjetnik može odbaciti sukladno članku 206. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku. Stavak 3. upućuje da se pobliže odredbe o postupanju državnog odvjetnika s prijavom, i pri tome se

misli na postupanje unutar državnog odvjetništva u pisarnici, zaduživanje s kaznenim prijavama i druga pitanja koja se uređuju Poslovníkom.

Člankom 60. - omogućuje se državnom odvjetniku da može odbaciti kaznenu prijavu u slučajevima kada sud može počinitelja osloboditi od kazne. Ova ovlast je izuzetno važna kod kaznenih djela npr. davanja mita, a slučajevima kada je sam počinitelj podnio kaznenu prijavu, i na temelju njegove kaznene prijave je utvrđeno da je službena ili odgovorna osoba korumpirana. U slučajevima kada sud može osloboditi okrivljenika od kazne državni odvjetnik može uz suglasnost suca istrage ili suca u postupku odustati od progona. U stavku 3. ovoga članka data je ovlast državnom odvjetniku da može pod uvjetima iz stavak 1. i 2. ovoga članka odustati od kaznenog progona za kazneno djelo protiv države Republike Hrvatske počinjeno u inozemstvu, kada je pred inozemnim sudom pokrenut kazneni postupak.

U slučajevima kada državni odvjetnik uvjetno odustaje od kaznenog progona daje rok prijavljenoj osobi u kojem je dužna izvršiti činidbu navedenu u zakonu (članak 522. Zakona o kaznenom postupku, članak 63. i 64. Zakona o sudovima za mladež). U nekim od tih slučajeva radi se o kaznenim djelima u kojima su rokovi zastare kratki. Ponekad prijavljena osoba ne ispuni činidbu u danom roku iako je pristala na njezino ispunjenje zbog kratkoće zastarnog roka državni odvjetnik odbacuje kaznenu prijavu zbog relativne zastare.

Članak 61. – određeno je da za vrijeme u kojem je državni odvjetnik uvjetno odustao od kaznenog progona ne teku rokovi zastare kaznenog progona.

Člankom 62. - dana je ovlast državnom odvjetniku da za kaznena djela s elementima nasilja između rođaka i drugih bliskih osoba za koje je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina može odbaciti kaznenu prijavu ako smatra da pokretanje kaznenog postupka ne bi bilo svrhovito s obzirom na narav kaznenog djela i okolnosti pod kojima je počinjeno, te svojstva počinitelja oštećenika i stupanj njihove povezanosti. Državni odvjetnik ne može odbaciti tu kaznenu prijavu samo na temelju svoje ocjene. On je dužan provesti ročište, na ročištu pokušati njihovo mirenje uz pomoć stručnih suradnika u državnom odvjetništvu i savjetnika nadležnog centra za socijalnu skrb, u nalogu za mirenje državni odvjetnik navodi rok u kojem se pokušaj mirenja mora provesti, odnosno u kojem ga ustanova mora izvijestiti u ishodu mirenja. Ovim člankom uvodi se medijacija u izuzetno važno i osjetljivo području obiteljskih odnosa. Sada u takvim slučajevima često kazneni postupak ne ostvaruje svrhu zbog koje je poduzet, veoma često tijekom postupka žrtva rani okrivljenika, radi se o obiteljskim odnosima i povezanosti. Okrivljenik koji je počinio kazneno djelo često nakon podnošenja kaznene prijave mijenja svoj odnos unutar obitelji i obitelj smatra kako bi njegovo kažnjavanje naštetilo prvenstveno njezinim interesima. Na ovaj način uz medijaciju državni odvjetnik može odbaciti kaznenu prijavu i time bi se postigla svrha vođenja postupka općenito.

Izvidi i dokazne radnje - članci 63. do 66.

U članku 63. - određuje se da će državni odvjetnik sam provesti izvide kada je to potrebno radi koncentracije radnji i mjera u prethodnom postupku, bržeg i uspješnijeg provođenja prethodnog postupka te učinkovitog razrješenja stvari. Ovim člankom se određuje temeljno pravilo u postupanju državnog odvjetnika, tj. kada sam provodi izvide, a kada ih povjerava policiji. U svezi vođenja teških i složenih izvida u kojima uz policiju sudjeluju i druga državna tijela često je nužno zajednički razmatrati rezultate provođenja izvida i dati naputke za daljnje postupanje. Stavkom 2. članka 63. dana je takva ovlast državnom

odvjetniku. Također se na takve sastanke njihov tijek odnosi i stavak 3. ovog članka. S obzirom na osjetljivost uhićenja okrivljenika, zakonske odredbe u svezi uhićenja, kao i ocjenu da li ispunjeni zakonski uvjeti za određivanje pritvora, odnosno istražnog zatvora važno je savjetovanje državnog odvjetnika i policije, odnosno zajedno razmatranje da li su ti uvjeti ispunjeni. Državni odvjetnik može naložiti policijskim službenicima prema stavku 6. koji provode složenije izvide teških kaznenih djela održavanje savjetodavnog sastanka prije dovršenja izvida, odnosno uhićenja okrivljenika. Iz same odredbe ovog članka vidljivo je da sastanak ima samo savjetodavni karakter, a policija sama odlučuje da li će tu osobu uhititi i privesti državnom odvjetništvu.

Člankom 64. - određuje kako i na koji način će državni odvjetnik određivati istražitelja u konkretnom kaznenom predmetu. kaznenih djela. Člankom 202. točka 19. ZKP-a određeno je da je istražitelj osoba koja je prema posebnom propisu donesenom na osnovi zakona ovlaštena provoditi dokazne i druge radnje. Jedno od pitanja koje se postavlja u svezi uloge istražitelja je pitanje osobe istražitelja, trebalo bi se raditi o najstručnijim osobama koje imaju potrebna nagnuća i stručno iskustvo. Članak 64. rješava to pitanje na način da državni odvjetnik na temelju lista istražitelja koju sačinjavaju pojedina tijela prvenstveno policija objavljuje godišnju listu istražitelja koju koristi u kaznenom postupku. To ne isključuje određivanje istražitelja ad hoc kada se za tim ukaže potreba.

Člankom 65. - uređuju se odnosi između istražitelja i državnog odvjetnika. Prije izdavanja naloga državni odvjetnik će uvijek kada je to moguće, a u pravilu će to biti uvijek osim slučajeva u kojima je potrebno žurno postupati (očevid, pretraga i sl.), pribaviti mišljenje čelnika organizacijske jedinice državnog tijela iz kojeg dolazi istražitelj radi provjere da li je ta osoba u mogućnosti preuzeti obveze istražitelja. Naime, poslovi istražitelja zahtijevaju pored ostalog i pravna znanja i veliku stručnosti i državni odvjetnici će nastojati kao istražitelje odrediti osobe koje dobro poznaju materiju koju istražuju. Kako takove osobe imaju značajne dužnosti i u svojim tijelima to će biti potrebno dogovarati se u takvim slučajevima. Istražitelj je dužan postupiti po nalogu državnog odvjetnika, a ako ne postupi državni odvjetnik će ili sam provesti istražnu radnju ili odrediti drugog istražitelja, te obavijestiti istražitelju nadređenu osobu o tome da istražitelj nije izvršio nalog. Nalog istražitelju se daje u pisanom obliku, u slučaju hitnosti nalog može biti dan usmeno i kasnije potvrđen.

Članak 66. - određuje kako se nalog istražitelju obzirom na sadržaj naloga kako je određen Zakonom o kaznenom postupku daje u pisanom obliku, ali cijeneći kako se pojedine dokazne radnje moraju obaviti žurno to se može dati i usmeno i naknadno potvrditi.

Rokovi za državnoodvjetničke radnje - članak 67. do 68.

Članak 67. - načelno određuje da je državni odvjetnik dužan bez odugovlačenja donositi odluke povodom kaznene prijave koja mu je dodijeljena u rad, ako u uobičajenom roku od 15 dana nije donio odluku ili poduzeo drugu radnju koju je trebao poduzeti zamjenik je dužan o tome izvijestiti državnog odvjetnika, a državni odvjetnik višeg državnog odvjetnika, koji će poduzeti potrebne mjere kako bi se u predmetu postupalo bez odgode. Ovu odredbu je bilo potrebno unijeti s obzirom na odredbu članka 217. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku, po kojoj državni odvjetnik u roku od tri mjeseca od dana upisa kaznene prijave u upisnik kaznenih prijava mora odlučiti o tome da li će dati nalog za provođenje istrage ili okrenuti kazneni postupak. Sve to traži uredno i savjesno obavljanje poslova od strane državnog odvjetnika.

Stavkom 3. ovoga članka određeno je postupanje državnog odvjetnika tijekom istrage u slučaju ako se istraga vodi protiv policijskog službenika ili drugog službenika koji je zadužen za otkrivanje i prijavljivanje kaznenih djela. kako se u takvom slučaju istražuje među ostalim i prekoračenje ovlasti to tu istfagu provodi državni odvjetnik sam.

Članka 68. - određuje rokove u skraćenom postupku. Članak 217. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku odnosi se na redovni postupak. Odredbe o skraćenom postupku ne daju rokove o odlučivanju državnog odvjetnika, pa kako u takvim slučajevima državni odvjetnik često mora provesti pojedine dokazne radnje, koje zahtijevaju ipak određeno vrijeme, to rok od trenutka upisa kaznene prijave u upisnik kaznenih prijava, do podizanja optužnice ili odustanka od progona iznosi šest mjeseci. Treba imati u vidu da je rok u redovnom postupku tri mjeseca od upisa kaznene prijave za odlučivanje da li dati nalog o provođenju istrage i odustati od progona. U ovom slučaju rok je šest mjeseci računajući vrijeme potrebno za provođenje dokaznih radnji, jer državni odvjetnik može podići optužnicu samo ako postoji osnovana sumnja da je prijavljena osoba počinila kazneno djelo. Stavak 5. i 6. ovoga članka rješava način postupanja državnog odvjetnika s kaznenim prijavama protiv nepoznatih počinitelja za kaznena djela za koja se provodi skraćeni postupak. Naime, u Zakonu o kaznenom postupku nije riješen način postupanja državnog odvjetnika s ovim kaznenim prijavama, jer se Zakonu o kaznenom postupku samo izričito navodi da se u redovnom postupku mora provesti istraga i ako je počinitelj nepoznat. U slučajevima u skladu s uobičajenom praksom državni odvjetnik provodi izvide, pa ako počinitelj nije otkriven stavlja spise u evidenciju i prema stavku 6. mora nakon protoka godine dana tražiti od policije obavijesti što je po toj prijavi počinjeno.

Posebnosti državnoodvjetničkih izvida i dokaznih radnji - članci 69. do 71.

Članak 69. - nalaže državnom odvjetniku da okrivljenika ispita u što je to moguće kraćem roku, kada je Zakonom o kaznenom postupku previđeno ispitivanje osumnjičenika prije okončanja istrage, odnosno prije podizanja optužnice. U istrazi će to ispitivanje u pravilu provesti državni odvjetnik, a prije podizanja optužnice u skraćenom postupku državni odvjetnik, a ako zbog hitnosti ili drugih opravdanih razloga to ne može napraviti povjerava ispitivanje nalogom istražitelju. Stavak 4. ovoga članka određuje postupanje državnog odvjetništva ako državno odvjetništvo nema odgovarajuće uređaje i stručnu osobu za audio vizualno ispitivanje okrivljenika.

Članak 70. - državni odvjetnik u pravilu vještačenje povjerava stručnoj ustanovi ili tijelu, a u drugim slučajevima nalogom određuje vještaka s popisa sudskih vještaka, a samo izuzetno sam određuje vještaka.

Člankom 71. - uređuje se način sudjelovanja državnoodvjetničkih savjetnika i stručnih suradnika u kaznenom postupku, jer članak 222. stavak 2. ZKP/08 dopušta sudjelovanje državnoodvjetničkih savjetnika i stručnih suradnika u provođenju istrage u složenim predmetima.

Okončanje odlučivanja o prijavi, državnoodvjetničkih izvida, odluka o podizanju optužnice - članci 72. do 73.

Članci 72. i 73. odnose se na dovršetak prethodnog postupka i podizanje optužnice. Zamjenik državnog odvjetnika u slučajevima kada se kaznena prijava odbacuje iz razloga svrhovitosti dužan je prije donošenja odluke obavijestiti državnog odvjetnika, također i u

slučaju donošenja presude na temelju sporazuma stranaka zamjenik državnog odvjetnika mora prije potpisivanja sporazuma obavijestiti državnog odvjetnika. Ova odredba je potrebna radi ujednačavanja postupanja, jer je državni odvjetnik taj koji u konačnici treba odučiti o načinu postupanja državnog odvjetništva. Stavak 3. članka 72. navodi da viši (županijski ili Glavni državni odvjetnik) daje suglasnost. Člankom 73. određuje se da su državni odvjetnici dužni voditi popis dokaza, uređuje se način otkrivanja dokaza i dužnost državnog odvjetnika u svezi predočavanja dokaza obrani.

2. Sporazumijevanje o uvjetima priznavanje krivnje i sankciji - članci 74. do 76.

Članci 74. do 76. - odnose se na sporazumijevanje u uvjetima priznavanja krivnje i sankcije. Članak 74. upućuje državne odvjetnika kada treba ići na sporazumijevanje i uređuje način odlučivanja državnog odvjetnika. Ocjena o potrebi sporazumijevanja mora biti obrazložena. U stavku 3. članka 74. obvezuju se državni odvjetnici da u svakom slučaju potpuno priznanje okrivljenika, kojeg je dao u kratkom roku nakon počinjenja kaznenog djela, moraju uzeti u obzir kao olakotnu okolnost. Cilj ove odredbe je honoriranje priznanja koje u svakom slučaju dovodi do skraćivanja postupka. Stavak 4. izričito navodi kako se sporazumom ne mogu mijenjati učinci zakonskih odredbi o oduzimanju imovinske koristi stečene kaznenim djelom, jer prema članku 82. Kaznenog zakona nitko ne može zadržati imovinsku koristi stečenu kaznenim djelom.

Članak 75. - određuje način na koji Glavni državni odvjetnik daje naputke za sporazumijevanje o sankciji, i sadržaj tih naputaka koji su izuzetno važni kako bi se sporazumijevanje o sankciji čim više primjenjivalo, odnosno primjenjivalo u bilo kojem državnom odvjetništvu na jednak način. Imajući u vidu nove odredbe Zakona o kaznenom postupku bez hrabrije primjene odredbi Zakona o kaznenom postupku koje se odnose na sporazumijevanje o sankciji neće moći obaviti sve poslove koje treba obaviti u kaznenom postupku s postojećim brojem dužnosnika. Državno odvjetništvo smatra kao se u cijelom nizu kaznenih postupaka kroz sporazumijevanje o sankciji može ostvariti svrha kažnjavanja. Tome bi trebale pomoći upute Glavnog državnog odvjetnika kako i na koji način će se državni odvjetnici sporazumijevati o sankciji.

Članak 76. - odnosi se povlačenje optužnice koja nije potvrđena. Naime, odredba članka 365. Zakona o kaznenom postupku omogućuje povlačenje optužnice koja je upućena optužnom vijeću a koja nije potvrđena. U ovom članku je određeno da takva odluka mora biti obrazložena, posebno mogućnosti žrtve i oštećenika razmatranja opravdanosti odluke državnog odvjetnika.

3. Postupanje državnog odvjetnika u primjeni mjera postupovne prisile - članci 77. do 81.

Članak 77. - odnosi se na određivanje pritvora od strane državnog odvjetnika, u pravilu zamjenik državnog odvjetnika treba imati suglasnost državnog odvjetnika za određivanje pritvora. Pritvor ne bi smio biti prepušten ocjeni samog zamjenika, o pritvoru treba odlučiti državno odvjetništvo, jer se radi o oduzimanju slobode određenoj osobi.

Članak 78. - uređuje pozivanje od strane državnog odvjetnika u svrhu prikupljanja potrebnih obavijesti. Stavak 2. rješava nejasnoće iz Zakona o kaznenom postupku kada i u kojem slučaju državni odvjetnik može izdati dovedbeni nalog. On to može učiniti samo ako se osumnjičenik koji je bio upozoren da može biti prisilno doveden ne odazove pozivu, ili iz

okolnosti očigledno proizlazi kako odbija primitka poziva. Na ovaj način će se izdavanje dovedbenog naloga od strane državnog odvjetnika sveti na najmanju moguću mjeru.

Članak 79. - ukazuje na važnost utvrđivanja zakonskih pretpostavki za određivanje pretrage. Državni odvjetnik u svakom slučaju mora cijeliti da li je pretraga u određenom slučaju opravdana, postoje li uvjeti za pretragu, jer se ne bi smjelo dogoditi da se od suda traži izdavanje naloga za pretragu u slučajevima kada državni odvjetnik nema barem osnovna saznanja o tome da se počinitelj kaznenog djela, predmeti ili tragovi važni za kazneni postupak nalaze u određenom prostoru kod određene osobe ili na njezinom tijelu. Kada nalog o pretrazi s obzirom u zakonom određenim slučajevima izdaje državni odvjetnik, a van redovnog radnog vremena ili dežurni zamjenik dužan je kad god je to moguće prije izdavanja naloga obavijestiti državnog odvjetnika.

Članak 80. - određuje što je državni odvjetnik dužan provjeriti prije nego što će zahtijevati izdavanje naloga za posebne dokazne radnje. Izdavanje naloga za provođenje posebnih dokaznih radnji, te zahtjev za provođenje posebnih dokaznih radnji državni odvjetnik će podnijeti samo ako je od policije prikupio potrebne obavijesti na temelju kojih može ocijeniti kako se dokazivanje kaznenog djela ne bi moglo provesti na drugi način, odnosno kako bi njihovo provođenje bilo vezano uz nerazumne teškoće. Posebne dokazne radnje izuzetno duboko zadiru u temeljna prava i slobode ne samo okrivljenika već veoma često i njemu bliskih osoba i državni odvjetnik mora prije traženja naloga od suda provjeriti da li je izdavanje takvog naloga opravdano. U onim slučajevima kada državni odvjetnik može na 24 sata izdati nalog za provođenje posebnih dokaznih radnji dežurni zamjenik takav nalog može izdati samo uz suglasnost državnog odvjetnika. U pravilu takav nalog izdaje samo državni odvjetnik.

Članak 81. - rješava pitanje koje nije jasno riješeno u Zakonu u kaznenom postupku, tj. pitanje predlaganja izdavanja privremenih mjera osiguranja za oduzimanje imovinske koristi prije nego što je kazneni postupak započeo. Imajući u vidu kako državni odvjetnik u određenim slučajevima provodi istragu, kako provodi dokazne radnje, nužno je dati ovlast državnom odvjetniku da i prije početka kaznenog postupka može predložiti izdavanje privremenih mjera osiguranja za izdavanje imovinske koristi. Sud će odlučiti da li će te mjere i izdati.

4. Postupanje državnog odvjetnika pri podizanju i zastupanju optužnice pred nadležnim sudom - članak 82.

Članak 82. uređuje postupanje državnog odvjetnika pri podizanju i zastupanju optužnice pred nadležnim sudom. Državni odvjetnik je u skladu s ovim Zakonom, ali i preporukom vijeća Europe Rec(2000)19 dužan poduzimati mjere i radnje kojima se pridonosi bržem okončanju kaznenog postupka. Državni odvjetnik mora uvijek cijeliti da li postoje mogućnosti sporazumijevanja posebno u slučajevima kada je okrivljenik dao izjavu kako se osjeća po svim ili nekim točkama optužbe.

5. Postupanje državnog odvjetnika po pravnim lijekovima - članci 83. do 84.

Članci 83. i 84. - uređuju rad Kaznenog odjela Državnog odvjetništva Republike Hrvatske u svezi podizanja zahtjeva za zaštitu zakonitosti.

Članak 83. - upućuje sve državne odvjetnike kako su dužni u slučajevima kada ocijene da je pravomoćnom sudskom odlukom u kaznenom ili prekršajnom postupku povrijeđen zakon ili je sudska odluka donesena u postupku na način koji predstavlja kršenje temeljnih ljudskih prava zajamčenih Ustavom, zakonom ili međunarodnim pravom pribaviti spis u kojem je takva odluka donesena i dostaviti ga uz obrazloženo mišljenje Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

Članak 84. - u skladu sa Zakonom o kaznenom postupku u stavku 1. određuje da odluku o podizanju zahtjeva za zaštitu zakonitosti donosi Glavni državni odvjetnik, ali nakon pribavljenog mišljenja sjednice Kaznenog odjela Državnog odvjetništva Republike Hrvatske. Ovim člankom želi se ojačati položaj, ali i odgovornost zamjenika u Kaznenom odjelu Državnog odvjetništva Republike Hrvatske za praćenje zakonitosti, posebno u slučajevima kada se sudskom odlukom krše temeljena prava i slobode. Sjednica Kaznenog odjela daje mišljenje o osnovanosti prijedloga za podizanje zahtjeva za zaštitu zakonitosti većinom glasova prisutnih zamjenika. Ako Glavni državni odvjetnik ne prihvaća mišljenje sjednice sa svojim razlozima dužan je upoznati zamjenike na sjednici Kaznenog odjela.

6. Postupanje državnog odvjetnika u skraćenom postupku - članci 85. do 86.

Članci 85. i 86. - odnose se na postupanje državnog odvjetnika u skraćenom postupku. U skraćenom postupku državni odvjetnik posebno cijeni da li su ispunjeni uvjeti za primjenu načela svrhovitosti kaznenog progona, te postojanje činjenica i podataka koji ukazuju kako bi se i bez vođenja postupka moglo utjecati na počinitelja da ubuduće ne čini kaznena djela.

Članak 86. je instruktivan i odnosi se na ocjenu državnog odvjetnika o predlaganju vrste i mjere kaznenopravne sankcije, pri čemu državni odvjetnik uzima u obzir naputke Glavnog državnog odvjetnika, ali i posebno cijeni odnos okrivljenika prema počinjenom kaznenom djelu.

Ovlasti i dužnosti državnih odvjetništava u građanskim, upravnim i drugim postupcima

1. Zastupanje temeljem punomoći i davanje mišljenja - članci 87. do 88.

Članak 87. - određuje kako osim poslova koje obavljaju na temelju zakona državna odvjetništva zastupaju na temelju posebne punomoći u građanskim i upravnim predmetima pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske. Za to postoji puno opravdanje jer državno odvjetništvo prema Ustavu i zakonu štiti imovinu Republike Hrvatske i zastupajući ove pravne osobe ono može imovinske interese države neposredno štiti. Stavak 2. i 3. određuju kada je državno odvjetništvo dužno u građanskim i upravnim stvarima davati mišljenja. Odredbom stavka 4. ovoga članka želi se unaprijediti i olakšati rad državnog odvjetništva. Pojedina državna tijela imaju dobre pravne i druge službe koje vode evidencije o imovini kojom upravlja to državno tijelo. Međutim, prilikom traženja mišljenja od državnog odvjetništva dostavlja se samo zahtjev za traženje mišljenja i državno odvjetništvo mora trošiti svoje resurse da bi pribavilo podatke koje već to državno tijelo ima. Također sa ciljem da se ubrza sklapanje pravnih poslova ograničen je rok u kojem Državno odvjetništvo Republike Hrvatske može intervenirati svojim mišljenjem u svezi određenog pravnog posla. Ako mišljenje ne bude dano u roku od 30 dana smatrat će se da je to mišljenje pozitivno i pravna osoba može sklopiti taj postao.

Članak 88. - uređuje odnos između državnih odvjetništava i ministarstava i drugih

državnih tijela Republike Hrvatske koja državno odvjetništvo zastupa temeljem zakona. U ovom članku propisano da se državno odvjetništvo može odreći tužbenog zahtjeva, priznati zahtjev protivne strana, zaključiti nagodbu, odustati od pravnog lijeka ili u izvanparničnom postupku donijeti odluku koja ima značaj odricanja prava, bez obzira da li se radi o parničnom, izvanparničnom, upravnom ili nekom drugom postupku. S obzirom da je državno odvjetništvo samostalno pravosudno tijelo, to je u stavku 2. ovog članka određeno da Vlada RH može dati svoje mišljenje u slučajevima ako treba odustati od tužbenog zahtjeva ili priznati zahtjev odnosno sklopiti nagodbu, to kao i dosadašnji izričaj „uputa“ ne veže državno odvjetništvo, ali u praksi državno odvjetništvo u ovakvim slučajevima uvažava mišljenje Vlade osim ukoliko bi time bio povrijeđen zakon to je obzirom da stav Vlade nije obvezujući boji izričaj „mišljenje“.

2. Zastupanje u imovinskim sporovima pred inozemnim sudovima

Članak 89. - uređuje zastupanje Republike Hrvatske u imovinskim sporovima pred inozemnim sudovima, ustanovama i drugim tijelima. Republiku Hrvatsku u tim sporovima u pravilu zastupa Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, međutim, ako probitak postupka to zahtjeva (komplicirani pravni postupci pred specijaliziranim vanjskim tijelima i dr.) ili ako prema mjerodavnom pravu države u kojoj se vodi spor Državno odvjetništvo Republike Hrvatske kao strano državno tijelo ne može zastupati Republiku Hrvatsku Glavni državni odvjetnik može uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske ovlastiti odgovarajućeg stranog stručnjaka da zastupa Republiku Hrvatsku u tom sporu. Stavkom 3. članka 89 dana je mogućnost Vladi Republike Hrvatske da ju u postupcima koji se vode pred međunarodnim ili stranim sudovima ili drugim tijelima zastupa odgovarajući hrvatski ili strani stručnjak i da uz njega sudjeluje ili ne sudjeluje državni odvjetnik. To je u skladu s ustavnim ovlastima Vlade Republike Hrvatske koja je odgovorna za imovinu Republike Hrvatske i mora joj se dati ovlast da u ovakvim sporovima, koji mogu biti velike vrijednosti sama ocjenjuje da li će izuzetno angažirati druge pravne stručnjake u takvom sporu.

3. Dostava i troškovi postupka - članci 90. do 91.

Članak 90. – ovim člankom propisuje se da se odluke sudova i upravnih tijela kao i druga pismena moraju dostaviti nadležnom državnom odvjetništvu, a dostava koja nije dostavljena nadležnom državnom odvjetništvu, ne proizvodi pravne učinke. Ovo se propisuje prvenstveno prvenstveno zbog kratkih prekluzivnih rokova u građanskim i upravnim stvarima i zbog okolnosti da sudovi često pismena dostavljaju nenadležnim državnim odvjetništvima, dakle onima koji nisu nadležni do sada je zbog propuštanja rokova dolazilo u pojedinim slučajevima do štete za Republiku Hrvatsku. Naime, dok je nadležno državno odvjetništvo dobilo takav podnesak prošli su rokovi za žalbu odnosno za prigovor. Sada je to ispravljeno i sve dok nadležno državno odvjetništvo ne dobije takav podnesak on ne proizvodi pravne učinke.

Odredbe stavka 3. i 4. odnose se na dostavu u svezi primjene članka 186. Zakona o parničnom postupku. Odredbom članka 186.a Zakona o parničnom postupku propisana je obveza Republike Hrvatske da prije podizanja tužbe protiv neke osobe u Republici Hrvatskoj mora toj osobi uputiti zahtjev za mirno rješenje spora. Ovaj zahtjev je procesna pretpostavka i ako nije dostavljen osobi protiv koje se podiže tužba sud će tužbu odbaciti. S obzirom da Zakon o parničnom postupku nije propisao način dostave za Državno odvjetništvo nužno je ovim zakonom propisati način dostave kako bi se u sudskom postupku moglo dokazati da je dostava stvarno izvršena. U protivnom bi se mogla dovesti u pitanje zaštita imovinskih interesa Republike Hrvatske.

Članak 91. - uređuje pitanje troškova zastupanja pred sudovima i drugim tijelima u građanskom i upravnom postupku. U sporovima u kojima zastupa Republiku Hrvatsku državno odvjetništvo ima pravo na naknadu troškova zastupanja na teret protivne stranke ako je dobilo spor, i ta sredstva su prihod državnog proračuna. Kada zastupa po punomoći tada su pravne osobe dužne za zastupanje plaćati naknadu sukladno propisima o nagradama i naknadama troškova za rad odvjetnika.

Dio četvrti - DRŽAVNOODVJETNIČKI DUŽNOSNICI, SLUŽBENICI I NAMJEŠTENICI

Državni odvjetnici i njihovi zamjenici

1. Imenovanje i razrješenje državnih odvjetnika - članci 92. do 106.

Članak 92. - ovim člankom se propisuje da se na mjesto Glavnog državnog odvjetnika može imenovati osoba koja ispunjava uvjete za imenovanje na mjesto zamjenika Glavnog državnog odvjetnika. Ti uvjeti su propisani u članku 110. stavak 3. ovoga Zakona..

Članak 93. - Glavni državni odvjetnik u skladu s Ustavom imenuje se na vrijeme od 4 godine, a imenuje ga Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske uz prethodno mišljenje Odbora za pravosuđe Hrvatskog sabora. Ako Glavni državni odvjetnik bude razriješen bilo na vlastiti zahtjev ili odlukom Hrvatskog sabora, odnosno ako ne bude ponovno imenovan on nastavlja raditi kao zamjenik. Naravno, u tom slučaju i na njega se primjenjuje odredba članka 104. ovoga Zakona po kojoj Glavni državni odvjetnik može u odnosu na bivšeg Glavnog državnog odvjetnika sada zamjenika pokrenuti stegovni postupak i tražiti njegova razrješenje ako su povrede radi kojih je razriješen bile takove da više ne može obavljati državnoodvjetničku dužnost.

Članak 94. - stavak 1. određuje uvjete za imenovanje županijskog državnog odvjetnika. Za županijskog državnog odvjetnika može biti imenovan zamjenik županijskog državnog odvjetnika ili zamjenik višeg državnog odvjetništva odnosno Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, koji je najmanje 5 godina obavljao državnoodvjetničku dužnost, dakle osoba koja ima određeno iskustvo u državnoodvjetničkim poslovima. Za općinskog državnog odvjetnika može biti imenovan zamjenik općinskog državnog odvjetnika u tom državnom odvjetništvu ili drugom državnom odvjetništvu (općinskom ili višem državnom odvjetništvu), također se imenuje na vrijeme od 4 godine i ponovno može biti imenovan. Kako imamo veći broj malih državnih odvjetništava u kojima radi samo državni odvjetnik i eventualno jedan zamjenik, za općinskog državnog odvjetnika ne predviđaju se nikakvi dodatni uvjeti, jer i ovako postoje teškoće u imenovanju. Prije imenovanja Glavni državni odvjetnik pribavlja mišljenje nadležnog kolegija, koje je savjetodavno, te mišljenje ministra nadležnog za poslove pravosuđa i provodi sigurnosne provjere. Ako kandidati ne pristaju na sigurnosne provjere one se ne mogu tražiti. No, međutim, to nije zapreka za imenovanje tog kandidata. Državno odvjetništvo ima dosta teškoća u popunjavanju rukovodnih mjesta. Uobičajeno je i često je to logičan slijed da općinski državni odvjetnici koji su stekli iskustva u rukovođenju državnim odvjetnicima prelaze u županijska državna odvjetništva na mjesta županijskih državnih odvjetnika. Članak 94. stavak 2. ovoga Zakona određuje da se općinski državni odvjetnik koji ispunjava uvjete za imenovanje za zamjenika županijskog državnog odvjetnika može imenovati na mjesto županijskog državnog odvjetnika bez da je prije toga imenovan na mjesto zamjenika.

Člankom 95. - određeno je da postupak za imenovanje Glavnog državnog odvjetnika pokreće Vlada Republike Hrvatske, a stavkom 2. određeno je da postupak za imenovanje županijskog odnosno općinskog državnog odvjetnika pokreće Glavni državni odvjetnik najkasnije 3 mjeseca prije isteka mandata državnog odvjetnika, odnosno najkasnije 30 dana nakon prestanka dužnosti državnog odvjetnika iz drugih zakonom određenih razloga.

Članci 96., 97. i 98. - uređuju postupak imenovanja županijskog odnosno općinskog državnog odvjetnika. Slobodno mjesto oglašava Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske. Glavni državni odvjetnik tijekom postupka imenovanja traži provođenje sigurnosnih provjera za one kandidate koji su dali pristanak. Ovakva sigurnosna provjera je nužna, jer državni odvjetnik odlučuje u predmetima u kojima dolazi u dodir s masom tajnih podataka i s obzirom na njegove ovlasti smatramo da sigurnosna provjera koja se provodi po posebnim propisima, a koja nije nikakva politička provjera, treba biti moguća. Dosadašnje iskustvo u imenovanju zamjenika državnih odvjetnika, posebno u slučajevima kada se imenuju osobe o kojima ne postoji dovoljno saznanja pokazuju kako je pojedinim slučajevima došlo do imenovanja osoba koje s obzirom na svoj dosadašnji rad, okruženje u kojem su se kretali i druge okolnosti predstavljaju sigurnosni rizik za državno odvjetništvo.

Člankom 97. predviđeno je da o kandidatima glavni državni odvjetnik pribavlja mišljenje od ministra nadležnog za poslove pravosuđa, te za županijskog državnog odvjetnika mišljenje kolegija državnog odvjetništva Republike Hrvatske, a za općinskog državnog odvjetnika pribavlja mišljenje od županijskog državnog odvjetnika i njegovog kolegija. Članak 97. stavak 4. ovoga Zakona određuje kako državni odvjetnik mora pozvati kandidate na razgovor prije imenovanja. Često se događalo da se o kandidatima odlučuje na temelju pisane prijave i dokumenata koje je sam kandidat priložio. Sigurnosne provjere i razgovor s kandidatima smanjuje rizike prilikom imenovanja. Stavak 8. ovog članka uređuje da, ako se na oglas ne javi niti jedan kandidat ili ako niti jedan kandidat ne dobije pozitivno mišljenje ministra nadležnog za poslove pravosuđa ili Glavni državni odvjetnik ne imenuje državnog odvjetnika da se postupak imenovanja ponavlja i u slučaju ponavljanja postupka Glavni državni odvjetnik između kandidata koji su dobili pozitivno mišljenje mora imenovati glavnog državnog odvjetnika. Člankom 98. propisano je da je Glavni državni odvjetnik dužan obavijestiti sve kandidate o svojoj odluci u roku od 15 dana od objavljivanja imenovanja.

Članak 99. - propisuje razloge za prestanak dužnosti državnog odvjetnika. To je smrću, kada navrší 70 godina života, stupanjem na drugu dužnost u državnom odvjetništvu i razrješenje. Naravno, dužnost državnog odvjetniku prestaje i protekom mandata od 4 godine, ako ne bude ponovno imenovan na tu dužnost. Stavkom 2. ovoga Zakona određuje se tko donosi odluku o prestanku dužnosti Glavnog državnog odvjetnika. Rješenje o prestanku dužnosti županijskog i općinskog državnog odvjetnika po stavku 1. točka 4., te odluku kojom se utvrđuje nastupanje okolnosti temeljem stavka 1. točka 1. do 3. ovoga članka, donosi Glavni državni odvjetnik.

Članak 100. - određuje uvjete za razrješenje glavnog državnog odvjetnika, županijskog i općinskog državnog odvjetnika. Ti uvjeti su nabrojani kako bi se isključile moguće zlouporabe, s jedne strane, a s druge strane potrebno je odrediti uvjete za razrješenje.

Članak 101. - prijedlog za razrješenje Glavnog državnog odvjetnika može podnijeti Vlada Republike Hrvatske. Vlada RH će to učiniti u slučajevima ako ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa u obavljanju pravosudne uprave uoči neki od razloga navedenih u čl. 100. ili u drugim slučajevima kada se utvrdi da su se stekli uvjeti za razrješenje.

Članak 102. - uređuje postupak razrješenja, i to u stavku 1. ako je pregledom utvrđeno da je rad državnog odvjetništva loš i da državni odvjetnik ne obavlja svoju dužnost, a u stavku 2. ovoga članka u slučaju ako postoje uvjeti za razrješenje iz članka 55. točka 1.do 5. ovoga Zakona za koje se saznalo mimo pregleda državnog odvjetništva.

Članak 103. - Glavni državni odvjetnik mora prije donošenja odluke zatražiti mišljenje Kolegija Državnog odvjetništva Republike Hrvatske. Prema članku 103. stavak 3. ta odluka mora biti u pisanom obliku i obrazložena.

Člankom 104. - propisuje se da razriješeni državni odvjetnik nastavlja s radom kao zamjenik državnog odvjetnika u državnom odvjetništvu u kojem je bio imenovan za zamjenika. Međutim, stavkom 2. ovoga članka daje se pravo Glavnom državnom odvjetniku, ne samo za općinske i županijske državne odvjetnike, već i za bivšeg Glavnog državnog odvjetnika koji nastavlja s radom nakon razrješenja kao zamjenik ako ocijeni da bivši državni odvjetnik počinio stegovno djelo koje za sobom povlači razrješenje pokretanja stegovnog postupka. Naime, stegovni postupak se vodi samo protiv zamjenika a ne i protiv državnog odvjetnika koji se razrješuje u slučaju ako njegov rad i ponašanje nisu u skladu s zakonom.

Članak 105. - uređuje postupak razrješenja državnog odvjetnika zbog trajnog gubitka sposobnosti za obavljanje državnoodvjetničke dužnosti na isti način kako je to u članku 176. stavak 3. ovoga Zakona uređeno za zamjenike.

Članak 106. – ako iz bilo kojeg razloga županijski odnosno općinski državni odvjetnik prestane obnašati svoju dužnost prije isteka mandata, Glavni državni odvjetnik ovlastit će zamjenika državnog odvjetnika istog ili drugog državnog odvjetništva da obavlja poslove državnog odvjetnika do imenovanja novog državnog odvjetnika.

2. Imenovanje zamjenika državnih odvjetnika - članci 107. do 113.

Člankom 107. - određeno je da je ministar nadležan za poslove pravosuđa ovlašten na prijedlog Glavnog državnog odvjetnika sukladno okvirnim mjerilima za rad državnog odvjetništva odrediti potreban broj zamjenika u određenom državnom odvjetništvu.

Člankom 108. - stavak 1. ovoga Zakona o državnom odvjetništvu određeno je da se prilikom prvog stupanja na državnoodvjetničku dužnost zamjenici državnog odvjetnika imenuju na vrijeme od pet godina. Stavkom 2. ovoga članka propisano je da tek nakon ponovnog imenovanja zamjenik državnog odvjetnika obavlja svoju dužnost stalno. Stavkom 3. ovoga članka određeno je pravo zamjenika koji nakon pet godina nije imenovan ponovo na dužnost na isplatu naknade za vrijeme od 6 mjeseci, odnosno dok ne započne raditi na drugom mjestu. Zamjeniku državnog odvjetnika koji nije ponovno imenovan prestaje državnoodvjetnička dužnost po sili zakona.

Članak 109. - određuje opće uvjete za imenovanje zamjenika državnog odvjetnika i to da je hrvatski državljanin, da ima završen pravni fakultet, položen pravosudni ispit i da ispunjava uvjete iz članka 110. ovoga Zakona. Uvjeti za imenovanje zamjenika općinskog državnog odvjetnika, županijskog državnog odvjetnika i zamjenika Glavnog državnog odvjetnika propisani su u članku 110. ovoga Zakona i to tako da kandidat za zamjenika općinskog državnog odvjetnika nakon 1. siječnja 2014. godine mora uz opće uvjete propisane ovim člankom imati i završenu Državnu školu za pravosudne dužnosnike, dok za zamjenika

županijskog državnog odvjetnika i zamjenika Glavnog državnog odvjetnika mogu se imenovati samo pravosudni dužnosnici sa odgovarajućim stažem u pravosuđu, te nisu dužni ni nakon 1. siječnja 2014. godine, od kada će se primjenjivati odredba članka 110. ovoga Zakona, imati završenu Državnu školu za pravosudne dužnosnike.

Članak 110. – u stavku 1. ovoga članka propisuju se uvjeti za imenovanje zamjenika u općinskom državnom odvjetništvu. Novina je da kandidat mora imati završenu Državnu školu za pravosudne dužnosnike. U stavku 2. ovoga članka propisani su uvjeti za imenovanje zamjenika u županijskom državnom odvjetništvu, a stavkom 3. ovoga članka određeni su uvjeti za imenovanje zamjenika u Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske. Odredbom stavka 2. članka 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina („Narodne novine“ br. 151/02) propisano je da se pripadnicima nacionalnih manjina osigurava zastupljenost u pravosudnim tijelima sukladno odredbama posebnog zakona, vodeći računa o sudjelovanju pripadnika nacionalnih manjina sukladno navedenom, kako bi se navedena odredba Ustavnog zakona mogla primijeniti i prilikom imenovanja zamjenika državnih odvjetnika, bilo ju je potrebno ugraditi u zakon.

Članak 111. - određuje kako Državnoodvjetničko vijeće uz opće i posebne uvjete kandidata za imenovanje u više državno odvjetništvo mora posebno uvažavati radne ocjene kandidata. Ovaj članak ističe važnost ocjene za napredovanje u državnom odvjetništvu. Stavkom 2. ovoga članka se izrekom navodi da uz jednake uvjete prednost ima kandidat koji je u zadnja dva ocjenjivanja bio bolje ocijenjen.

Prestanak dužnosti zamjenika državnih odvjetnika - članci 112. do 113.

Člankom 112. - propisani su uvjeti za prestanak dužnosti zamjenika državnog odvjetnika. To je smrt, navršениh 70 godina života i razrješenje. Dužnost prestaje i zamjeniku državnog odvjetnika koji nije ponovno imenovan prestaje državnoodvjetnička dužnost po sili zakona. Ovim člankom određuje se tko u pojedinom slučaju donosi odluku da je dužnost prestala.

Članak 113. - određuje kada će se zamjenik državnog odvjetnika razriješiti dužnosti. Zamjenik državnog odvjetnika razrješava se dužnosti na vlastiti zahtjev, zbog trajnog gubitka sposobnosti za obavljanje dužnosti, zbog osude za kazneno djelo koje ga čini nedostojnim, ako dva puta uzastopce bude ocijenjen nezadovoljavajuće (članak 132. stavak 1. točka 1. ovoga Zakona) i izricanjem odluke o stegovnoj kazni i razrješenju. Dakle, ovim člankom propisani su zakonski uvjeti kada zamjenik državnog odvjetnika može biti razriješen i van toga razrješenje nije moguće. Zamjenik državnog odvjetnika razrješava se dužnosti pravomoćnošću izrečene odluke.

3. Dužnosti i prava državnih odvjetnika i njihovih zamjenika - članci 114. do 128.

Članak 114. - propisuje stalnost funkcije, državni odvjetnik obavlja dužnost u državnom odvjetništvu u kojem je imenovan. Izuzetak je upućivanje na rad (članak 124. stavak 1. Zakona).

Članak 115. i 116. - određuje da se poslovi u državnom odvjetništvu raspoređuju na početku svake kalendarske godine vodeći računa o vrstama predmeta i radnom opterećenju. Dodjela predmeta u rad uređena je Poslovníkom državnog odvjetništva. Nepristrana dodjela

predmeta u rad je u skladu s Preporukom Vijeća Europe Rec(2000)19. Prilikom rasporeda poslova državni odvjetnik pribavlja mišljenje kolegija državnog odvjetništva. Stavkom 5. članka 115. ovoga Zakona određena je iznimka od ovog pravila tj. da ministar nadležan za poslove pravosuđa može uz prethodno pribavljeno mišljenje glavnog državnog odvjetnika tražiti da se pojedinoj vrsti predmeta daje prvenstvo u rješavanju. U tom slučaju državni odvjetnik mora odmah rasporediti takve predmete odgovarajućem zamjeniku u rad.

Kako je Preporuka Vijeća Europe Rec(2000)19 obvezujuća to se u **članku 116.** određuje kada se iznimno predmet dodijeljen zamjeniku u rad može oduzeti i dati u rad drugom zamjeniku. Predmet se može oduzeti kada u tom predmetu zamjenik državnog odvjetnika može biti izuzet, kad ne može pravodobno poduzimati radnje u postupku zbog dulje spriječenosti ili kad to zahtijevaju posebni razlozi. Propisivanjem razloga se želi spriječiti arbitrarnost u postupanju i unatoč velikim ovlastima državnog odvjetnika ipak ograničiti njegova prava u ovom dijelu.

Članci 117. do.122. – propisuju dužnosti državnog odvjetnika u pogledu ponašanja izvan službe. Državni odvjetnik se ne smije koristiti svojom položajem, a stavkom 2. i 3. članka 120. ovoga Zakona određeno se navodi da državni odvjetnik ne može biti član upravnog ili nadzornog odbora, obavljati sudačku, odvjetničku ili javnobilježničku službu, a također ne može obavljati niti drugu službu ili posao koji bi mogli utjecati na njegovu samostalnost. Državni odvjetnik ili zamjenik državnog odvjetnika prema stavku 4. ovog članka može samostalno bez ikakvog odobrenja pisati stručne i znanstvene radove i sudjelovati u radu stručnih ili znanstvenih skupova, kao i pisati nacрте propisa ili sudjelovati u drugim sličnim aktivnostima. Prema **članku 121.** državni odvjetnik ili zamjenik dužan je prije obavljanja poslova u pismenom obliku obavijestiti državnog odvjetnika, odnosno višeg državnog odvjetnika koji odlučuje da li može obavljati poslove koje želi obavljati ili mu je to zabranjeno. **Članak 122.** određuje da su se državni odvjetnici dužni stručno usavršavati. U vrijeme promjena, posebno prilagođavanja pravnom sustavu EU stručno usavršavanje je uvjet za uspješan i kvalitetan rad svakog državnog odvjetnika i zamjenika. Od toga koliko i na koji način pojedini državni odvjetnik i zamjenik sudjeluje u edukaciji zavisi i njegova ocjena, a da bi se naglasila važnost edukacije ovim člankom propisuje se obveza svakog državnog odvjetnika i zamjenika na stručno usavršavanje.

Članak 123. – utvrđena su prava državnog odvjetnika odnosno zamjenika državnog odvjetnika.

Članci 124. do 128. - uređuju pitanje upućivanja na rad u drugo državno odvjetništvo te pitanja odlaska na rad u ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa, to su rješenja kakva su bila i u dosadašnjem zakonu i odnosu na te članke nema nikakvih novina. Rješenja su slična rješenjima iz Zakona o sudovima i kroz niz godina nije bilo primjedbi na ova zakonska rješenja. U slučaju ukidanja ili preustroja državnog odvjetništva Glavni državni odvjetnik premjestiti će državnog odvjetnika ili zamjenika državnog odvjetnika na mjesto zamjenika državnog odvjetnika u državno odvjetništvo istog stupnja, dakle mogućnost zadržavanja u državnom odvjetništvu. **Članak 124.** uređuje pitanje privremenog ili trajnog premještaja, koji do sada nije bio dobro uređen, nije bilo jasno tko daje inicijativu kod trajnog premještaja i sam postupak u vezi toga. To pitanje prije bilo djelomično riješeno napatkom Glavnog državnog odvjetnika, ali kako se radi o statusnom pitanju to je zakonom propisan način i tko podnosi prijedlog za trajni premještaj, a također je riješeno pitanje premještaja u slučaju ukidanja ili preustroja državnog odvjetništva. Tijekom rada uočena je potreba privremenog premještaja u više državno odvjetništvo. Takav premještaj uređen je **člankom 125.** koji

određuje kako državni odvjetnik ili zamjenik uz svoj pristanak može biti upućen na rad u više državno odvjetništvo. Tijekom upućivanja prati se rad zamjenika i na taj način se zamjenik upoznaje s poslovima u višem državnom odvjetništvu s jedne strane, ali to je i način na koji se najlakše može ocijeniti da li ima uvjete za imenovanje u to više državno odvjetništvo. **Članak 126.** uređuje prava državnog odvjetnika ili zamjenika ako je imenovan za državnog tajnika u Ministarstvu pravosuđa, odnosno na neku drugu dužnost. Kako je Glavno tajništvo Vijeća EU zatražilo je od Republike Hrvatske da iskaže mogući doprinos civilnim misijama u EU. Da bi to bilo moguće bilo je potrebno u Zakonu o državnom odvjetništvu propisati mogućnost da se državni odvjetnici odnosno zamjenici državnog odvjetnika mogu uputiti u međunarodna pravosudna tijela i međunarodne misije. **Članak 127.** uređuje pravo državnog odvjetnika ili zamjenika koji je premješten na rad u USKOK na povratak na dužnost na koju je imenovan, a **članak 128.** uređuje pitanje odgovornosti za štetu u skladu s posebnim zakonom.

Članak 124. uređuje pitanje privremenog ili trajnog premještaja, koji do sada nije bio dobro uređen, nije bilo jasno tko daje inicijativu kod trajnog premještaja i sam postupak u vezi toga. To pitanje prije bilo djelomično riješeno napatkom Glavnog državnog odvjetnika, ali kako se radi o statusnom pitanju to je zakonom propisan način i tko podnosi prijedlog za trajni premještaj, a također je riješeno pitanje premještaja u slučaju ukidanja ili preustroja državnog odvjetništva. Novina je premještaj u slučaju ako je kandidat završio Državnu školu za suce i imenovan je u državno odvjetništvo za koje je i primljen u tu školu temeljem članka 157. stavak 4. Zakona, a po njezinom završetku na primjer zbog smanjenja opsega posla nema slobodnih mjesta. On se može privremeno rasporediti u drugo državno odvjetništvo na vrijeme od dvije godine, te iznimno još za dvije godine. Na ovaj način se osigurava određena sigurnost kandidata da će biti primljen u državno odvjetništvo za koje se je javio u Državnu školu za suce, a s druge strane moguć je njegov premještaj po potrebi službe na kraće vrijeme u pravilu na dvije godine, u kojem vremenu se u tom drugom državnom odvjetništvu može provesti postupak prijema savjetnika i njegovo školovanje u Državnoj školi za pravosudne dužnosnike.

4. Ocjena obnašanja dužnosti - članci 129. do 136..

Članak 129. – određuje vrijeme za koje se državni odvjetnici i zamjenici ocjenjuju. Zamjenici koji su prvi puta izabrani na dužnost ocjenjuju se svake godine da bi se nakon 5 godina imala kvalitetna ocjena na temelju koje se može odlučiti da li predložiti ponovno imenovanje, ostali zamjenici se ocjenjuju svake 3 godine. Državni odvjetnici se ocjenjuju svake dvije godine jer im mandat traje 4 godine.

Članak 130. i 131. - utvrđuje kriterije za ocjenjivanje državnih odvjetnika, koji su posebno razrađeni kako bi se omogućilo objektivno ocjenjivanje s jedne strane, a s druge želi se postići da ocjena što manje zavisi od subjektivnog pristupa državnog odvjetnika koji daje ocjenu. Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske prema stavku 2. ovoga članka posebnom uputom uređuje pravila u vođenju evidencije, postupak ocjenjivanja rokove za podnošenje prigovora i postupak po prigovoru i druga pitanja značajna za ocjenjivanje koja nisu riješena zakonom. Takova uputa je i dana.

Članak 132. - razrađuje raspone ocjena zamjenika državnih odvjetnika i državnih odvjetnika. Ocjena zamjenika državnog odvjetnika razrađena je u pet kategorija, a ocjena državnih odvjetnika u četiri kategorije. Ocjena nezadovoljavajuće obavlja državnoodvjetničku dužnost povlači za sobom ako je dva puta za redom dana razrješenje od dužnosti. Kako je do sada je uočeno da pojedini zamjenici rade svoj posao tako da se ne može reći da

nezadovoljavajuće obnašaju svoju dužnost, ali niti da dužnost obnašaju savjesno, stručno i uredno, to je između ocjene - nezadovoljavajuće obnašanje državnoodvjetničke dužnosti i ocjene - savjesnog, stručnog i urednog obnašanja državnoodvjetničke dužnosti postoji ocjena - dužnost obnaša zadovoljavajuće. Posebno se razrađuje ocjenjivanje državnih odvjetnika koji ostvaruju nadprosječne rezultate te onih koji se bave uz to naučnim radom, sudjeluju u edukaciji drugih i pokazuju izuzetno pravno znanje. Ocjene obnašanja dužnosti državnog odvjetnika pod 1. 2. i 3. su iste kao i zamjenika, dok se pod 4. razrađuje ocjena državnog odvjetnika koji ima nadprosječne sposobnosti vođenja državnog odvjetništva, dakle čije se državno odvjetništvo nadprosječno ističe kako žurnošću tako i kvalitetom rada.

Članak 133. - razrađuje postupak upoznavanja zamjenika odnosno državnog odvjetnika s ocjenom i donošenja ocjene. Na temelju ankete koja je provedena u svim državnim odvjetništvima velika većina zamjenika državnih odvjetnika i državnih odvjetnika se je izjasnila da je potrebno da prije ocjenjivanja prije ili prije donošenja pisane ocjene budu upoznati s razlozima ocjene, da ih se pozove na razgovor i da im se u razgovoru ukaže zašto ih se tako ocjenjuje.

Članak 134. – ovim člankom razrađuje se sadržaj ocjene.

Članci 135. i 136. – ovim člancima propisuje se pravo na prigovor i postupak po prigovoru na ocjenu.

5. Stegovna djela - članci 137. do 139..

Člancima 137. do 139. - regulirana je stegovna odgovornost državnih odvjetnika, dakle, materijalni dio odgovornosti, a ne postupak. To je učinjeno na način da su u članku 84. stavak 2. propisana stegovna djela, a posebno je u stavku 3. ovoga članka propisano kada će se smatrati da državni odvjetnik obavlja neuredno državnoodvjetničku dužnost, jer je takvo propisivanje potrebno da bi se izbjeglo da državni odvjetnik bez čvrstih kriterija donosi odluku o tome da zamjenik neuredno obavljao državnoodvjetničku dužnost. Kako državno odvjetništvo ima svoj Etički kodeks u kojem su dane smjernice o tome što se očekuje od državnih odvjetnika i zamjenika, to je kao nanošenje štete ugledu državno odvjetničkoj dužnosti propisano u stavku 2. točka 6. ovoga Zakona kao stegovno djelo koje je postupanje suprotno temeljnim načelima Etičkog kodeksa. Temeljna načela su univerzalna načela za sva državna odvjetništva, temelje se kako na ovom Zakonu tako i na međunarodnim standardima za postupanje i rad tužitelja i postupanje suprotno tim temeljnim načelima je sigurno stegovno djelo.

Člankom 138. - uređene su stegovne kazne, to je ukor, novčana kazna, zastoje u promaknuću i razrješenje od dužnosti.

Članak 139. - regulira pitanja zastare stegovnog postupka. Vrijeme zastare za pokretanje stegovnog postupka je tri godine, jer je uočeno da se često tek tijekom pregleda ili nakon duljeg vremena otkrivaju stegovna djela, posebno ona koja se odnose na zlouporabe, a za koja se prije nije znalo. Zbog takvih slučajeva bilo je potrebno vrijeme zastare povećati.

6. Etički kodeks državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika – članci 140. do 141.

Člankom 140. - propisan je sadržaj etičkog kodeksa. Kodeksom se utvrđuju se načela i pravila ponašanja državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika kojih su se oni uvijek

dužni pridržavati s ciljem očuvanja i daljnjeg razvoja dostojanstva i ugleda državnog odvjetništva kao samostalnog i neovisnoga pravosudnog tijela.

Člankom 141. - propisan je način donošenja Etičkog kodeksa. Kako se kodeks odnosi na sve dužnosnike, to o njemu odlučuju kako državni odvjetnici tako i predstavnici proširenih kolegija županijskih državnih odvjetništava.

DRŽAVNOODVJETNIČKO VIJEĆE

Člankom 142. - određeno je da zamjenike državnog odvjetnika u skladu s Ustavom Republike Hrvatske imenuje i razrješava i odlučuje o njihovoj stegovnoj odgovornosti Državnoodvjetničko vijeće.

Članak 143. - određuje da Vijeće kao samostalno tijelo ima svoj pečat koji sadrži njegov naziv, te naziv i grb Republike Hrvatske.

1. Izbor i razrješenje članova državnoodvjetničkog vijeća - članci 144. do 151.

Člankom 144. - određeno je da Odbor za pravosuđe Hrvatskog sabora pokreće postupak imenovanja članova Državnoodvjetničkog vijeća traženjem od Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske i dekana pravnih fakulteta da pokrenu postupak kandidiranja za članove vijeće. Odbor za pravosuđe Hrvatskog sabora i sam predlaže kandidate iz reda zastupnika Hrvatskog sabora. Prema stavku 2. članka 144. Glavni državni odvjetnik dužan je zatražiti od državnih odvjetništva da predlože zamjenike državnog odvjetnika kao kandidate iz državnih odvjetništva. Naime, prema stavku 2. za člana Državnoodvjetničkog vijeća ne može biti imenovan Glavni državni odvjetnik, županijski državni odvjetnik ili općinski državni odvjetnik.

Članak 145. - određuje broj članova vijeća po tijelima i način izbora. Ovim člankom propisano je da članove vijeća bira Hrvatski sabor. Vijeće ima 11 članova, a za svako mjesto u vijeću mora se predložiti najmanje 3 kandidata (stavak 6. članak 144. ovoga Zakona). Sedam članova vijeća bira se iz redova zamjenika državnih odvjetnika, 2 člana iz reda Hrvatskog sabora i 2 člana iz reda sveučilišnih profesora. Dakle, ukupno se predlaže 21 kandidat između kojih Hrvatski sabor bira članove Državnoodvjetničkog vijeća.

Članak 146. - propisuje da članovi vijeća između sebe biraju predsjednika i zamjenika predsjednika vijeća, članovi vijeća biraju se na vrijeme od 4 godine i mogu biti ponovno izabrani. Prije stupanja na dužnost član vijeća daje pred predsjednikom Hrvatskog sabora prisegu (članak 146. određeno vrijeme trajanja mandata i vrijeme u kojem je član Vijeća dužan stupiti na dužnost. Članovi Državnoodvjetničkog vijeća imaju iskaznicu. Iskaznicom članovi Vijeća dokazuju svoj status.

Članak 147. - određuje od kada počinje teći vrijeme na koje je član izabran, kao i dužnost za pokretanje postupka imenovanja člana Vijeća.

Članak 148. - određuje da članovi vijeća daju prisegu pred predsjednikom Hrvatskog sabora kao i sadržaj prisege.

Članak 149. - određuje uvjete za prestanak dužnosti u vijeću. Članu vijeća dužnost prestaje po sili zakona kada mu prestane dužnost koju je obavljao u vrijeme kada je izabran za

predsjednika ili člana vijeća (članak 149. stavak 1.), nadalje dužnost mu prestaje iz razloga navedenih u stavku 3. ovog članka, tj. ako sam zatraži, ako bude imenovan državnim odvjetnikom, ako bude osuđen na kaznu zatvora, te ako trajno izgubi sposobnost obavljanja dužnosti ili ako primi državljanstvo druge države. Ovim člankom riješeno tko može podnijeti prijedlog za razrješenje (Glavni državni odvjetnik uz suglasnost kolegija proširenog županijskim državnim odvjetnicima, sjednica dekana fakulteta, te Odbor za pravosuđe Hrvatskog sabora i ministar nadležan za poslove pravosuđa).

Članak 150. - uređuje postupak razrješenja.

Članak 151. - uređuje postupak udaljenja od dužnosti. Vijeće ima vanjske članove i članove iz državnog odvjetništva, s obzirom na tu okolnost sama osuda na kaznu zatvora za bilo koje kazneno djelo ne treba biti razlog za razrješenje. To tim više što je razlog za razrješenje od dužnosti zamjenika državnog odvjetnika, a samim time i od članstva u Vijeću osuda za kazneno djelo koje ga čini nedostojnim za obavljanje državnoodvjetničke dužnosti, bez obzira da li je to osuda na kaznu zatvor ili neka druga sankcija. Sama okolnost da je član Vijeća za to djelo proglašen krivim dovoljna da on ne bude dostojan za obavljanje te dužnosti (na primjer uvjetna osuda za primanje mita i sl.).

2. Nadležnost i način rada - članci 152. do 155.

Članak 152. - određuje da u djelokrug vijeća spada imenovanje zamjenika državnog odvjetnika vođenje postupka i odlučivanje o stegovnoj odgovornosti i razrješenju državnih odvjetnika, te drugi poslovi u skladu sa zakonom.

Članak 153. - propisuje da vijeće odlučuje u sjednici, a odluka se izrađuje u pismenom obliku i mora sadržavati obrazloženje. Člankom 153. određeno je da se i odluke Vijeća o razrješenju zamjenika od dužnosti objavljuju u Narodnim novinama.

Članak 154. - ovim člankom određene su dužnosti predsjednika vijeća,

Članak 155. - propisuje da se način rada vijeća uređuje Poslovníkom. Poslovník Državnogodvjetničkog vijeća je procesni propis za odlučivanje u Državnoodvjetničkom vijeću, kako prilikom imenovanja članova, tako i prilikom odlučivanja o stegovnoj odgovornosti i treba biti dostupan svima o kojima Vijeće odlučuje, stoga je i propisano da se objavljuje u Narodnim novinama. Također je određeno da Vijeće ima posebnu stručnu službu.

Članak 156. - rješava pitanje u svezi podređivanja potrebnog broja polaznika državne škole za pravosudne dužnosnike. Naime, kako škola traje dvije godine to se teško unaprijed precizno odrediti broj polaznika i stoga se ovim člankom određuje da prijedlog borja polaznika daje Glavni državni odvjetnik. U prijedlogu mora biti navedeno državno odvjetništvo koje će prema toj procjeni trebati za dvije godine zamjenike, jer na taj način kandidati imaju mogućnost izbora i određenu sigurnost gdje će trajno obavljati državnoodvjetničku dužnost.

3. Postupak imenovanja i razrješenja zamjenika državnih odvjetnika - članci 157. do 164.

Člankom 157. - ovim člankom propisan je postupak oglašavanja slobodnog mjesta

zamjenika u Narodnim Novinama, te dužnosti glavnog državnog odvjetnika u svezi prvog imenovanja zamjenika koji je završio Državnu Školu za pravosudne dužnosnike. Također je propisan postupak u svezi ponovnog imenovanja. Kao i kod imenovanja državnih odvjetnika od kandidata se traži da već prilikom prijave na oglas za slobodno mjesto zamjenika, ako žele daju pisanu izjavu da li pristaju na sigurnosne provjere. Ako su zatražene provjere kandidat ima pravo uvida i državni odvjetnik je dužan provjeriti navode - prigovore kandidata.

Kako će pohađanje Državne škole trajati dvije godine to se može dogoditi da uslijed promijenjenih uvjeta u vrijeme kada kandidat završi Državnu školu nema slobodnih mjesta zamjenika. Međutim, u tom slučaju može privremeno na način određen u članku 124. stavak 3. biti upućen na rad u drugo državno odvjetništvo. Na ovaj način se rješava pitanje sigurnosti kandidata glede mjesta gdje će biti trajno zaposlen, ali ipak se uvažava i činjenica da je on u tom trenutku „višak“ u državnom odvjetništvu u koje je primljen, kao i potrebe državnog odvjetništva u cjelini koje možda u drugom državnom odvjetništvu treba zamjenika.

Člankom 158. - propisuje se način pribavljanja mišljenja. Člankom 158. propisano je da je nakon proteka roka od 15 dana najmanje, a 30 dana najviše Glavni državni odvjetnik dužan zatražiti mišljenje o svim kandidatima za zamjenike državnih odvjetnika kako nadležnih županijskih državnih odvjetnika i kolegija, tako i od ministra nadležnog za poslove pravosuđa. Traženje mišljenja na određen način ovim Zakonom je dosta složeno. Mišljenje kolegija je potrebo, kolegij poznaje kandidate posebno kakav je njihov stručni rad i dr., i to mišljenje je važno, jer ono služi kao kolektiv mišljenju državnog odvjetnika i pomaže da se izaberu kvalitetniji kandidati. Naravno, mišljenje kolegija i nadležnog državnog odvjetnika ne obvezuje vijeće koje samostalno odlučuje. Glavni državni odvjetnik dužan je dostaviti vijeću listu kandidata koji ispunjavaju uvjete za imenovanje sa svim mišljenjima. Uz tu listu kandidata Glavni državni odvjetnik dužan je dostaviti i listu kandidata, dužan je obavijestiti vijeće o svim prijavljenim kandidatima i dostaviti o svim tim kandidatima relevantne podatke prikupljene u postupku davanja mišljenja, na koji način Državnoodvjetničko vijeće ima mogućnost da samo ocijeni da li neki kandidat ispunjava uvjete ili ne. Ovim člankom je u kojim slučajevima se može tražiti sigurnosna provjera. Zakonom je jasno određeno da se moraju pribaviti ocjene o kandidatima prije imenovanja.

Člankom 159. - ovim člankom određeno je od koga se pribavljaju mišljenja o kandidatima koji nisu iz državnog odvjetništva, način na koji nadležni državni odvjetnik obavlja intervju s kandidatima i forma davanja mišljenja, koje se mora dati u roku od 60 dana.

Članak 160. - ovim člankom uređuju se ovlasti Državnoodvjetničkog vijeća za obavljanje razgovora, pribavljanje dodatnih podataka i što je posebno naglašeno dužnost pribavljanja ocjena za kandidate. Razgovor s kandidatom obavljaju tri člana Vijeća bilo zajednički ili odvojeno.

Članak 161. - određuje da je vijeće prilikom imenovanja dužno cijeliti kriterije iz članka 130. ovoga Zakona, dakle, kriterije po kojima se daje ocjena. Odluka o imenovanju mora biti pisana i obrazložena i objavljuje se u "Narodnim novinama". Novina je odredba stavka 2. po kojoj Vijeće imenuje kandidate koji su završili Državnu školu za pravosudne dužnosnike u ono državno odvjetništvo za koje su primljeni u Državnu školu. U skladu s člankom 124. stavak 3. oni mogu privremeno biti raspoređeni u drugo državno odvjetništvo na vrijeme od dvije godine.

Člankom 162. - određeni su uvjeti za poništenje imenovanja.

Člankom 163. – ovim člankom na jednom mjestu propisana je dužnost davanja prisega zamjenika državnog odvjetnika, državnog odvjetnika i Glavnog državnog odvjetnika. Prisega je konstitutivni element i prije stupanja na dužnost zamjenik državnog odvjetnika odnosno državni odvjetnik mora dati prisegu.

Članak 164. – uređuje tzv. imovinsku karticu državnih odvjetnika, u članku je određeno da se nakon stupanja na dužnost daju podaci o vlastitoj imovini i imovini bračnog druga i djece. Podaci se daju na za to predviđenom obrascu koji propisuje ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa. Člankom su također propisane posljedice za propuštanje te dužnosti. Protiv državnog odvjetnika ili zamjenika m pokrenut će se stegovni postupak zbog stegovnog djela iz članka 137. stavka 2. točke 2. ovoga Zakona.

4. Stegovni postupak, udaljenje od dužnosti i postupak za razrješenje - članci 165. do 178.

Članak 165. – ovim člankom određuje se način odlučivanja vijeća i postupanje u slučaju ako je protiv člana Vijeća iz reda državnog odvjetništva pokrenut stegovni postupak.

Člankom 166. - uređuje se pokretanje stegovnog postupka.

Članak 167. – ovim člankom uređuje se zahtjev za pokretanje stegovnog postupka koji se podnosi u pisanom obliku i sadrži osnovne podatke o zamjeniku državnog odvjetnika čija se stegovna odgovornost traži. Zahtjev za pokretanje stegovnog postupka može podnijeti državni odvjetnik u kojem zamjenik državnog odvjetnika obavlja državnoodvjetničku dužnost, viši državni odvjetnik, Glavni državni odvjetnik ili ministar nadležan za poslove U stavku 2. se propisuje postupak Vijeća ako zamjenik koji je uredno pozvan ne dođe na ročište. Ako zamjenik državnog odvjetnika koji je osobno primio poziv da dođe na ročište na kojem se odlučuje o pokretanju postupka, ne dođe i ne opravda svoj izostanak Vijeće može donijeti odluku o zahtjevu za pokretanje stegovnog postupka bez njegove nazočnosti. Vijeće tako može učiniti i u slučaju ako je očito da zamjenik izbjegava doći na ročište. Vijeće može provesti postupak bez njegove nazočnosti.. Stavak 3. određuje da je ročište nejavno osim ako zamjenik državnog odvjetnika ne zatraži drugačije, dakle, ako traži da je postupak javan tada je to Vijeće dužno dopustiti.

Člankom 168. – ovim člankom propisano je da će vijeće bez odgode ako se traži izricanje stegovne kazne razrješenja od dužnosti odlučiti o zahtjevu o privremenom udaljenju od dužnosti, ta odluka mora biti u pisanom obliku i s obrazloženjem.

Članci 169. do 172..- uređuju se pitanja stegovnog postupka. Stegovni postupak provodi se odgovarajućom primjenom odredaba Zakona o kaznenom postupku koje se odnose na skraćeni postupak, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno. **Članak 171.** – uređuje kome se podnosi pravni lijek protiv odluke o razrješenju. Zamjenik ima pravo pokrenuti upravni spor.

Člankom 173. do 175. – ovim člancima uređuje se postupak udaljenja od dužnosti. Zamjenik državnog odvjetnika obavezno će biti udaljen od dužnosti i kada može biti udaljen, tko može podnijeti zahtjev za udaljenje zamjenika državnog odvjetnika od dužnosti i tko donosi odluku o udaljenju od dužnosti. Odluku o udaljenju s dužnosti donosi Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske, a zamjenik državnog odvjetnika ima pravo prigovora vijeću.

Člankom 174. određuje se da odluka o privremenom udaljenju mora biti u pisanom obliku i obrazložena, a protiv odluke o privremenom udaljenju koju je donijelo Vijeće žalba nije dopuštena.

Člankom 175. određuje se trajanje privremenog udaljenja od obavljanja dužnosti, kao i pravo zamjenika državnog odvjetnika na $\frac{1}{2}$ plaće za vrijeme privremenog udaljenja, te obaveza Vijeća da u slučaju privremenog udaljenja zamjenika državnog odvjetnika od obavljanja dužnosti mora provesti stegovni postupak u roku od godine dana.

Članak 176. – ovim člankom propisan je postupak za razrješenje zamjenika državnog odvjetnika. Prema odredbi ovoga članka zahtjev za razrješenje može podnijeti državni odvjetnik u državnom odvjetništvu u kojemu zamjenik državnog odvjetnika radi, viši državni odvjetnik i Glavni državni odvjetnik. Stavkom 3. ovoga članka je uređen postupak razrješenje zbog trajnog gubitka sposobnosti za obavljanje dužnosti.

Članak 177. – ovim člankom određena su prava zamjenika protiv koga je pokrenut postupak, zamjenik ima pravo uvida u spis i pravo na izjašnjenje. Stavak 1. ovoga članka uređuje na koji način vijeće pribavlja dokaze za razrješenje državnog odvjetnika, te da će vijeće za pribavljanje dokaza zadužiti zamjenika državnog odvjetnika koji će obaviti nužne izvide. Odluka o razrješenju mora biti u pisanom obliku i mora biti obrazložena. Protiv odluke o razrješenju iz razloga navedenih u članak 113. stavku 1. točki 1. do 4. ovoga Zakona zamjenik državnog odvjetnika može pokrenuti upravni spor. Radi se o slučajevima razrješenja na vlastiti zahtjev, zbog trajnog gubitka sposobnosti za obavljanje dužnosti, zbog osude za kazneno djelo koje ga čini nedostojnim za obavljanje državnoodvjetničke dužnosti, dakle, kad do razrješenja dolazi po samoj sili zakona. U tom slučaju se žalba podnosi Ustavnom sudu.

Članak 178. – propisuje da ako je zamjenik državnog odvjetnika zatražio razrješenje od dužnosti, a vijeće ne donese odluku o razrješenju u roku od 3 mjeseca od podnošenja zahtjeva Glavni državni odvjetnik dužan je rješenjem utvrditi da je tom zamjeniku državnog odvjetnika prestala dužnost nakon proteka roka od 3 mjeseca od dana podnošenja zahtjeva.

5. Sredstva za rad Državnoodvjetničkog vijeća - članci 179. do 181.

Članak 179. - propisuju da Vijeće ima svoja posebna sredstva za rad koja se osiguravaju u državnom proračunu. Predsjednik Vijeća je naredbodavac za izvršenje financijskog plana Vijeća.

Članak 180. – određuje da predsjednici i članovi Vijeća imaju pravo na naknadu troškova zbog neostvarene plaće ili zarade te nagradu.

Člankom 181. – propisuje da je Vijeće dužno osnovati svoju stručnu službu. Cijeneći broj zamjenika državnog odvjetnika za pretpostaviti je da će vijeće imati jednog administrativnog službenika za obavljanje nužnih poslova vijeća, kao i za vođenje brige o rokovima i obavljanje svih drugih materijalnih poslova.

DRŽAVNOODVJETNIČKI SLUŽBENICI I NAMJEŠTENICI

1. Zasnivanje i prestanak radnog odnosa, plaća i ostala prava

Članak 182. – propisano je da broj službenika i namještenika utvrđuje državni odvjetnik uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove pravosuđa. Dakle, državni odvjetnik ne može samostalno uzimati na rad državne službenike i namještenika, on je u

pogledu potrebnog broja ograničen suglasnošću ministra nadležnog za poslove pravosuđa. Ovim člankom uređuje se zasnivanje i prestanak radnog odnosa službenika i namještenika, njihove plaće i ostala prava. Kako odredba članka 22. Ustavnog zakona o zaštiti prava nacionalnih manjina propisuje obvezu pravosudnih tijela da kod zapošljavanja službenika i namještenika vode računa i o nacionalnoj strukturi odnosno o zapošljavanju pripadnika nacionalnih manjina u pravosudna tijela, to se u stavku 3. ovoga članka propisuje obveza da kod prijama državnih službenika i namještenika u državna odvjetništva, vodi računa o zastupljenosti službenika i namještenika pripadnika nacionalnih manjina.

Člankom 183. - propisano je kada državno odvjetništvo može imati tajnika, kao i uvjete koje tajnik mora ispunjavati da bi mogao biti imenovan.

Članak 184. - uređuje se status savjetnika i viših savjetnika, kao i uvjete za državnoodvjetničkog savjetnika.

Člankom 185. - uređuje prava i dužnosti savjetnika - polaznika Državne škole za pravosudne dužnosnike. Naime uvjet za imenovanje na mjesto zamjenika je s uspjehom završena Državna škola za pravosudne dužnosnike (članak 109. stavak 2.) i ovom člankom se uređuju uvjeti prijema na savjetničko mjesto, plaća, način i druga prava.

Nakon što glavni državni odvjetnik na način predviđen u članku 156. utvrdi potreban broj kandidata ministar pravosuđa utvrđuje slobodan broj mjesta nakon šega se objavljuje oglas za prijem kandidata. Prema stavku 4. uvjeti i način primanja savjetnika u općinska državna odvjetništva i način pohađanja Državne škole za pravosudne dužnosnike, utvrđuje ministar nadležan za poslove pravosuđa posebnim zakonom. Savjetnici se zapošljavaju na vrijeme od dvije godine koje se produžuje do završetka postupka prijema na mjesto zamjenika. Ako ne završe školu prestaje im radni odnos.

Članak 186. - stavkom 1. određeno je da državnoodvjetnički savjetnici u kaznenim odjelima mogu zastupati optužne akte u skraćenom postupku u kaznenim predmetima za kaznena djela za koja je propisana kazna zatvora do pet godina. Naime, u skraćenom postupku nije obvezno zastupanje i s obzirom da i odvjetnički vježbenici mogu zastupati u tom postupku smatramo da to mogu raditi i državnoodvjetnički savjetnici, koji u tom postupku sasvim sigurno mogu steći osnovna znanja u zastupanju, a što je i temeljni dio savjetničkog posla, dakle, priprema za državnoodvjetničku dužnost.

Stavak 2. određuje ovlasti savjetnika u građansko-upravnim odjelima državnih odvjetništava. U građansko-upravnim odjelima državnih odvjetništava ima dosta poslova za koje nije potrebno veliko iskustvo. te poslove sada obavljaju zamjenici iako ih s obzirom na svoje znanje i iskustvo (vježbenički staž i položeni pravosudni ispit) mogu obavljati i savjetnici. Savjetnici mogu obavljati sve radnje u postupku osim ovlaštenja za podnošenje tužbe, povlačenje tužbe, priznavanje tužbenog zahtjeva i druge meritorne odluke koje mogu donijeti samo zamjenici državnog odvjetnika. Državnoodvjetnički savjetnici ograničeni su u pravu zastupanja vrijednosti predmeta spora u općinskoj nadležnosti do vrijednosti predmeta spora do 100,000,00 kuna, a u građansko-upravnim odjelima županijskih državnih odvjetništava u sporovima čija vrijednost spora ne prelazi 500.000 kuna.

Članak 187. - propisuje da državna odvjetništva mogu imati službenike drugih struka sa višom ili visokom školskom spremom i propisanim radnim iskustvom, defektološkog, pedagoškog, ekonomskog, knjigovodstveno-financijskog i drugog odgovarajućeg obrazovanja. Za sada državna odvjetništva imaju stručne suradnike u pravilu u Odjelima za maloljetnike, dakle, defektologe, ili druge osobe odgovarajuće struke, a s obzirom na sve veću

složenost gospodarskog kriminaliteta pojavljuje se velika potreba za stručnim suradnicima ekonomskog obrazovanja, odnosno knjigovodstveno-financijskog obrazovanja.

Članak 188. - uređuje pitanja državnoodvjetničkih vježbenika. To je važno pitanje, državno odvjetništvo samo educira svoje kadrove, koji u tijeku vježbeničkog staža prolaze rad u državnom odvjetništvu i na sudovima, i nakon položenog pravosudnog ispita najprije moraju biti savjetnici da bi mogli biti imenovani za zamjenike državnih odvjetnika.

Dio peti - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE - članci 189. do 193

Člankom 189. – uređeno je pitanje statusa državnih odvjetnika i zamjenika koji su imenovani prema dosadašnjim propisima. Naime, prema članku 189. stavku 1. prilikom stupanja na državnoodvjetničku dužnost zamjenici državnog odvjetnika će se imenovati na vrijeme od 5 godina. Ima dosta zamjenika državnog odvjetnika koji su po dosadašnjim propisima imenovani stalno, a koji do sada nemaju 5 godina državnoodvjetničkog staža. Kako se radi o stalnosti funkcije koja je bila zagantirana dosadašnjim zakonom to je bilo potrebno riješiti to pitanje na način da zamjenici državnog odvjetnika koji su imenovani po dosadašnjim propisima nastavljaju obnašati državnoodvjetničku dužnost u državnom odvjetništvu u kojem su imenovani, bez obzira na nove uvjete u ovom zakonu.

Postupci imenovanja zamjenika državnih odvjetnika koji su u tijeku, kao i stegovni postupci stupanjem na snagu ovoga Zakona dovršit će se po zakonu po kojem su započeti osim ako je novi zakon povoljniji.

Članak 190. - određuju vrijeme u kojem ministar nadležan za poslove pravosuđa treba donijeti potrebne propise odnosno da do donošenja propisa temeljem ovoga Zakona primjenjuju propisi državnog odvjetništva koji su na snazi, a ako nisu u suprotnosti s ovim Zakonom.

Člankom 191. - uređuje se status državnih odvjetnika i zamjenika koji rade u državnim odvjetništvima koja se tijekom reforme pravosuđa ukidaju. Oni postaju dužnosnici u spojenom državnom odvjetništvu, time da čelnicima prestaje dužnost i u roku od šest mjeseci mora se imenovati novi državni odvjetnik. Kada državni odvjetnici prestanu obnašati svoju dužnost radi spajanja državnih odvjetništava, državni odvjetnik neposredno višeg državnog odvjetništva odredit će zamjenika državnog odvjetnika iz tih državnih odvjetništava odnosno zamjenika državnog odvjetnika iz neposredno višeg državnog odvjetništva da obavlja poslove državnoodvjetničke uprave do imenovanja novog državnog odvjetnika spojenog državnog odvjetništva ali najdulje do godinu dana.

Članak 192. - Sporazumom između Republike Hrvatske i Eurojust-a od 9. studenoga 2007. godine dogovoreno je kako će Republika Hrvatska dati svojeg predstavnika u Eurojust, s ciljem koordinacije i pomoći u provođenju izvida i istraživanju kaznenih djela od interesa za države članice. Ovim člankom određeno je u skladu s navedenim Sporazumom da predstavnik Republike Hrvatske obnaša dužnost zamjenika Glavnog državnog odvjetnika, jer mu to daje ovlast neposredne komunikacije, traženja podataka i obavijesti od nižih državnih odvjetnika. Državni odvjetnik za vezu treba imati status veleposlanika u državi u kojoj je upućen i to će se urediti sporazumom između ministarstva MVEI i MP.

Članak 193. – državni odvjetnici i zamjenici državnih odvjetnika koji su imenovani prema propisima koji su na snazi do 1. siječnja 2014. godine, nisu dužni pohađati Državnu školu za pravosudne dužnosnike i nastavljaju obavljati državnoodvjetničku dužnost u

Državnom odvjetništvu u kojem su imenovani. Naime, državni odvjetnici i zamjenici državnih odvjetnika ispunjavaju uvjete za imenovanje na državnoodvjetničku dužnost prema važećim zakonima do 1. siječnja 2014. godine i mogu se imenovati na državnoodvjetničku dužnost u državnom odvjetništvu istog stupnja ili u više državno odvjetništvo iako nisu pošli u Državnu školu za pravosudne dužnosnike. Državna škola za pravosudne dužnosnike obvezan je uvjet za kandidate koji se nakon 1. siječnja 2014. godine prvi puta imenuju za zamjenika općinskog državnog odvjetnika, odnosno prvi puta ulaze u državnoodvjetničku profesiju.

Članak 194., 195. i 196. - uređuju do kada važe odredbe sadašnjeg Zakona koje se odnose na postupak imenovanja zamjenika i rad kaznenih odjela, odnosno od kada se primjenjuju nove odredbe. Prema stavku 2. nove odredbe o uvjetima za mjesto zamjenika i postupak imenovanja primjenjuju se od 1. siječnja 2014. godine, a do tada se primjenjuju odredbe sada važećeg Zakona o državnom odvjetništvu („Narodne novine“, broj 51/01, 58/06, 16/07, 20/07 i 146/08. Prema članku 193. stavak 3. Zakona odredbe koje se odnose na rad kaznenih odjela i primjenu novog Zakona o kaznenom postupku, primjenjuju se za USKOK, a za druga državna odvjetništva primjenjuju se od 1. rujna 2009., što je usklađeno s člankom 575. novog Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ broj 152/08), jer od 1. srpnja 2009. se novi Zakon o kaznenom postupku primjenjuje za uskočku nadležnost, a od 1. rujna 2009. za sva državna odvjetništva.